

Grotesken, burlesken, dantesken ?

1. Inhoudstafel
 2. Woord vooraf / Een groteske onderneming – de redactie
 3. Het schildpadschepsel – Jan Lauwereyns
 7. Betoel en de Betoeliens – Hendrik Carette
 10. Hond – Betty Antierens
 13. Grootvaders fratsen – Delphine Lecompte
 18. Een bagatelle – Pol Hoste
 20. Ernest – Fikry El Azzouzi
 23. Opmars – Didi de Paris
 28. De wereld van Herman de roker – Chrétien Breukers
 33. Verslag dat op verfilming wacht – David Troch
 36. Septembeerklaring van Minister betr. zijn liefde voor Winnie de koe
– Sven Cooremans
 37. De verbeelding van Patrick Conrad
 41. John Terra en de Belgische doodstraf – Vitalski & Manu Bruynseraede
-

45. Angst is een ander woord – Gerard Bernardus Burgers
46. Gedichten – Jan-Paul Rosenberg
48. Impressies – Piet Brak
49. Eigen lot – Seger Weyts
50. ... en erna weer iets anders – Gérard Leonard van den Eerenbeemt
52. In het wachthuis ben je veilig – Ilse Heyndrickx
58. De ingenieur – Eric Colman
62. Kantelen – Bart Diephuis
65. Heengaan – Luc C. Martens
66. In een olifant een gaatje prikken – Steven Graauwmans
68. Al wat ik zie – Hans Wap
70. Als ik vanavond sterven zou – Raf Heyndrickx
71. Aforismen – Gerd de Ley & Guy Commerman
72. Onze abonnees in het voetlicht
73. Reclames
74. Medewerkers zomernummer 111
76. Impressum

Voorplat: Marshall Arisman – olie op board

Achterplat: Sandra Hendler – acryl op board

Illustraties grotesken: Daphne O'Rear

Woord vooraf: een groteske onderneming

Een groteske is een literair genre dat ongetwijfeld nog (té?) weinig wordt beoefend. Na de gruwelen van de Eerste Wereldoorlog waar waarachtig idealisme en redelijkheid overhoop werden gehaald en relativering, spottendheid en cynisme hun opwachting maakten, ontmoette Paul van Ostaijen als een soort politieke asielzoeker in het naoorlogse Berlijn van 1919 jonge Duitse kunstenaars die dweepten met het opkomende dadaïsme: 'Dada, heren classici, hier zijn de nieuwe brokkenmakers!' Gustav Meyrink, Paul Scheerbart, Salomo Friedlander (pseudoniem: Mynona) waren auteurs die het groteske genre beoefenden. Al deze haast vergeten pioniers verdienen wel eens een hernieuwde aandacht. De gebruikelijke logica werd toen op de helling gezet, de wereld werd vanuit kritisch, absurd, satirisch oogpunt bekeken.

Van Ostaijen schreef in die periode enkele grotesken zoals o.a. *Het bordeel van Ika Loch*, *De stad der opbouwers*, *Werk en spaar!*, *Camembert of de gelukkige minnaar*, *De gehouden hotelsleutel of de kleine, domme daad...* De titels verraden al het spottende, bespottelijke, tegendraadse, karikaturale en bijwijlen anarchistische opzet van de inhoud. Wie met deze aparte wereld verder kennis wil maken, schaft zich het best een recent boekje van uitgeverij Voetnoot aan: in de Belgica-reeks verscheen *Paul van Ostaijen – vijf grotesken* met een verhelderend nawoord van Dirk Leyman, die de redactie van de originele reeks verzorgt (zes deeltjes per jaar).

De redactie van *Gierik & NVT* kreeg de al even groteske ingeving om aan enkele hedendaagse auteurs te vragen om een moderne groteske te schrijven. Laat de verbeelding even de vrije loop, vergroot schaamteloos de werkelijkheid uit, bedenken de meest onmogelijke toestanden, schep nieuwe 'kleine maskerades op het logische denken!'. En zij scherpten hun pennen, dopten ze voorzichtig in vitriool en zeldzame kweeperenjenever van het goede jaar en schreven ongedwongen hun ironiserende, burleske, danteske bedenksels.

Jan LAUWEREYNS laat een schilpadschepsel in een Japans decor evolueren: enkele erotische uitspattingen geven de gebeurtenissen de nodige erectie en 'spankracht'.

Hendrik CARETTE penseelt zwierig de kafkaïaanse sfeer in de redactie van een (on)bestaand, naoorlogs literair tijdschrift: wie het schoentje past... Betty ANTIERENS krijgt een ongevraagde koeienkus (smak-smak) van haar ongelikte hond terwijl ze haar oude kennis Tolstoï absoluut een plezier wil doen. Delphine LECOMPTE gaat de groteske poëtisch te lijf met haar grootvaders fratsen. Pol HOSTE vraagt zich af wie het in zijn hoofd krijgt om in een Vlaamse stad op de openbare weg een totempaal te deponeren: voorwaar een uitdagende bagatelle. Fikry EL AZZOUZI verhaalt ons over het bizarre, bevlogen bestaan van Ernest, zijn tuinhuisje en zijn bloedernstige vriendschap voor Sanne Peper. VITALSKI en Manu BRUYNSERAEDE confronteren schalks een freelancer van *Dag Allemaal* met de charmante, aardse charmezanger John Terra en zijn diepgaande bespiegelingen over de doodstraf in België. Didi DE PARIS vergelijkt oorlog met een goed doel: de geldschietters blijven buiten beeld. Wie bedoelt Didi echter met de Berenpoot? In welke frituur is hij vaste klant? David TROCH buigt zich over het burleske meningsverschil tussen een oud vrouwtje en twee veiligheidsagenten van een warenhuis: een kleine parabel over onze hypergeorganiseerde en egoïstische maatschappij. Chrétien BREUKERS is bezorgd omtrent de poëtische troonopvolging van de Coninklijke Herman: de quasi volledige dichtersgilde voelt zich geroepen, maar toch blijft alles heilspellend stil. Sven COOREMANS meent te vermoeden dat in de septemberverklaring van de Minister duidelijk zijn liefde voor Winnie de koe in energieke tederheid doorschemert. Patrick CONRAD vertolkt in groteske beelden met veel zin voor humor en ironie zijn aparte kijk op de eenzame mens: uitvergrotere stereotypen poseren ongenadig.

Alles bij mekaar een hedendaagse schets van een stukje zielige mensheid in haar groteske blootje, een perfecte aanvulling van de huidige politieke ontwikkelingen in dit land van René Magritte: ceci n'est pas un pays, c'est une grotesque...!

In het tweede deel van dit nummer defileren in alle verscheidenheid enkele bekende, maar ook debute-

rende dichters: Gerard Burgers, Jan-Paul Rosenberg, Piet Brak, Seger Weyts, Gérard Leonard van den Eerenbeemt, Steven Graauwmans, Luc C. Martens, Hans Wap en Raf Heyndrickx. Bijzonder originele verhalen van Ilse Heyndrickx, Bart Diephuis en Eric Colman vervolledigen de prozaïsche oogst voor dit nummer. Gerd de Ley en Guy Commerman sluiten af met enkele aforismen zodat u toch nog met de glimlach deze zomeraflevering voldaan kunt sluiten. Daphne O'Rear (terug na 24 jaar) zorgde voor enkele pittige illustraties.

Maak ook een vriend(in), kennis, collega, familielid abonnee van *Gierik & NVT*. Als beloning ontvang je GRATIS de recente dichtbundel *Dichter bij Gierik* ter waarde van 15 euro. En met de voorstelling van het zomernummer in galerie De Zwarte Panter (463ste Gierikactiviteit) vieren we tegelijk ons derde, heuglijke jaar zonder subsidie van u weet ondertussen wel wie... en danken we iedereen die ons voortbestaan toch nog een grotesk tijdje wil garanderen. ■

U BENT VAN HARTE UITGENODIGD
op de **GROTESKE** voorstelling
van het zomernummer **111** van Gierik & NVT

... in galerie **De Zwarte Panter** (Hoogstraat, Antwerpen)

op vrijdag 10 juni 2011:

deuren 19.30 uur, verwelkoming en voorstelling 20 uur.

Twaalf auteurs schreven een exclusieve moderne groteske:

Jan Lauwereyns, Hendrik Carette, Betty Antierens,

Delphine Lecompte, Pol Hoste, Fikry El Azzouzi,

Vitalski en Manu Bruynseraede, Didi de Paris,

David Troch, Chrétien Breukers en Sven Cooremans.

Patrick Conrad leende zijn groteske schilderijen uit
en de Ierse medewerkster van het eerste Gierikuur **Daphne O'Rear**
schiep enkele krasse illustraties.

*Na de burleske optredens volgen de vanzelfsprekende, groteske gesprekken
en de al even gebruikelijke glazen der danteske vriendschap.*

illustratie: Miljan Vukicevic

Dan maar eerst kunt u met gerust en voldaan gemoed met vakantie.
In september wacht een spetterend en uitzonderlijk creatief nummer 112...

Het schildpadschepel

1

Het lichaam liet zich snijden. Weefsels waren zwak en makkelijk doorbroken. Wandelend in het domein van een badhuis kwamen we een salamander tegen. Een mooie, glanzende, goudkleurige--met een nog mooiere blauw-rood-paarse staart. 'Vang hem,' beval Benkei. Hij had geen oog voor de finesse van de Japanse tuinarchitectuur.

De anderen waren niet meer te zien. De zon stak. Cicaden ratelden. Mijn hand schoot sneller dan ik kon volgen naar het arme beestje.

Mijn vingers botsten onzacht tegen de rotsblok waarop de salamander had gezeten. De blauw-rood-paarse staart lag hevig te kronkelen.

Benkei wist niet of hij blij was. De staart bleef met geweldige energie kronkelen.

De rest van de salamander was spoorloos verdwenen. Mijn jagende hand had de staart niet gevoeld. Alleen rotsblok---een scherp richeltje op de rotsblok, dat de huid van mijn rechterwijsvinger brak.

Ik zoog mijn bloed op. Wellicht had de salamander de staart met opzet achtergelaten. Ik had ergens gelezen dat salamanders daartoe in staat waren vrijwillige amputatie.

Vrijwillig, onvrijwillig. Wat heette vrijwillig wanneer het leven op het spel stond? De salamander had mijn intenties goed ingeschat. Zijn staart was een klein offer, vergeleken bij het grote goed van overleving.

's Avonds liet Benkei per ongeluk een panda vallen op de tegels in de douche. Een scherp sneed mijn voetzool. Bloed gemengd met water vloede netjes weg.

Twee dagen later zette Benkei toevallig zijn hiel tegen mijn linkervoet. De kleine teen van mijn linkervoet scheen hoorbaar te breken. Zwelling volgde, en hinken, maar niet erg genoeg.

Een echte breuk zou meer gezwollen hebben, en erger doen hinken.

2

Met geweld schoten de rolluiken omhoog. Twee kantoordames trokken synchroon, klokslag negen. Het lokale immigratiebureau hield van precisie. De kantoordame links had enorme borsten die haar nauwe bloes deden spannen.

Ze knipoogde. Mijn vlees stond onmiddellijk paraat. Ik liet mijn nummer zien---twee, al viel er geen vooranger te bespeuren. De goed gevulde kantoordame nam haar linkertepel tussen duim en wijsvinger, kneep tot ze krimpde.

Ze nam mijn papieren niet aan, grijnsde, draaide zich om. De enorme borsten zwenkten. Onder haar bloes zag ik haar rok scheuren. Mijn blik was een geniepighe schaar. Ik knipte heimelijk haar hemeltergende kont helemaal uit het textiel. Dat was wat ze wou.

De kantoordame rechts had kort, glanzend haar. Ongeverfd, nachtzwart. Ernst domineerde haar aanwezigheid. Het onderdanige haar plakte zielig op haar schedel. Arme piekjes kwamen onder haar oren gekruld. Voor behaagzucht had ze geen tijd. Zaken waren zaken. Wie een verblijfsvergunning had, mocht daarom niet zomaar binnen en buiten. Aanvragen moesten goedgekeurd worden. Ze opende mijn dossier, merkte meteen dat ik geen belastingzegels had gekocht.

Er was een winkeltje in de buurt. Links, links, en aan mijn linkerkant.

Toen ik met de zegels terugkwam, lagen de enorme borsten uit de nauwe bloes, te wiegen op de balie. De hemeltergende kont werd vakkundig geneukt door het kantoorhoofd, een machtige amazone.

Ik schrok. De amazone werd, of was, mevrouw Kobayashi. Haar groene gummipenis gleed met een verdacht geluidje uit de smeulige vagina.

De dame die zich om mij had bekommerd, bevestigde een elektrode aan de teelballen van een opvallend behaarde man. Mogelijk een immigrant zoals ik, maar gelukkiger. Een immigrant die achter de balie mocht. Hij had een donkerblauwe kap over zijn hoofd. Met zijn handen streefde hij over het korte, glanzende haar. 'Niet te snel.'

Genot was een kwestie van timing---uitstel, wachten.

Ik mocht niet opgeven. Overal waren er vaders die voor hun zonen ideale kevers vonden. Ik stapte van mijn mountainbike. De laatste helling was, zoals meestal, te steil. Beklom ik alleen op dagen dat ik lichte benen had, sterke kuitten, de pedalen vlotter draaiden. Maandagen met meewind.

Vandaag was het donderdag, vermoeidheid lag opgestapeld, de hitte hing al vroeg in de lucht. De laatste helling was een col buiten categorie. Ik duwde mijn mountainbike naar boven. Zweet sprong van mijn voorhoofd op de grond, tekende scherp afgelijnde patronen van uiteenspatting op het asfalt. Een bromfiets reed over een krekkel. Ik hoorde hem kraken. Ik parkeerde mijn mountainbike langs de weg, haalde het doorzichtige plastic bakje met blauw deksel uit mijn rugzak, en stak het slachtoffer erin. Hij leefde nog. De voelsprietten bewogen. Verlamd misschien, kapotte poten, maar het was er niet aan te zien. Alle schade scheen innerlijk.

Een mooie, felgroene krekkel, tien centimeter lang. Geen kabutomushi, maar de kans bestond dat Benkei dit beestje zou waarderen. Ik was nog niet begonnen met jagen, en de jacht was al geslaagd. Mijn zelfvertrouwen zwol. Ik zou terug naar dezelfde plek gaan, muggen of geen muggen.

Ik stak het bakje met krekkel in mijn rugzak, voltooide de beklimming, en vertrouwde mijn mountainbike aan de gebruikelijke stalling, naast de scooter die zich nooit verroerde.

Er lag een lange dunne tak op de weg. Dwars, mijn oog viel erop. Iets deed me stilstaan, mijn adem inhouden. Het was een onschuldige, droge tak, zonder twijgjes. Ik kreeg de tijd niet om hem helemaal te bekijken. Nog vóór ik de kop zag, gleed de slang weg. Een donkerbruine slang, zonder opvallende ringen of vlekken. Minstens een meter lang. Giftig, niet giftig?

Er waren giftige in de buurt. *Gloydus blomhoffii*. Japanse mamushi.

De jacht was afgelopen. In Daiei, het shopping center, kon ik prachtige kevers vinden, voor duizend yen of minder.

Ik hield van haar rijpe lichaam. Zielsveel, ze begreep het niet. Het malse vlees, dat zich niet langer tegen zwaartekracht verzette. De onveranderlijk soepele, gladde huid.

Haar tepel sprong op tussen mijn vingers. Zachtjes, ondanks zichzelf, kermde ze. Niet mijn slangetje. Onder mij lag de oud geworden actrice van *Mijn schat is een buitenlander*. Ik had een dunne baard, veel haar. Was tien jaar jonger dan ik---de buitenlander die kookte, stofzuigde, geen teelballen had. Domme, melige film. Ik kreeg kippenvel.

Het ontbrak me terstond aan libido.

De actrice wierp het laken van zich af. Ze had vetrollen. Haar schaamhaar was te lang, te weelderig. Schaamharen, nat aan de uiteinden. De actrice en ik walgden van elkaar.

'Ik neem een bad,' kondigde ze aan. Ik volgde haar voorbeeld.

Ergens in een bergdorp, een kuuroord. Dunne vlokjes sneeuw vielen, smolten op natte stenen. De actrice rende voor mij uit. Ik volgde op mijn termen, in mijn ritme. Mijn capuchon beschermde mij.

In de verte stoomde het houten badhuis.

De actrice verdween achter het karmijnrode doek, naar de vrouwen. Ik sloeg het ultramarijne doek opzij.

In het rek zag ik geen schoenen. Het verheugde me niet. Ik stelde het vast, nuchter, zonder emotie. Mijn penis bleef slap. In de badzaal hingen kwade dampen. Zwavel brutaliseerde mijn neus.

Ik stak een voet in het hete water.

Iets zwom. Het schild van een schildpad. De richel bewoog in mijn richting. Ik verroerde me niet.

Het schildpadschepsel kwam tot onaangenaam dicht bij mij. Stond plots met nadrukkelijk geplons recht. Legde zijn enorme penis op zijn schouder te rusten. 'Lekker heet,' grijsde hij.

Terug naar dezelfde kamer. Het grote bubbelbad, het respectabele hotel---condomen lagen klaar.

Twee weken waren voorbijgegaan. We hadden weinig te zeggen, veel te neuken, amper vier uur tijd. We namen een douche, wasten elkaar. Ze kietelde mijn teelballen. Plaatste zich strategisch, zodat ik haar beverige kont ook in de spiegel niet kon zien. In bad stak ze mijn vlees in haar vlees. Ik voelde niets. Het water was lauw, de rand van het bad koud. Ik miste Sakura's fijne tepels. De slang bleef rijden, had een doel voor ogen.

Ik had de eerste stap gezet. De onderbuik won. Benkei kreeg gevaarlijk hoge koorts. Waarom moest ik zo nodig naar een afscheidsfeestje voor een of andere professor?

Wat was zo belangrijk? Sakura vroeg vanzelfsprekende vragen. Genoot ik ervan?

Wat wist ik van *Gloydius blomhoffii*?

Mijn glimmende lul bracht twee volle uren door in de gulle kut. De condoom bleef in haar steken. Lekte mijn zaad eruit? Maakte ik een bastaardje? Misschien. Misschien niet. Wanneer ik Sakura verliet, kon het onechte echt worden.

De knoop was doorgesneden. De rest slechts een kwestie van timing, doorzettingsvermogen, koelte, hardheid. Best zo onmenselijk mogelijk---gedaan was gedaan. Feit, deuren dicht.

Dit moest een mooie snijwond worden, perfect geneesbaar. ■

Hendrik Carette

Betoel en de Betoeliens

Het gelukkigst is de mens bij wie mislukking en welslagen zo'n beetje in evenwicht zijn; zelf ben ik tamelijk geslaagd en tamelijk mislukt.

[C.J. Kelk]

Provincialen waren wij – prachtige provincialen. Marginalen waren wij – magnifieke marginalen. Provincialen waren wij – prachtige provincialen. Marginalen waren wij – magnifieke marginalen. En schrijvers zonder een boek dat we zelf hadden geschreven. En grote lezers; legendarische grote lezers. Jean Sonnenschein had toen al alles van de Duitse filosoof Ernst Bloch gelezen en zeker dat driedelige *Das Prinzip Hoffnung*. Georges Wildeboom had toen al alles van Hugo Claus en aanverwante auteurs gelezen en René Ramonez las ook toen al in minstens twee boeken per dag (van Martin Buber tot de Statenbijbel). Henri Couteau las al eens een roman van Julien Green in het Frans of een agressief gedicht van de poète maudit Antonin Artaud of een boek van de Duits-Amerikaanse filosoof Herbert Marcuse dat iemand hem leende. Pierre Marge las zeker alles wat wij toen al lazen. Fernand Lambert verdiepte zich in de psychologie en schreef dan ook lucide aforismen zoals het prachtige 'Een schizofreen is nooit alleen'.

We waren met zes. In onze redactie was dus niet één neger, niet één homofiel, niet één pedofiel (hoewel Fernand Lambert hier zou opmerken dat elke man misschien wel latente homofiele trekjes heeft) en ook niet één geslachtsrijpe vrouw (hoewel Jean Sonnenschein in de geest van Kierkegaard een notoire vrouwenverleider was). Hoe dan ook we waren echte mannen. Dat waren nog eens tijden. Mai 68 was nog maar drie jaar voorbij en we lazen *Les Mots* van de Franse opperpriester Jean-Paul Sartre. Want we waren ook zeer sterk in grote en kleine woorden. We waren nog jong, of beter de redactie van 'Betoel' had je kunnen inde-len in twee fracties (de senioren en de junioren). Ik, Henri Couteau, was de oudste van de junioren (met Wildeboom en Marge) en van de toenmalige senioren is nog maar één lidmaat dood en begraven: Jean Sonnenschein, die de gedachte om ooit oud te worden nooit had kunnen verdragen.

Of zich zelfs niet één moment kon inbeelden of indenken dat hij ooit zomaar oud en grijs en wijs zou worden.

Ach, al bij al waren wij geen mediocre mannen. Ik slempte graag en was nog een zoekende in de woestijn van het marginale leven. We stonden nog niet voor het dilemma : leven of lezen (schrijven of wrijven). We hadden een lief of hadden geen lief of hadden zopas gebroken met een ander lief. We dronken lauwe goedkope rode wijn en Sonnenschein dronk hele kratten bier of plassen koud bier die al snel veranderden in een wat gelige warme urine. Dat waren nog eens woelige tijden. Ons 'marginaal tijdschrift voor literatuur' 'Betoel' was al gesticht en opgericht, maar er was nog niet één nummer verschenen (het zou nog een tijdje duren aler het eerste nummer het licht zou zien). En de eerste lange discussies waren zeker nog niet de laatste. 'Het was echt Kafkaiaans', zei de be-lezen en wat belegen Lambert. Met zes marginale mannen was een meerderheid van vier zeker niet altijd makkelijk. We hadden ook geen hoofdredacteur, geen leescomité, geen censor en geen revisor en uiteraard was er nog niet één abonnee.

Toch werd er al druk vergaderd in het huis van de kuise Suzanna (het officiële lief van drukker, uitgever en dictator Sonnenschein) die zich wat verder in het huis verscholen en afzijdig hield en haar lectuuravontuur van de geniale Rus Vladimir Nabokov of de Franse madame Colette in de grootste stilte verder beleefde. Want goed lezen vereist natuurlijk een serene stilte die in de salon van huize Sonnenschein verstoord werd door de meest verhitte discussies, zwaar gekruid door honende opmerkingen, door al te sarcastische of sardonische suggesties en andere verbale uitlatingen gevolgd door reprimandes, subtile ironiserende ironieën en andere literaire hoogstandjes afgewisseld met voorlezingen die dan weer gevolgd werden door besmukte bemerkingen, afwijzingen, spotternijen en vileine vleierijen...

Tijdens die legendarische vergaderingen (er werd minstens zeven keer door de voltallige redactie vergaderd, enkel en alleen om het idee van een nieuw literair tijdschrift theoretisch te lanceren, maar nog niet in de praxis van de praktijk te realiseren) ontstonden ook bijna onverzoenbare vetes omwille van vernederingen en andere uitingen van kwaadwillendheid. De meestal rustige, maar daarom niet minder goed luisterende Ramonez die samen met mij, Couteau, de bekendste dichter van ons gezelschap is gebleven of althans alsnog is geworden, schreef in 2006 (dus nog niet zo lang geleden):

*In een milde manische stemming
verliet ik de gemeenschap der kwaadwilligen*

en ik kan mij goed indenken dat dit vers, dat nu aan een kerkmuur van een polderdorp hangt, toen al is gerijpt of uit die diepe kelder van Ramonez' geheugen is opgeborreld. Een vers vloeit soms uit een bijzonder oud vat. Dat dit vers nu als een plakkaat van Verlatinghe aan de muur van een landelijke katholieke kerk werd gespijkerd is voor een beëdigd vrijmetselaar toch ook geen kattenpis.

Toch bleven wij zes zeer individuele personages en ontstond er ook na het verschijnen van de eerste nummers (ik geloof dat er in totaal van *Betoel* slechts vijf nummers zijn verschenen; één jaargang gevolgd door één nummer van een nieuwe nog altijd te vervolledigen jaargang) niet in het minst een solidariteitsgevoel, een soort van heerlijke medeplichtigheid of gewoon een samen-horigheidsgevoel. We bleven zes aparte auteurs in spe of aparte verschijningen met onze diverse afwijkingen, amourettes, tics, passies en andere avonturen. Zo herinner ik me dat Pierre Marge toentertijd met een Porsche door de straten van het Brugse Vrije reed, maar dat die Porsche alleen maar het koetswerk van dat beroemde Duitse automerk had; in zijn Porsche, de spectaculaire sportwagen van Marge, stak de motor van een ordinair pruttelende Volkswagen. Wat helaas bij mij toen al de idee deed ontstaan dat bij Marge alles nep was. Pierre Marge is dan ook geëindigd in de journalistiek (de laagste vorm van de hogere schrijverij). Met dan ook nog de heerlijk cynische bijkomende vaststelling dat het hier de journalistiek betreft die beter bekend is als de autojournalistiek ofwel het beschrijven van bijvoorbeeld

een nieuw model van de degelijke Duitse automobielen als Volkswagen of Porsche... Marge en Wildeboom zijn trouwens op de maatschappelijke lader misschien wel het hoogst gestegen. De eerste leeft nu als een rusteloze rentenier in het zuiden van Frankrijk en de tweede is professor of buitengewoon hoogleraar geworden in een gewone Antwerpse universiteit. Ramonez en Lambert zijn altijd op dezelfde azuren hoogte gebleven. Sonnenschein is overleden en zal daarboven in den Hoge wel veel pret beleven (hij zal allicht goed lachen met al onze exploten) en ik, Henri Couteau, die afkomstig ben uit de armoede van een kleinburgerlijk midden (zoals alle geniën) ben al bij al misschien nog het meest gestegen op de letterlijke en figuurlijke ladder, omdat ik tamelijk geslaagd ben en tegelijkertijd (o heerlijk mysterieuze paradox) tamelijk mislukt.

Sonnenschein en ik konden het goed met elkaar vinden, omdat we beide nogal verblind waren door het verblindende licht en de felle duisternis die ons beide omringde in onze *Umwelt*. Ik bedoel dat we beide nogal vlug alles in zwart-wit zagen en de al te grijze *grisaille* ons niet kon fascineren. Of met een mooie Franse uitdrukking die alle middelmatigheid verplettert en vermorzelt : we hadden *le goût de l'absolu*...

Georges Wildeboom had toen nog maar enkel de status van een eeuwige student en was nog niet echt een academicus met een titel; maar iedereen voelde al dat het er vroeg of laat van zou komen en voelde al dadelijk zijn intellectuele *dédain* die hij met een zekere minachting durfde te etaleren. Wie nog geen dikke boeken had geschreven en wie nog geen academische graad had behaald kon voor hem beter thuis blijven en nog wat studeren.

Pierre Marge met zijn kaboutergestalte en zijn lange kabouterbaard keek (overigens terecht) op naar de vijf andere redacteurs en René Ramonez hield zich op de vlakte van de verlatenheden en uitte meestal monkelend of zelfs opvallend zwijgend of binnensmonds zijn bezwaren en summiere commentaren. Toch publiceerde hij later in het tijdschrift voor literatuur, kunst en kritiek 'Radar' (een soort van deftig glanzende voortzetting van *Betoel*) niet zonder ironie een wat wrang en omineus gedicht waarvan ik de eerste drie versregels na al die jaren nog altijd heb onthouden:

*Geen vrouwen meer
leve de bisschop
en af en toe wat regen.*

Lambert, de fijne en geestige aforisticus en psycholoog die geen echte psycholoog was, lachte soms en sprak een zacht West-Vlaams dat niet zo hard klonk als mijn *stads- Brugs* met die snelle staccatoklanken.

En ik, Henri Couteau, met mijn vreemde Franse naam observeerde en formuleerde in een flits wat ik zag en wat ik wilde zeggen. Ik mocht alles zeggen, maar had toen al de indruk dat niemand mij ook maar in het minst au sérieux nam. En hoewel Henri-Floris Jaspers mij ooit zei dat ik soms *le sérieux de la province* had, wil ik graag bekennen of mijn groteske besluiten met een toch nog gedurfde bekentenis: *Le sérieux n'est pas mon fort*. Zoals de grote lucide denker en Franse dichter Paul Valéry zijn boek *Monsieur Teste* (Parijs, 1946) begon met de fenomenale zin: "La bêtise n'est pas mon fort." Een boekje uit de reeks 'L'Imaginaire' van Gallimard dat ik in 1988 kreeg van de dichter Alain Delmotte die als dédicace voor mij op 18 april van het jaar 1988 (bijna twee decennia na de geruisloze verdwijning van het zeer marginale en wonderlijke tijdschrift *Betoel*) neerschreef: "L'enchantement moins la bêtise". En in dat klare frisse Frans klinkt dat toch wel troostend. En dat van een Delmotte die het zelf ooit aandurfde om een éénmanstijdschrift (*Facture baroque*) te laten bestaan en verschijnen.

Wat wij met zes man niet konden, deed hij alleen. Zodat ook hij zich nu wellicht tamelijk geslaagd en tamelijk mislukt acht. Gerd Segers had zo zijn eigen *Revolvr*. De Pink poet Werner Spillemaeckers had zijn eigen *Artisjok*. De nu verarmde groothertogin Maris Bayar had (dankzij haar rijmende rederijker Tony Rombouts) haar eigen *Trap*.

Dirk Claus had zijn *Nul*. Paul de Vree had zijn eigen *Tafelronde*. Lionel Deflo was *Kreatief* tot hij niet meer creatief was. John Heuzel stond op het *Kruispunt* der wegen. En Ramonez nam later persoonlijk wraak op de verdwijning van het Brugse *Betoel* door de oprichting van zijn *Radar*. En ook ik droomde ooit luidop van een eigen literair (gedrukt, niet digitaal) tijdschrift. Mijn droom is een droom gebleven, maar diep in de moordkuil van mijn hart of in mijn achterhoofd ben ik altijd een wat marginale *Betoeliën* gebleven zoals onze kleine Marge, onze minachtende Wildeboom, onze vergeten Lambert en onze zeer erudiete Ramonez. Trouwens het woord *Betoel* komt van het Javaans (denk maar aan het zo knap verfilmde TV-feuilleton 'De stille kracht' naar het gelijknamige boek van Louis Couperus) en betekent gewoon *inderdaad*. En wie was de vinder van deze vreemde vondst, deze toch wel zeer vreemde benaming? Niet de toen nog zwaar onderschatte Ramonez of onze geleerde professor dr. Georges Wildeboom. Nee, het was Fernand Lambert, die de waarheid wist over de leugen en de bedenker was en is van het aforisme 'Zwervers zijn geen ervers'. *Inderdaad*.

De senioren kochten boeken en de junioren stalen boeken (was eigendom geen diefstal?). We schreven en we wreven en we publiceerden als echte Betoeliëns in *Betoel* dat bijna niemand las, omdat het bewust marginaal was en omdat bijna niemand geabonneerd was op dat marginale tijdschrift. Ik heb nog alle vijf nummers, waarvan één dubbelnummer (eerste jaargang nr. 2/3 van februari-juni 1972), en soms vraagt een zeldzame collectionneur mij zelfs op een onverwacht moment: heb jij nog dat laatste vijfde nummer? En dan antwoord ik, als gold het hier een geheime samenzweringstheorie, op fluisterton...Ja, inderdaad. ■

Honds

Vannacht nacht schreef ik een gigantisch grotesk verhaal, ik overspoelde het met alcohol en de woorden bleven maar stromen. De dag kwam al als een streep in de lucht toen ik naar mijn bed wankelde, ik lag nog uren te gieren van de napret.

Te vroeg gejuicht, of te laat, bij nuchtere herlezing bleek het een flutverhaal. Alles draaide alweer rond hetzelfde; vandadde, vandadde en nog eens vandadde, zever die ik ondertussen hartstikke beu ben, frustraties tussen mannen en vrouwen die niet af of niet bij elkaar kunnen blijven.

Zie je hoe lullig?

Na die eerlijke vaststelling en een paar diepe zuchten, kwam ik al snel op een ander schitterend idee.

Een groteske over Hollanders! Ik had net een rit op een volle tram 5 achter de rug, vergissing natuurlijk, want ik hoor op tram 3, de bruine tram, maar ik stapte per ongeluk op tram 5, de tram naar de parking 'aan dat chique bioscoopcomplex van jullie Luchtbal. Je hoeft er maar één drankje of bonnetje te nemen, of je eet een punt pizza en je parkeert de heele middag gratis.'

Het chique bioscoopcomplex van onze Luchtbal... ze hadden het daar vroeger eens moeten kennen... en daarbij... aan het eindpunt van tram 3 is de parking ook gratis hoor, zelfs zonder pizza, en de risico's zijn beperkt, het moet maar treffen dat net jouw zijruitje door een kogel wordt versplinterd.

Het is mij in tien jaar alvast maar één keer overkomen. Dan zat ik nog niet eens in de auto, wie gaat daar achteraf over zeuren. Je bent aan de dood ontsnapt en wat de centen voor die povere ruit betreft: tien jaar betaald of zwart parkeren in Antwerpen komt de portemonnee gegarandeerd veel duurder uit.

Hoe dan ook, groteske over Hollanders na enig gepeins de vuilbak in:

ten eerste, bij *Gierik* moeten ze niets van racisme, daar zijn ze heel streng op; ten tweede vind ik op

de kap van onze Noorderburen zitten zoooo lullig, maar zoooo lullig, dat ik hierbij plechtig beloof het nooit meer te zullen doen.

Maar nu toch weer een grote zucht en een jammerlijk god zij geklaagd, want al wat ik aanvankelijk als grotesk toejuich, wordt seconden later als 'lullig' in de vuilnisbak gekeild.

En lullig schrijven mag dan voor sommigen vèèl zaad in het bakje brengen, mij maakt het depressief

- het schrijven ervan
- het lezen ervan
- de gedachte dat het zaad in het bakje brengt van wie er wel in slaagt.

Zo raasden er nog stapels groteske ideeën door mijn kop, onder andere dat ik op een somber kot in een land zit waar één dag van de week de zon schijnt en het de andere twaalf dagen van diezelfde week regent, terwijl ik een paleis bezit in een land waar het één dag in de maand regent en waar de andere vijfenveertig dagen van die maand de zon schijnt.

Dat is helemaal niet lullig, vooral het laatste stuk van de vergelijking; vijfenveertig dagen zon, elke maand, elk jaar, een beetje grotesk misschien, maar beslist niet lullig en depressief word je er allermist van. Ik toch niet, ik word er integendeel weer instantanéement vrolijk van want ik besluit hierbij dat ik morgen al terugreis naar mijn paleis.

En weet je, in dat zonneland, daar heb ik een hond, kijk, dat beest is zo grotesk! Dat kun je niet geloven. Alleen al zijn bestaan. Daar hoeft je niet over te schrijven, dat is gewoon, dat staat! Hij heeft me alweer eens gered, de sloeber, de guit, de duivel, de schat.

Natuurlijk is hij niet mee gekomen, hij weet wel beter. Anders had ik hem persoonlijk als gigagroteske in deze *Gierik* kunnen vouwen.

Nee, hij wou niet.

'Naar België,' blafte hij verontwaardigd, toen ik hem sommeerde om in mijn koffer te springen,

‘naar België, daar regent het vijftien dagen van de week, en de zestiende zevert het. Wil je me ziek maken? Of depressief? Als jij daar zo nodig naartoe moet, hoef je mij toch die miserie niet aan te doen. Vertrek als de bliksem, kom nog sneller terug, en laat mij gewoon hier. Ik trek mijn plan wel, dat zijn we gewend, wij honden, om onze plan te trekken.’

Als troost overdekte hij me nog met zijn koeienkus, want die hond van mij is zo grotesk, die heeft een tong als een voetbalveld.

Toen ik het dorp uitgleed knipoogde de schurk nog even, ‘ik zal braaf zijn.’

Dat kennen we, dat braaf zijn, hoe waren we zelf, braaf tot ze de hoek om waren, Pa en Ma. De vrienden stonden al aan de achterdeur te dringen, half bezwijkend onder netzakken wodka en marihuana.

En altijd minstens één met een gitaar; ‘C’est une poupée-é-é, qui fait non, non, no-on-no-on-non. Oui, smachtten de meiden, oui, oui, oui ie oui ie oui. Oooh oui!’

De macht van de gitaar.

De gasten zonder noemenswaardig instrument, en degene die je onder de maneschijn geen imposant liefdesvers van eigen kunnen konden influisteren, vaak daarbovenop nog eens dik onder de jeugdpukkels en een vader die hen de Ferrari weigerde te lenen, troostten zich steevast met een frietzak van een joint.

Meelij hoeft niet. Zij hadden ook lol, voor enkelen onder hen is die lol zelfs nooit gestopt, alvast één zag ik laatst nog, toen ik op de Groenplaats in de metro dook om op tram 3 te springen.

L heet hij. Tandeloos en gedachteloos grijsde hij me toe van op zijn slaapzak, stak één hand uit... de éne die hem nog restte, in een flits had ik gezien dat hij die andere hand verloren had, waar ze vroeger hing, was nu alleen maar leegte. De pols waar ze ooit aan vastzat was slordig dichtgenaaid, als een worst waarin de slager te veel gehakt heeft gepropt.

Wanneer had ik hem ook weer laatst gezien, L? Toen hij naar Kaboel vertrok, toen had hij nog twee handen. Met een hele bende waren ze, ze namen de bus aan het atheneum. Een bus vol geschilderd met kleurige bloemen en exotisch dansende mannetjes en vrouwtjes en vooraan de

bus, op de snuit, gele letters in een blauwe krans: ‘Kaboel!’

Hij was daar blijkbaar een bewind te lang gebleven, dat had hem een hand gekost.

Supersnel bedacht mijn brein dat L. na deze ervaringen misschien niet graag herkend werd, hij zag er een beetje sjofel uit, meer dan een beetje zelfs... laat ons het zo stellen dat ik er geen honderd uitzie, hooguit halfweg, en hij wél, terwijl hij ooit twee en een half jaar jonger was dan ik. Wie wil daarmee geconfronteerd worden?

Maar medeleven won het van twijfel. Ik stapte recht op hem af en stak één hand uit, de andere verborg ik in mijn jaszak. ‘L,’ zei ik, ‘L, ken je me nog? Ik ben B.’

‘B?’, bromde hij, ‘B.B?’

‘Ja,’ zei ik maar.

‘En?’, mummelde hij, ‘heb ik iets aan van jou?’

Pfff, dat begon niet goed.

‘Maar nee Tolstoï, ik wil iets voor jou doen, ik wil jou helpen. Denk rustig na, rustig, en zeg me dan waar ik je op dit moment het grootste plezier mee kan doen, wat ik je kan geven. Ik wil niet zomaar vijf euro in dat smerige bakje smijten, in de toestand waarin jij verkeert, grabbelt iemand dat er in seconden weer uit, nee, ik wil je iets geven waar je heel lang blij om zult zijn. Dus, denk goed na en zeg me eerlijk waar ik jou, op dit moment, het grootste plezier mee kan doen.’

Zijn hoofd, dat de hele tijd hing te bengelen alsof het los zat, schoot plots omhoog. In zijn blik verscheen een zeer vage glimp van herkenning. Vaag, maar toch... een soort opflakkering van instinct dat vertelde dat ik hem niet ging belazeren.

Zijn mondhoeken trilden, maar krulden toch ook lichtjes omhoog. Hij leek zelfs weer een klein beetje op vroeger, op de tijd toen we, via de machinekamer van de lift, op het dak van één van de grauwe wolkenkrabbers van de Luchtbal kropen, met ons draagbaar pick-upje en de Umma Gumma van Pink Floyd.

‘B’, kraste hij schor, ‘B.’

Hoe ver hij mee was met mijn herinneringen, kon ik op dat moment nog niet gissen, een seconde later wel.

Hij steunde zijn handen achter zijn rug en drukte zijn gekraakt lijf half recht ‘Bé’ zuchtte hij, ‘B, engeltje, zo mooi, dat ik jou nog, en ik, ooooh,

ik, wrakhout, maar Bétje, Bé, dat ik jou nog mag terugzien, en dat ik jou. Mag ik jou echt iets vragen?’

‘Ja, doe maar.’

‘Echt? Wel’, zei hij, ‘dan wil ik, wil ik nog één keer, één laatste keertje maar, een frietzak zoals vroeger.’

‘OK.’

Ik moest er helemaal voor naar de kade lopen, de frituur aan de Groenplaats verkocht alleen frieten in van die plastic kuipjes. ■

Delphine Lecompte

Grootvaders fratsen

'S NACHTS KLINKEN ONZE HOBBY'S MINDER VRIJBLIJVEND

De auto is weg
Ik weet nog hoe hij kreunde
Bij het thuiskomen
Als de onverschillige moeder van een doodgeboren veulen
Toch gingen we binnen en
Zetten ons ellendige leven verder.
We hadden altijd kikkererwten in de voorraadkast
Het jachtgeweer werd wekelijks gebruikt en
De hond wist wanneer hij onder de tafel moest verdwijnen
De auto is verkocht aan een gierige tandarts
Toen zijn dochter tien jaar was
Heeft ze mij elf maanden gepest.
Mijn grootvader is dood
's nachts wacht ik op zijn wraakzuchtige verschijning
Overdag denk ik aan zijn hobby's
Waar de auto stond liggen nu geweien
Maandelijks worden ze afgestoft
Door een kuisvrouw die van Frankrijk komt
Ze zegt dat ze twee kinderen heeft
Een begaafde zoon en een marginale dochter.
Niet alle merries zijn onverschillig
Wanneer hun kroost dood neerploft
In de stal, de steppe of het circuszagemeel
Mijn grootmoeder kan niet rijden
Noch schieten
Toch hanteerde ze een jachtgeweer.

EEN ARROGANTE KUBIST EN EEN ONZELFZUCHTIGE SPONZENVERKOPER

Mijn grootvader de onverzadigbare sater betaalt
De anemische eigenaar van de paardenmolen
Ik zit op een witte merrie en weet dat ik onbevallig ben
Na 632 rondjes ken ik de reclameborden en de pedofielen vanbuiten
Mijn maag gromt en eerst denk ik dat het termieten zijn
Maar de anemische eigenaar verzekert mij dat de merrie hol is.
Terwijl ik mijn ontsnapping plan
Maakt mijn grootvader een portret van zijn Duitse minnares
Ze poseert naakt met een hoed die ze van een Chileense kaasboer heeft gestolen
Het wordt een chauvinistisch kubistisch portret
Er worden pauzes ingelast om te rekken en te neuken,
Om guimauve madonna's te vreten, om mussen te tellen,
Om steakmessen te wetten en om splinters uit palmen te trekken.
Ik spring van mijn holle merrie en
Val in de schoot van een sponzenverkoper
Hij neemt mij mee naar zijn studio en
Ontfermt zich quasi onbaatzuchtig over mij
Eerst eten we rauwe zalm en radijzen
Daarna mag ik sponzen verknippen
Tot het verguisde hoefdieren en devote herders zijn.
Mijn grootvader werkt het portret af
Zijn Duitse minnares zegt dat het afzichtelijk is
Hij kent te weinig Duits om haar gelijk te geven
Er worden opnieuw mussen geteld en steakmessen gewet
Om de liefde te bedrijven is het te laat
Hij is per slot van rekening kubist en 70 jaar.

OORLOG EN OUDERSCHAP

Hij herkent zijn vader in de documentaire
In de documentaire neemt hij kauwgom aan
Van een mankende Canadees met een vollemaansgezicht
Hij is al seksueel actief, zijn pubervader
Tijdens de copulatie staakt hij het kauwen
Hij plakt de kauwgom achter het oor
Van haar houten patroonheilige
De wulps bakkersdochter droomt van een groter leven:
Hogere molen, langere laarzen, donkerdere honden.

Ik herken mijn moeder in de supermarkt
Ze heeft mij niet gezien
Ik begluur haar
Ze huilt met een doos muesli in haar handen
Ze zet de doos terug
Een pokdalige man met verfvlekken op zijn jeans vraagt waarom
Waarom ze de doos heeft teruggezet
Is ze arm?
Als ze arm is dan moet ze de supermarkt verlaten
En eten zoeken in het bos.

Mijn moeder is rijk
Iedere dag eet ze een pot frambozenconfituur
Ze neemt geitenmelkbaden
En ze betaalt Armeense wezen
Om Het Oude Testament voor te lezen
Tot ze in slaap valt in haar bed
Dat groter is dan de keuken van het rusthuis waar ik werk
Ze gaat iedere weekdag naar een psychiater
Om van mij te leren houden.

ER LOOPT IETS MIS

Het is onze communicatie
Wanneer hij 'goudvis' zegt
Denk ik aan de verkrachting van mijn nicht
Na de kermis
Het was mijn schuld
Ik wilde niet weg
Toen ik leunend tegen een verlaten waarzegautomaat
Oliebollen vrat beeldde ik mij in
Dat ze veilig thuis zat
Met een kostschoolroman onder een elektrisch deken
(het eerste elektrische deken van De Panne)
Maar onderweg werd ze gegrepen
Door een loodgieter die een kop kleiner was.

Wanneer ik 'waarzegautomaat' schrijf
Denkt hij aan zijn zichtrekening
Er staat bitter weinig op
Net genoeg om olieballen te eten
Om de andere dag.

Nu spreekt hij zonder handen
Tegen zijn straffe dochter
Hij zegt niet dat we naar een supermarkt gaan
Om bier en bloedworsten te kopen
Het zou een leugen zijn.

We bereiken het pretpark
Ik voel mij kinderlozer dan gisteren
Ik koop een ballon voor mijn sweetheart
Er staat een joviale draak op
Hij zegt dat het een verstoten varaan is.

Ik verlaat het pretpark alleen
Onderweg word ik niet begrepen
Ik vraag de weg aan een andere dorpsidioot
Nog word ik niet verkracht
Het is hopeloos.

MIJN TOEKOMST MOET NOG GEKRAST WORDEN

Ik lees de vlekken op Rita's rug
Het zijn onschuldige vlekken
Rita kan ze niet lezen
Het is mijn toekomst
Zwarte sneeuw en onverslijtbaar ondergoed
Die vlekken kunnen haar niet schelen
Ze is lang genoeg bedrukt geweest.

Daarna lees ik het koffiegruis van Patricia
Mijn schetterende roodharige collega
Schetterend over de pompoenen van haar grootmoeder
Mijn gebroken arm in 2013 laat haar koud
Wel wil ze weten hoe het zal gebeuren
Weet ik veel, ik wil het niet weten
Misschien kom ik gewoon een armbrekende ex-stiefbroer tegen.

Ik besef dat ik zonder toekomst verder moet
Alle ruggen zijn gewassen en
De koffie is te koud om de bodem te bereiken
Dus koop ik een krasbiljet en een wispelturig huisdier
Drie mondhoeken naar beneden betekent dat
Ik morgen twee krasbiljetten moet kopen.

Het huisdier is een kater die hongerig binnenkomt
Om van gedacht te veranderen
Hij staart naar de krabpaal alsof het een totem is
Loopt mij straal voorbij
Wordt een tijger
Verslindt mij.

Een bagatelle

Een dame struikelde over een totempaal, vroeg zich af wie er op het idee was gekomen om in een Vlaamse, zei ze, stad een totempaal op de openbare weg te leggen. Kuifje had ze genoeg gelezen, aan Tintin ontbrak het haar niet en een heer die zich over haar knie boog, over haar beslommeringen ten aanzien van haar lichaam en haar uiterst lichte val, vertrouwde ze toe dat omvangrijke groepen negers, zei ze, hij verstond zangers, een politiek correct zanger/componist, in de stad rondzwierven, (ze zei 'zwiereven') en samenhookten in stalletjes die je in volkstuintjes aantrof, waaruit ze een paar honderd Roemenen hadden verdreven om er vervolgens alle groentebedden tot op de grond af te vreten, hun kinderen vooral, zei ze, geen kiwi's, kokosnoten of ananassen, maar bietjes, radijsjes, slaatjes, worteltjes, preitjes, seldertjes.

Aannemingswerken of tuinbouw zat er bij dat soort niet in, ze lieten de weggrottende tuinhuisjes verkrotten en vulden met christelijke liederen uit de koloniale tijd van hun bezette land onze lucht, zei ze, terwijl het moet zijn 'de' lucht, desnoods het dichterlijke enigszins in onbruik geraakte 'zwerk'. Waarna de zanger als zijn mening te kennen gaf dat ook wij bezet waren geweest - aan de opsomming van ons bekende Europese volkeren kwam geen einde - maar dat wij ons hadden bevrijd. 'Hebben wij ons niet bevrijd?' vroeg hij terwijl hij de dame onder de oksels nam en haar op bijzonder elegante, bijna muzikale om niet te zeggen erotische wijze liet rechtstaan, ik schreef bijna 'verhief', terwijl zij, zolang hij haar gezelschap hield, liever bij de totempaal was blijven liggen. Laat rust waar rust is.

De vraag van haar beschermheer aldus onbeantwoord latend gaf zij zich over aan een monoloog over niet onbelangrijke levensvragen. Zo vroeg zij zich bijvoorbeeld af waarom wij oksels hebben, als het niet is om er door onze medemensen aan opgetild te worden.

De kracht van de totem velt ons, maar wie vleit zich neer aan onze zijde? De openbare orde niet, de gerechtelijke instanties nog minder. Dag in dag uit verschrikkelijke misdaden. U kunt zich voorstellen hoe zij over hun medemensen denken. En de wanhopige die slechts om recht verzoekt? Tegen een compleet ontredderde kiesgerechtigde zei ik ooit eens: 'Mijnheer, wend u tot uw vorst, het is nutteloos, maar het is goed.'

'Al die negers,' riep de dame uit, nadat ze was opgestaan, ik schreef bijna 'uit haar as verzezen'. 'Ze dragen een kap!' En de behulpzame heer, die tussen zijn sonates door wel eens een bagatelle componeerde, realiseerde zich dat hij zijn gade - het woord 'gading' ware hier beter - nog steeds strak bij de teugels hield om na een hele rust een tweede val te voorkomen. Verder leek het stuk hem compleet onuitvoerbaar. Niet alles ligt zomaar voor het grijpen.

Daarop dankte de zeer licht geblesseerde de haar volslagen onbekende, muzikaal begaafde wel-doener voor de beschaving waarmee hij na haar val - ze beschouwde zich graag als een vesting omgeven door bidonvilles met Roemenen of Tutsi's - haar verdediging, zei ze, op zich had genomen, te meer daar zij de tijd gekomen achtte om in haar eentje heel veel vernietigende zoetigheid te gaan eten en naar de lucht te gapen terwijl ze hete koffie dronk. Een Biscuit was welkom, een sigaartje zelfs. Ze voelde zich gelukkig wanneer alles geurde naar internationaal nieuws, drukinkt, wanhoop en verveling.

Hoe makkelijk, bedacht ze, verongelukt de mens. De tijd glijdt weg in opperhuid, pigment en gebeente en waar blijft het leven? In de modezaak aan de overkant scheen er geen einde te komen aan commercieel vertrouwelijke gedachtewisselingen. Een verkoopster nam een zijden sjaal tussen haar vingers, liet de kleuren openvloeien onder minderwaardig halogeenlicht. Door het geweld van de pure verblinding vielen ze in hun

samenstellende delen uit elkaar, waarna iemand een kleinigheid kocht.

En de waanzinlievende zanger/componist die op het punt had gestaan dit paradijsje te betreden en een bijzonder donkergroen jasje te passen, was het niet dat de uiterst lichte val van een bezeerde dame, een stadje op zichzelf, hem daarvan had

weerhouden, een ogenblik slechts, waarna het reeds te laat was...nam zijn fiets, men zou een wagen verwachten, neen, een herenfiets en reed - een sterke heer - de stad uit om zich van op een brugje in het water te spiegelen. Niet zelden keerde hij hier terug om aan zijn bestaan toe te voegen wat verloren was gegaan. ■

Ernest

Om vijf uur stond hij op, zette koffie, nam een douche en kamde zijn zilvergrijze haren. Om half zes gluurde hij langs het gordijn, wachtend op de krantenbezorger. Zijn doel was om vanaf 6 uur in het tuinhuisje te zitten tot de late uurtjes. Ernest was zijn naam en hij hoorde de kranten vallen.

‘De klootzak is deze keer op tijd,’ mompelde hij.

Hij vulde zijn thermos met koffie, nam de kranten en slenterde naar het tuinhuisje. Hij draaide het slot van de deur open en gaf de kat die probeerde te ontsnappen een schop.

‘Sanne Peper, niet zielig miauwen. Ik red je van het onheil.’

Elke dag las hij drie kwaliteitskranten, omdat daar meer letters in zaten. Hij las de kranten als een roman, traag en vol spanning. Bij elke spellingfout sloeg hij hard op tafel.

‘Idioten, voor zulke stommiteiten verdienen jullie de dood.’

Rond negen uur dronk Ernest een flesje tomatensap.

‘Wat sta je zo te staren? Heb je honger?’

Ernest opende twee blikjes makreel met tomatensaus, eentje voor zichzelf en eentje voor Sanne Peper.

‘Als je deze keer niet alles netjes opeet, dan zwaait er wat. Ik laat je weer een hele week verhongeren. Eet, de tomaten zijn goed voor je.’

De kat stortte zich op de makreel, stopte even om Ernest een hautaine blik toe te werpen.

‘Moest ik een muis zijn, dan had je vast met mij afgerekend. Stank voor dank zal ik krijgen. Ik die zo goed voor jou zorg.’

Tien uur, hij opende het tweede flesje tomatensap, nam een stevige slok en ging op tafel staan.

‘Ellendelingen, ik weet dat jullie mij zoeken, weet dat ik mij met hand en tand zal verdedigen.’

Met een scherpe blik nam hij een bokshouding aan, begon te dansen op zijn benen en deelde enkele krachtige stoten in het luchtledige uit. Hij trok al zijn kleren uit tot hij in zijn boxershorts stond. Hij deed buikspieroefeningen tot hij niet meer kon.

Daarna begon hij te pompen op zijn blote vuisten tot hij niet meer kon. Hij sloeg weer in het luchtledige.

‘Wees blij dat ik er ben om je te beschermen. Zonder mij stond je nergens. Helemaal nergens. Heb je het gesnopen, Sanne Peper.’

Ernest zat onder het stof en was helemaal bezweet. Hij spoot wat deodorant onder zijn oksels. Hij trok zijn kleren aan en ging aan tafel zitten om de krant verder te lezen. Het was elf uur en tijd om wat tomatensap te drinken.

‘Iedereen zoekt je, maar ik weet dat je bij mij wilt blijven. Ze hebben het niet goed met je voor. Als het onheil nadert, laten ze je in de steek. En je weet dat ik je nooit in de steek laat. In deze tijden van oorlog, honger en ziekte moeten we dicht bij elkaar blijven.’

Bij het aanhoren van de bel brak het angstzweet bij hem uit. Ernest stak een vlindermesje in zijn achterzak. Hij verliet het tuinhuisje en ging behoedzaam naar de voordeur. Hij keek door het kijkgaatje en zag de postbode een kaartje invullen.

‘Ik ben er, geef maar,’ schreeuwde Ernest.

De postbode schrok hevig en stamelde: ‘Ik heb een brief, maar je moet hier wel ondertekenen.’

Ernest tekende een kruisje, nam de brief en sloeg de deur dicht.

In het tuinhuisje opende hij de brief.

‘Zo, ze willen de elektriciteit afsluiten. Zie je dat iedereen tegen ons is. Ze willen ons onderwerpen, ze willen ons dood. Zo gaat dat in deze wereld, Sanne Peper. Ik moet denken, goed nadenken. In tijden van oorlog moet je creatief zijn om te kunnen overleven. Kaarsen, ik heb kaarsen nodig om te kunnen lezen, en hout om mij in de winter te verwarmen. Nu is het warm, maar in de winter kan het ijskoud worden.’

Het was tijd voor tomatensap, daarna moest Ernest naar de supermarkt om proviand in te slaan. Hij zette een zwarte muts op en sloeg een sjaal rond zich zodat alleen de ogen nog zichtbaar waren. Na enkele stappen stopte Ernest en keek schichtig om zich heen. Hij slenterde met de handen in de zakken en tussen de vingers van zijn rechterhand had hij een vlindermesje.

Terug in het tuinhuisje legde hij een krat met flesjes tomatensap op de grond en gooide een

doos volgestouwd met blikjes makreel voor de pootjes van Sanne Peper.

'Ik ben op verkenning geweest. Ik heb ze gezien, onze vijanden. Ik was vermomd, ze herkenden mij niet. Ik was ze weer te slim af,' schaterlachte Ernest.

Hij deed zijn kleren uit, sprong op de tafel en riep: 'Ik ben de uitverkorene, ik ben Jezus, binnenkort kom ik jullie allemaal bevrijden.'

Hij wreef zijn handen over zijn gezicht en begon zichzelf te aaïen. Met een liefdevolle blik keek hij naar Sanne Peper en zei:

'Ik zal nooit vergeten dat jij aan mijn zijde stond toen de duivel mij tegen de muur gooide, op mij inhakte tot ik mijn botten hoorde rammelen. Jij, mooie Sanne Peper hebt mijn leven gered en daarom sta ik nu bij jou in het krijt.'

Ernest opende twee blikjes makreel en zei: 'Laat het ons smaken.'

Plots dacht hij aan de kaarsen die hij vergeten was, hij had ook een bijl nodig om hout te hakken en het was ook handig om een dief het hoofd in te slaan. Ernest schudde het hoofd, hij mocht vandaag niet meer naar buiten gaan.

Ernest verstijfde toen hij iemand hoorde aankloppen. Hij nam zijn vlindermesje en riep:

'Wie?!'

'Een vriend.'

'Je naam.'

'Mon.'

'Ik ken geen Mon!'

Ernest opende de deur en knalde met zijn hoofd tegen de muur omdat Mon met een enorme kracht de deur forceerde. Sanne Peper rook haar kans en ze ging meteen op de vlucht.

'Sanne, ik wil Sanne,' riep een lijkbleke Ernest.

'Blijf, ik regel dit wel,' zei Mon.

Even later kwam Mon terug met Sanne Peper in zijn handen.

'Nu verdien ik wel een opkikkertje.'

Ernest gaf hem een flesje tomatensap.

'Zo, heb je er al over nagedacht?'

'Ja, ik doe het niet.'

'Je weet dat het gevolgen kan hebben?'

'Vorige keer zei je me dat je niet meer kwaad ging worden.'

'Dat was vorige keer. Ofwel snij ik jouw hoofd eraf of het hoofd van je dierbaar katje. Een kat die je stal van de burens en die je hier opsluit. Vertel mij eens, wat heb jij met katten?'

'Gezelschap.'

'Kun je geen vrouw vinden?'

'Alleen maar last, en ik had vroeger een vrouw.'

'Had je verdriet?'

'Ik mis haar niet.'

'Bedankt voor het sapje.'

De vreemde man met de borstelige snor verdween even plots als hij gekomen was.

Ernest staarde naar de letters, keek dan naar Sanne Peper en zei:

'Dat was de duivel. Hij draagt mij iets op, ik wil niet. Ik doe het niet. Maar als ik niets doe, zal hij iets heel naars doen. En ik wil niet dat hij jou iets aandoet. Hij is veel te sterk, hij slaat mij en laat mijn botten rammelen.'

Ernest bleef in het tuinhuisje voor zich uit staren tot het donker was. Ondertussen scheurde hij de kranten in hele kleine stukjes. Dan stond hij op, sloeg zijn sjaal om zich heen en ging naar buiten. Hij speelde met het vlindermesje. Ernest hoorde een hond blaffen.

'Ik ga hem doden, een hond is maar een hond, en zo heb ik mijn taak volbracht.'

Hij staarde naar de kat.

'Nee, ik doe het niet. Ik kan het niet. Ik heb het nooit gekund. Ik ben bang van honden,' schreeuwde Ernest stampvoetend.

Hij rende naar het tuinhuisje, gooide enkele blikken makreel en daarna stak hij Peper in een rugzak. Hij hoorde haar hevig spartelen.

'Wees gerust mijn liefste, je krijgt voldoende lucht. Wist je dat we allebei hetzelfde doel hebben? We snakken naar vrijheid. Neem afscheid liefste, we moeten op de vlucht voor de duivel. Dat is nu eenmaal het lot van de uitverkorene.'

Ernest wandelde urenlang totdat hij een parking zag met talloze garagepoorten. Hij probeerde enkele garagepoorten en balde enthousiast zijn vuist.

'Deze is open, hier kunnen we overnachten.'

Ernest opende de rugzak en Sanne Peper zoefde weg.

'Slaap nu maar, het heeft geen zin, je kunt niet buiten spelen. Het is veel te gevaarlijk. Kijk niet zo vies naar me, ik kan je niet zien, maar ik voel je, slaap nu mijn liefste.'

De volgende ochtend duurde het even voordat hij Sanne Peper weer in de rugzak kreeg. Ernest zwierde de garagepoort open en zag een man vreemd opkijken toen hij naar buiten slenterde. Ernest glimlachte minzaam naar de man. Door het zonlicht kreeg hij pijn aan de ogen. Hij was al een

eindje onderweg toen hij het plots uitschreeuwde: 'Aha, ik heb net een geniale ingeving gekregen. Ik weet wat ik moet doen om mij van de duivel te ontdoen.'

Ernest wandelde wat verder, zag een lieveheersbeestje en met een snelle voethbeweging vertrapelde hij het heilige insect. Ernest deinsde angstig achteruit en keek dan behoedzaam of het echt dood was. Ernest begon als een wildeman op het beestje te springen.

'Sterf, sterf,' riep Ernest terwijl hij zijn armen in de lucht stak.

'Sanne Peper, we zijn nu veilig. Laat ons naar huis keren. Ik ga je straks een blikje makreel geven en wat water. Je moet vast dorst hebben. Wist je dat mens of dier maar een paar dagen zonder water kan. Ik las het in de krant. God, wat mis ik mijn kranten. Ik heb een droge keel door al het praten en snak naar tomatensap. Vind je dat ik teveel praat, mijn liefste?'

Ernest las de kranten. Sanne Peper likte gretig uit het schaalpje met water.

'Nog eventjes en we gaan eten. Vandaag gaan we laat eten, het zuivert lichaam en geest. Als ik alle vetzakken op straat zie, dan moet ik kokhalzen. Die vieze, smerige, blubberige puddingen. Geen respect voor hun eigen lichaam. Je ziet alleen maar vetzakken en duivels op straat. Vetzakken moeten dood,' riep Ernest terwijl hij op de tafel klopte.

De kat schrok en deinsde achteruit.

'Ach liefje, heb ik je bang gemaakt? Ze maken mij gewoon boos. Ik kan daar niets aan doen, ik ben nu eenmaal zo. Leer me aanvaarden zoals ik ben.' Ernest trok zijn kleren uit. Hij begon op zijn vuisten te pompen, daarna deed hij buikspieroefeningen. Hij stond zwetend op, blies zijn borst op en streek met zijn armen over zijn lichaam.

'Vind je mij knap? Ik zie er best aantrekkelijk uit. Als je goed kijkt, dan zie je dat ik nog een wasbordje heb. Niet slecht voor iemand van vijftig.'

Ernest begon zichzelf in het aangezicht te slaan.

'Hou op, je stelt je aan, ijdelheid is een zware zonde.'

Ernest zat weer de krant te lezen. Hij glimlachte breed en zei:

'Sanne, ik lees hier dat echte mannen hun vrouw eerst ontvoeren en er daarna mee huwen. Ik ben een echte man en jij ...'

Ernest bracht zijn hand voor de mond en begon zachtjes te giechelen.

'Ik ben het zat, ik ben het zat,' schreeuwde Ernest terwijl hij met zijn hoofd op de tafel sloeg.

'We gaan de duivel weerstaan. Niets kan ons scheiden.'

Ernest nam Sanne Peper bij zich en was vastberaden om zijn oprechte liefde aan de mensheid te tonen.

In de markt wandelde hij pronkerig met Sanne Peper in zijn handen.

Hij glimlachte naar elke voorbijganger terwijl zijn geliefde verschillende keren uithaalde met haar klauwen en zo probeerde te ontsnappen.

'Oh, hoe lief,' kirde Ernest.

Aan een kraampje lagen grote tomaten. Ernest raakte gefascineerd door de mooie kleur. Hij nam een tomaat, bestudeerde die aandachtig en beet er dan smakelijk in. Hij legde de tomaat terug en slenterde weg.

'Wie gaat dat hier betalen,' schreeuwde de marktkramer.

Hij verstijfde en liet de greep op Sanne Peper los. Hij keek naar zijn handen en beseftte dat zijn geliefde verdwenen was.

'Sanne, Sanne, waar ben je,' riep hij hartverscheurend.

Wanhopig keek hij in het rond.

Toen hij beseftte dat ze verdwenen was, rukte hij al zijn kleren uit, trok aan zijn weinige haren en beet woedend in zijn armen. Hij keek naar de marktkramer, graaide naar zijn vlindermesje en stormde op de vluchtende marktkramer af. Ernest struikelde en viel met zijn hoofd op de kasseien. Hij klauterde terug recht en begon zachtjes te huilen. Ondertussen stootte hij met het vlindermesje in zijn borstkas.

Ernest aanschouwde het bloed, kreeg een gelukkig gevoel en fluisterde:

'Hoe mooi.' ■

Leeswaarschuwing: Onderstaande tekst bevat details van de plot en/of de afloop van het verhaal.

Eerst heeft men gedacht dat het nieuwe afleveringen waren van *Schalkse Ruiters*. Slechts met de grootste moeite kon men zich van de indruk ontdoen dat het niet gefilmd was in Madurodam of Mini-Europa. Voor ons, gewone stervelingen, was het bijna niet te vatten hoe spectaculair de beelden waren die het eindspel opleverde. De pixels spatten in het rond! Wilde speculaties raasden door alle hoofden en huiskamers: het was een spel, een simulatie, *paintball* (met echt bloed). Een groots opgezet *re-enactment*. Het naspelen of uitbeelden van historische gebeurtenissen, meestal op de plaats waar deze oorspronkelijk plaats vonden, door deelnemers in historisch kostuum. Een fenomeen zo oud als de mens en zijn oorlogen. Soldaten voerden toneelveldslagen uit. Romeinen, Vikingperiode, Middeleeuwen, Tachtigjarige Oorlog, Napoleontische oorlogen, Gulden Sporenslag, Tweede Wereldoorlog, enzovoort. Een praktijk die ingegeven door besparingsmaatregelen meer regel dan uitzondering geworden was. Voortdurend kreeg men *tableaux vivants* gepresenteerd van drama's op gezinsniveau, als in open lucht tussen landen... Nostalgische zielen dachten nog even dat het zich allemaal voordeed tussen maquettes met speelgoedtreintjes, realisten schatten het in als 3D-computeranimatie. Enkelen, intellectuelen, stelden dat het een remake was van *The War of the Worlds* van H.G.Wells, door Orson Welles – *What's in a name, Dick?* Met die landing op de Maan was toch haast iedereen erin getrapt? Bleek achteraf een reclameclip te zijn geweest voor Ken & Barbie ...

Specialisten kwamen er snel achter dat de beelden echt waren: nergens was een sponsor te bemerken. Echte oorlog is als een goed doel: men houdt de geldschietters buiten beeld! Het beeldmateriaal bevatte niet eens reclameblokken!

Alles gebeurde dus echt, in real time, op echte locaties. In dit land deden zich nog echte feiten

voor. Meer bepaald in de Ardennen, langs beide kanten van de taalgrens. Het land had een taalgrens.

*

Nomen est omen. Een berenpoot, ook wel berehap, berenklaauw of spoetnik genoemd is een in plakken gesneden gehaktbal aan een satéprikker met daartussen uienringen. Soms zit er ook ananas of paprika bij. Het geheel wordt gefrituurd. In Nederland serveert men het met pindasaus. In Vlaanderen dient men verscheidene soorten saus op bij de berehap.

Het zit soms in de kleine lettertjes. Komt de berehap in de vrije natuur nog voor zonder hoofdletter en zonder tussen-n dan heeft men te maken met een merknaam. Volgens bevoegde instanties mag alleen de rechtmatig daartoe geëigende fabrikant de markt voorzien van 'berehap' of 'berenhap'.

Om moeilijkheden uit de weg te gaan, gooien andere producenten het product op de markt onder exotische namen als *berenklaauw*, *berelul* of *spoetnik*. In Vlaanderen wordt de snack van oudsher berenpoot genoemd. Hoewel berehap als een merknaam kan worden beschouwd, heeft de Nederlandse Taalunie besloten er een tussen-n tussen te gooien. Dit kon echter niet beletten dat in Vlaanderen de Berenpoot uitgegroeid is tot historische figuur van formaat. Er vormde zich een politieke partij rond: de Bende van de Berenpoot.

*

Het was als vijandige mieren samen in een glazen pot gestoken. De beelden waren overweldigend. De burgeroorlog in de eindfase gekomen. De cruciale fase van het eindoffensief. In dit Armageddon tussen Samber en Maas waren nu de valleien aan de beurt. Zand stoof op. Rotsblokken. Kiezels.

Modder. De F16's voerden precisiebombardementen uit. Elite-eenheden van Generaal Gremmelings, Minister van Oorlog. De laatste aanhangers van Berenpoot hielden stand. In een bunker in de Condroz. Velen (geholpen door obscure figuren uit kerkelijke kringen) zochten sluiproutes naar het Duitse Gewest. Om vooralsnog langs daar verder te kunnen gaan naar Monaco, Andorra, Luxemburg... Het was geen sinecure: het wegbombarderen van de gulle Vlaamse Lach die hier en daar nog was blijven echoën in Waalse valleien.

*

Taal had veel aangericht, in dat kleine onbeduidende landje. Verkiezingen zorgden voor een heuse aardverschuiving. De volgende ochtend lag Beieren aan de Schelde.

En in het begin kon iedereen daarmee leven. O.K., de Bende van de Berenpoot was vriendelijker. Gesofisticeerd. Geraffineerd. Kabouters (met ringbaarden)! Softies. Minder bruin gebakken was het programma van de Berenpoot. Buiten enkele linguïstische kwesties hadden ze een oplossing voor zowat alles. Slechts een enkeling die dit alles bestempelde als Holocaust Light.

Geleidelijk, nauwelijks met het blote oog waarneembaar, werd het land herschapen in een weerhuisje, met wel een heel apart regime: bij goed stond de Flaam buiten, als het geen weer was om een hond door te jagen de Waal.

Het Bewind van Berenpoot I had geen regering. Berenpoot werd almaar populairder. Avond aan avond zat hij op TV. Het volk wilde zich identificeren met de Leider. In gespecialiseerde centra kon men zich voor een prikje laten inspuiten met vet, zodat men binnen de kortste keren zowel qua silhouet als volume, inclusief de nobele gelaats-trekken, als twee druppels op Berenpoot leek.

*

Met een mengeling van afschuw en fascinatie keek de interplanetaire gemeenschap toe hoe Le Plat Pays dag na dag platter dan plat gemaakt werd. De zuiveringen namen toe. Men kwam er achter dat de Vlaamse Leeuw een volksvreemd element was. Men zocht een nieuw symbool, iets dat de Vlaming meer op het lijf geschreven was: het vogelbekdier. Een opmerkelijk zoogdier dat opvallende kenmerken deelt met vogels en reptielen.

Het is één van de weinige zoogdieren die eieren leggen, en dus uiterst geschikt als symbool voor een volk dat eieren voor zijn geld kiest. Omdat het vogelbekdier een van de weinige diersoorten is die een zomerslaap houden, is het complementair aan de Berenpoot. De Berenpoot is haast vergroeid met het vogelbekdier. Het vogelbekdier is polyvalent. De voorste poten van een vogelbekdier dienen als peddels, de achterste poten als stuur. De dikke staart kan fungeren als een roer, maar er wordt ook vet in opgeslagen. Tussen de tenen zitten zwemvliezen. Deze vliezen kan het vogelbekdier onder zijn poten wegvouwen, zodat er klauwen vrijkomen en het graven kan. De korte fluwelige vacht lijkt op die van een mol en is waterdicht. Het vogelbekdier is blind maar geen mol.

Aan de achterpoten hebben vogelbekdieren sporen waarmee ze gif kunnen injecteren. Meestal om concurrerende mannetjes te bestrijden. Het is niet direct dodelijk, maar kan extreme en chronische pijn veroorzaken. Van alle zoogdieren is het vogelbekdier het meest Vlaamse. Hun bek, een snavel, is vaak vuil van het wroeten in de modder op zoek naar voedsel. De snavel is eendachtig en niet hard, maar zacht en flexibel, en bedekt met huid. Deze huid is vaak beschadigd doordat ze zichzelf hebben gestoten of gesneden aan scherpe objecten onder water. In de snavel zitten kleine zintuigen die gevoelig zijn voor elektrische signalen die prooidieren afgeven. Bij het foerageren onder water vertrouwt het vogelbekdier geheel op zijn snavel. De oren en ogen worden afgesloten.

Het vogelbekdier is opmerkelijk opgebouwd, heeft de snavel van een eend, het lijf van een mol en de staart van een bever. De lichaamstemperatuur bij de vogelbekdieren schommelt tussen de 25° C en de 35° C, meestal is de temperatuur ongeveer 32° C, opmerkelijk laag voor een zoogdier. Door zijn dikke vacht en lage lichaamstemperatuur raakt hij vlug oververhit. De kleur is diep bruin, als een berepoot.... Hebben we uit goede bron vernomen: twee miljard jaar oud water ontdekt. Drie km onder de grond, in een goudmijn in Zuid-Afrika. Het water bevat veel neon. Volgens geologen is het al minstens miljoenen jaren afgesloten van de rest van de wereld. De micro-organismen in het water leven zonder licht of organische voedingsstoffen. Het gaat om levensvormen die overeenkomsten vertonen met de allereerste micro-organismen die onze aarde bevolkten. De aanwezigheid van het neon wijst erop dat het water al erg lang stil staat.

Het edelgas is opgeslagen in de rotsen en langzaam in het grondwater gesijpeld. Uit de concentraties van het gas blijkt dat het water al twee miljard jaar op dezelfde plaats staat. De micro-organismen reageren alleen op bevelen in het Frans.

*

Na de burgeroorlog werd werk gemaakt van de ont-Beier-isering, een lang en moeizaam proces. Met alle middelen probeerde men de hardleerse, laatste aanhangers van het taalregime bij elkaar te drijven. Het was moeilijk hen te vangen. Voor sommigen organiseerde men een zangfeest. Voor anderen een 11 juli-viering, anderen gaf men gewoon een tik met de goedendag. En dan had je nog hun hoofdkwartier, een frituur in Deurne, waar men iedereen die er buiten kwam met een berenpoot in de hand arresteerde. Voor sommigen organiseerde men televisiespelletjes, zoals De Lompste Mens. Anderen lokte men naar ultra geheime locaties onder het voorwendsel dat hen een paginalang diepte-interview wachtte met het weekblad *Goeden Dag Allemaal*.

Zo kreeg men de hardnekkigste restanten van De Bende van de Berenpoot bij elkaar.

*

Men mag nooit over een nacht ijs gaan. Besloten werd de Bende van de Berenpoot af te zetten op de laatste kolonie die België nog had. De Prinses Elisabeth-basis, een CO2-neutraal Belgisch poolstation op Antarctica. De basis kwam er na het verdwijnen van de Koning Boudewijnbasis. Roi Baudouin. Het ijs was gesmolten. Een afsplitsing? Allerlei stemmen gingen op. De een nog vijandiger dan de ander: 'Neem de hele bende aan boord van de Belgica, zet ze af op Antarctica en laat ze daar baas spelen. België heeft daar nog plaats zat. Er ligt daar ongetwijfeld een mooie toekomst voor de Berenpoot weggelegd: als koning van de vetganzen. Hij kan er een frituur openen, een quiz organiseren, of op een niet al te loszittende ijsschots een draak van een villa neerkwakken. Hij kan zich misschien laten sponsoren door IJsboerke. Hij, en zijn kornuiten, zullen er misschien iets minder elende aanrichten.'

Men is er nooit geraakt, op Antarctica. Men wou het vel van de Berenpoot: 'Hun soort knoeit ginds met de natuurlijke grondstoffen en vergrijpt er

zich aan de dieren.' Iemand suggereerde om hen toch maar op een booreiland te droppen. Een ander riep verontwaardigd uit: 'Zijn we de BP-olie-ramp dan al vergeten?'

Nergens vond de Bende rust. Niet zelden werden ze aangevallen door Dalrymples. Een harteloze en genadeloos wreedaardige onmenselijke stam. Zoals een kat met een muis speelt, zo suggereerde de bijzonder kwaadaardige Generaal Gremmeling, Minister van Oorlog, de voltallige Bende in te zetten aan het Oostfront: in Afghanistan.

Geen moeite liet men onbetuigd om de Bende van de Berenpoot een rustplaats te geven. Madagaskar, Siberië, Voortdurend moest de bestemming gewijzigd worden. Op de Gallapagos eilanden protesteerde de liga der leguanen op ethische en esthetische gronden dat ze absoluut niet geassocieerd wilde worden met de Bende van de Berenpoot. Tot slot zette men koers naar... De Vlaamse Eilanden! In 1427 ontdekte men de Azoren, een archipel in de Atlantische Oceaan. Het geheel bestaat uit negen bewoonde eilanden. Met ca. 250.000 inwoners. Vanwege de Noord-Franse en Vlaamse kolonisten die in de vijftiende eeuw voor de bevolking van de eilanden werden aangetrokken, hoewel ze altijd Portugees gebleven zijn, werden de eilanden tot in de zeventiende eeuw Vlaamse Eilanden genoemd.

Op 1 januari 1451 werd de nederzetting Villa da Praia op Terceira gesticht door Jacob van Brugge. Nu nog zijn er op de Azoren vooraanstaande families (bijvoorbeeld de familie 'de Bruges') die hun geschiedenis op dergelijke kolonisten laten teruggaan. Ook de windmolens, vooral op Faial, werden door Vlamingen geïntroduceerd. Meer zelfs: Don Quichotte was een Vlaming!

Niemand wil eraan herinnerd worden hoe het voor De Bende van de Berenpoot afgelopen is op De Vlaamse Eilanden!

*

Uiteindelijk heeft men de oplossing gevonden. Als men geen kant meer uit kan, dan komt alle redding van boven. Men zou hen de ruimte insturen. Zaak was een geschikte locatie te vinden. Er zijn zowat 50 miljard planeten in het melkwegstelsel. Daarvan kunnen er 500 miljoen zich binnen de 'levensvatbare zone' bevinden.

Niets nieuws onder de zon! Zelfs de zon is oude koek. Als de zon dooft, krijgt de Aarde nog 11

minuten licht. Als de aarde verdwijnt, blijft ze nog eeuwig televisiesignalen uitzenden. Televisie-uitzendingen, dat is bekend, planten zich voor eeuwig, in alle richtingen tegelijk, voort in het heelal. De aarde is een grote televisieshow. Er gaat geen dag voorbij of alom volgt men het heldenepos dat omschreven werd als de Grote-Taal-Soep-Soap. Een interplanetair succes!

*

Er moest een begeleider gevonden worden. Om met het ruimteschip, de Jan Breydel, 23.812 survivors, de harde kern, ergens ver weg en veilig af te zetten. En omdat België het centrum is van de aarde, en Kessel-Lo het middelpunt van het heelal, kwam men al gauw uit bij mij.

*

Uiteindelijk kon de Grote Taal Soep Soap Trek aanvangen. Het ruimteschip dat de vorm en de wendbaarheid van een vogelbekdier heeft, vloog als een pijl (geen Waalse, geen Vlaamse, simpelweg de Pijl van de Tijd) de hemel in, bestormde en bezwangerde het zwerk. De bende van de Berenpoot was er helemaal klaar voor. Hun droom was onverdroten: Vlaanderens vlag op elk van de vijf continenten. In geen geval was *the sky the limit*. Een doorslaand argument was dat men in de ruimte overal Vlaams spreekt. De interplanetaire lingua franca is het Vlaams. Op de Jan Breydel heerst orde en rust. De hibernatie is er quasi totaal. De Bende van de Berenpoot vertoeft er meesten-tijds in De Winterslaap. Men leefde er op hosties en wijwater. De slaaptoestand blijft behouden door televisieprogramma's. Vlaamse tv-uitzendingen in het bijzonder. 2 min. en men zit in R.E.M.-fase 3! Een bijkomende moeilijkheid was dat ze tot in hun diepste slaap bleven kwaken van Vlaandrië-Vlaandrië-Vlaandrië!

De Berenpoot is een geval apart. Omdat de lichaamstemperatuur bij de winterslapende Berenpoot nog tamelijk hoog is, werd er lang aan getwijfeld of hij wel een winterslaap hield. Tijdens zijn winterslaap is er een strategie om zijn lichaamstemperatuur boven de grens van 30° C te houden. De Berenpoot zijn stofwisseling ligt dan driekwart lager. Tijdens zijn maandenlange winterslaap schroeft de Berenpoot zijn stofwisseling

terug tot een kwart van het normale zomerse niveau. Intussen houdt hij zijn lichaamstemperatuur op 30° tot 36° C. Voor het eerst hebben wetenschappers de fysiologie van de Berenpoot tijdens de winterslaapproiode gemeten. Uit onderzoek blijkt dat beren wel degelijk een echte winterslaap houden. Bij kleine zoogdieren die een winterslaap houden, zoals eekhoorns en vleermuizen, zakt de kerntemperatuur veel verder, soms tot net boven het vriespunt. Hun stofwisselingsniveau daalt veel verder dan dat van beren, tot slechts 2 procent van het normale niveau in de zomer. In tegenstelling tot de aan één stuk door ronkende beren, worden zij om de paar weken wakker. Kortstondig stijgt hun lichaamstemperatuur dan weer naar 36° C. Dat regelmatig opwarmen is nodig om schade aan weefsels te voorkomen.

De Berenpoot heeft een andere strategie, waarbij zijn lichaamstemperatuur boven de grens van 30° C blijft. Hij hoeft niet wakker te worden. Terwijl de buitentemperatuur daalt tot -40° C, houdt de beer in zijn hol zijn lichaamstemperatuur op peil door regelmatig te rillen. Hartslag en ademhaling beperkt hij tot een minimum. Bij elke inademing maakt het hart acht snelle slagen om vervolgens met lange tussenpozen een keer of drie te kloppen tot de volgende inademing, een halve minuut later. Rillen gaat tegelijk met de ademhaling. Tegen half april, als de lente aanvangt, begint de lichaamstemperatuur van de Berenpoot langzaam op te lopen tot de normale 36,6 graden Celsius. Tot ieders verbazing duurt het, nadat het dier uit zijn hol tevoorschijn is gekomen, nog drie weken voordat de stofwisseling weer op het normale zomerse niveau komt. Waarschijnlijk komt dat doordat het spijsverteringsstelsel weer op gang moet komen.

*

Nog even en we landen op Mars. Nu het einddoel in zicht is, zit de sfeer er goed in. Al uren zingen ze 'Zie ik de lichtjes van de schelde' en 'Op de stille heide', afgewisseld met 'Fly Me To The Moon', 'An der schöne blauen Donau' en 'Can you hear me, Major Tom?'

Het was niet moeilijk om hen naar de planeet te lokken.

Terwijl het landingsgestel uit de romp kwam,

zette ik alles nog eens op een rijtje: ik vertelde dat het een planeet is waar literaire tijdschriften nog subsidies krijgen, sterker nog, auteurs worden er zelfs betaald voor hun bijdragen! Het is een planeet waar het pensioen niet in het gedrang is, geneeskunde is er nog betaalbaar, het is de enige plaats in de kosmos waar er geen gezeik is tussen Vlamingen en Walen, waar moslims met rust gelaten worden, waar er nog echte vakbonden zijn, men heeft er geen taalgrens, er zijn geen kerncentrales, geen misverstanden, politici houden er zich alleen bezig met essentiële zaken.

Voor de Bende van de Berenpoot is er dus nog veel werk aan de winkel. Men heeft er nog sociale

voorzieningen alom, de fiscaliteit is er nog eerlijk, er is niet eens milieuverontreiniging, laat staan dat er ginds ooit een kerncentrale gelect heeft, men heeft er niet eens kerncentrales. Bovendien, zei ik, spreekt men op Mars Frans en is de planeet rood...

Toen zijn ze alle 23.812 als één man naar buiten gestormd. Om het nog even gezellig te houden, vertelde ik hen nog niet dat we nu door onze voorraad brandstof zitten. ■

De wereld na Herman de Roker

Herman De Roker had zijn rijk 27 jaar lang met kennis en kunde geregeerd. Hij versoepelde de rechtspraak, bracht het aantal openbare executies drastisch terug en zorgde voor welstand in zijn rijk.

Helaas kwam te vroeg een einde aan zijn regeerperiode. Koning Herman ontsliep tijdens een buitenlandse missie tegen de Portugezen, in 1997. Niet op het slagveld, maar na de overwinning, op straat, onderweg naar zijn tent en in de armen van zijn concubine Anna De Amanitische.

U denkt natuurlijk: ik ben in een sprookje terechtgekomen. Niets is minder waar. U zit nu al middenin een groteske, en het wordt almaar erger. Of beter, afhankelijk van hoe u in het leven staat.

Na zijn dood ontbrandde een hevige strijd om de opvolging. Koning Herman had geen kinderen, want zijn echtgenote Kristien De IJzige had hem de toegang tot haar *boudoir* tijdens haar vruchtbare jaren ontzegd en bij zijn concubines – van de al genoemde Anna de Amanitische terug in de tijd tot barones Monica uit het geslacht Van Pamel en jonkvrouwe Patricia de Onderdanige uit La'Soenge – vond het zaad uit zijn koninklijke lendenen geen vruchtbare grond.

De strijd ontbrandde in alle hevigheid toen de abt van het Norbertijner klooster van Leuven, Ugo Bremsius, de beschietingen middels een strijdschrift opende. Deze abt, ooit ingetreden omdat hij de eer van een koopmansvrouw, Patricia van Marteldom, had geschonden, schreef kort na de dood van koning Herman zijn paskwil *Een nieuwe Koning, een zaak van Kerk én Staat*, waarin hij zich fel keerde tegen de beroemde grootinquisiteur en Belgisch kampioen Vogelpik Subsidiegeld: Ugo Boussius.

De twee Ugo's deelden slechts de voornaam. Verder waren ze in alles een tegenpool. Bremsius hield van eenvoudig, helder bestuur, met een sterke kerk en een markt die vooral gelden naar die kerk liet vloeien.

Boussius wilde de burgerij en de lagere standen laten regeren door elites die voornamelijk Frans

spraken, althans, die hun wijsheden aan de Franse taal ontleenden en daar een op Nederlands lijkende *lingua franca* van maakten.

Boussius woonde praktisch in de universiteit. Bremsius bad Jezus dagelijks bijna van het kruis, in zijn kapel. Bremsius koos de lijn van De Roker. Boussius schoof de vorige koning, prins Hugo von Clausewitz-Coburg, naar voren, in de hoop een *ancien régime* te kunnen herstellen.

Helaas bleek Von Clausewitz al snel niet meer in staat om de regering ter hand te nemen. Een kwaal die zijn brein benevelde had bezit van hem genomen en zijn uitspraken leken nog het meest op een gedicht van Mark Insingel. Daar zat niemand op de wachten. Daar had geen mens iets aan. Dat was niets gedaan.

Bremsius schoof een nieuwe vorst naar voren. Graaf Luuk de Gruwelijke. Maar hij had in een historische en zeldzaam bloederige machtsstrijd heel Limburg aan zich onderworpen en was niet van plan om Kasteel Henegouw, waar hij zich overgaf aan een verfijnd maar toch ook ruw hofleven, te verlaten. Hij zat daar prima. Dat hele Vlaanderen kon hem gestolen worden.

In dit machtsvacuüm kwam een nieuwe naam naar voren, een naam waarmee zowel Bremsius als Boussius vrede hadden. Prins Leonard De Luie. Hij werd uiteindelijk troonopvolger en koos als wapenspreuk: *Nolens Volens*. Helaas moest Prins Leonard op de dag van zijn kroning voortijdig worden afgevoerd, want de spanning had hem blijkbaar een ernstige hersenziekte bezorgd: alles wat hij zei leek wel afkomstig uit een gedicht van Maurice Roelants.

Goede raad was duur. Vooral toen prinsen als Stephaan Herdgans en Thomas van Noye-toe-Lanaken te licht werden bevonden voor de taak van staatshoofd. Geschikte en joviale jongens waren het, oh zeker, en je kon leuk met ze op jacht, maar als koning had je weinig aan deze *schreibtischprinsen*.

Het land verbrokkelde. Steeds meer kleine gebiedsdelen kwamen onder vreemd bestuur. Ant-

werpen viel in handen van de moefiti van Amsterdam-West, Ramsey Al An'sr. Die verjoeg de kunstenaars naar de overkant van de Schelde, richting Nederland, en stortte de havenstad in een crisis die nog steeds niet is overwonnen.

In Gent werden alle koningsgezinden van Het Toreken geworpen door Baljuw Guillaume Lauwaars (geen spotnaam), een man die er persoonlijk op toezag dat iedereen die voor deze wrede executie in aanmerking kwam eerst werd gege-seld op de Grote Markt. Een executie die meestal werd verricht door zijn ongelooflijk wrede assistent Michaël Den Brillende, die weliswaar een bril droeg, maar de plek in de nek waar het zwaard het beste kon neerkomen nooit miste.

In Brussel was de verwarring helemaal compleet. Boussius-aanhangers hebben er een dag en een nacht huisgehouden in de KBR, totdat alle geschriften over en voor Koning Herman waren verwijderd. Bremsius-aanhangers molesteerden Bart de Stoute, vorst van Halle, die ze per abuis aanzagen voor een antiroyalist van het ergste soort.

Kortom, het kon zo niet langer.

Toen stond een nieuwe prins ineens klaar om te gaan regeren.

Dirk de Zwengelaere. Een vreemde snuiter, die in zijn jeugd nog had geleden aan de Franse ziekte, maar inmiddels in rustiger, nationalistisch vaarwater terecht was gekomen. Hij zocht zijn vermaak meer en meer in het aardse, en er is een schilderij bekend van Lucas Cranach de Oudere, waarop we Prins Dirk bezig zien tijdens een gezellig potje 'boerenbridge' met twee vrienden en zijn vrouw, een duitse prinses die anoniem door de wereld ging.

Het schilderij is onlangs gekocht door het stedelijk museum in Diest, waar het alleen op bijzondere dagen wordt getoond; als er geen kinderen in het museum zijn.

Rombout van het Bruinkruis schreef over dit schilderij een beroemd gedicht: *Van den Zwengelaere die Kwartetten leerde*, met de beroemde zinnen 'Als de paal met kracht gaat staan / Is het met de jonkvrouw rap gedaan.' Maar dat valt buiten het kader van deze groteske, helaas.

Prins Dirk liet zich bijstaan door een bijzonder sluwe, gewetenloze advocaat, Erik de Sjachernois genaamd. Sjachernois spande onder valse voorwendselen (landverraad, het volgen van dwaallen) allerlei rechtszaken aan tegen andere troon-

pretendenten, zoals jonkheer Bernhard Lupius en burggraaf Herman Leenheer van Brugge.

Ook de altijd gematigde prins Charles du Cal, die zich uit schaamte voor zijn neef Erwin Dumortier niet langer met zijn familienaam wenste te tooien, moest het zwaar ontgelden. Hij hield echter stand en werd, ondanks vuil juridisch spel, vrijgesproken van de belachelijke aanklacht dat hij laatkapitalistische, neoliberale poëzie zou schrijven.

Uiteindelijk trad een buitenstaander naar voren. Toen de strijd tussen de talloze opvolgers op zijn hevigst was, greep Marc(el) Landdrost van Goor & Brink de macht. Dat was in 2000. Vreselijk waren de gevolgen voor het land dat koning Herman naar voorspoed en rust had geleid. De martelkamers waren permanent bezet en 24 uur per dag hoorde de bevolking er jammerklachten, in vijfvoetige jamben, uit opklinken. De galg hing geen dag leeg. Het zwaard van de beul, de beruchte Ugo – Kapmes – Kamps, moest om de dag worden geslepen.

De Landdrost stelde toen prins Hugo von Clausewitz-Coburg stierf, ergens in het begin van deze eeuw, een periode van nationale rouw in. De prins was inmiddels zo ver heen geweest dat zijn taaluitingen werden geplaatst in het tijdschrift Yo!, waarvan de Landdrost de enige redacteur en bezieler was.

Omdat de prins nog net op tijd doorhad, dat zijn leven daarom geen zin meer had, was hij vrijwillig op de trambaan tussen Jubelpark en Anatomium gaan liggen. Zijn laatste woorden waren: 'Ik ben het verdriet van België.' Een groot, maar merkwaardig man. Dat was hij. En na te zijn overreden was hij zo plat als de munten waarop zijn beeltenis ooit was te zien.

Niemand had die laatste woorden helemaal begrepen. Zelfs de Dichter van de Federatie, Pol Claesewitz, geen familie, had er geen chocolade van kunnen maken. En als Claesewitz ergens goed in was, dan was het in het maken van chocolade. Uit niets. Of weinig. Zo had Claesewitz ooit het oeuvre van een niet-bestaande dichter geanalyseerd, en hij deed dat zo briljant dat die niet-bestaande dichter de Staatsprijs ontving (en weigerde).

Jarenlang had het er alle schijn van dat Marc(el) Landdrost van Goor & Brink de macht duurzaam naar zich toe had getrokken. Dagelijks hield hij toespraken tot het volk, toespraken die zo lang

duurde dat zelfs Fidel Castro er jaloers op werd. Bovendien stak de Landdrost Castro naar de kroon waar het die voor machthebbers zo explosieve cocktail van nietszeggendheid en boosaardigheid betrof. De Landdrost liet alle arbeiders samenbrengen in aparte wijken. Voor de adel en de elites liet hij paleizen bouwen, overal in het land. Daar, in die paleizen, heerste willekeur, zeker richting iedereen die niet in een paleis woonde. Het gewone volk werd geschoffeerd en gebrutaliseerd. Maar ook de edelen en hooggeplaatsten gingen niet vrijuit. Talloze showprocessen volgden. Huilende ter dood veroordeelden – Graaf Moeyaertsch, de heren Von Kloenis en Koghuis en magister Maria van Almere & Daelen – ondertekenden ‘vrijwillig’ hun doodvonnis en bedankten de Landdrost vervolgens voor zijn ‘wijze beleid’ en ‘mildheid’. Elke vrijdagmiddag hanteerde de Landdrost zelf het beulzwaard. Dat hield zijn pols soepel, beweerde hij. Het land leek wel bedekt door een rouwsluier, zo alom was het leed en zo rijkelijk vloeide het (vaak onschuldige) bloed. Vlaanderen beefde. Vlaanderen sidderde. Vlaanderen was lelijk de weg kwijt.

Ondertussen werd, in supporterslokalen en taveernes, in clublokalen van voetbalverenigingen en schutterijen, in de *Hotsy Totsy* en *Bij Rita*, in boekhandels met dubieuze reputatie, zoals *De Groene Waterman* en *Het verboden rijk*, of *Fnaque*, stilletjes een revolutie voorbereid.

De intellectuelen die aan strop en zwaard waren ontkomen, hokten er samen. En zoals dat gaat: waar intellectuelen zijn, is *ambras*. Revolutie. De wens om het goede omver te werpen en de eigen chaos ervoor in te plaats te zetten. Kortom: voor als poëzie vermomde wartaal.

Spilfiguur in deze *samizdat* was... prins Dirk de Zwengelaere. Die had zich weten te onttrekken aan elke executiegolf en woonde rustig en kalm in een eenvoudig buitenhuis in het Zoniënwood, waar hij zich onledig hield met het vijf maal daags bekennen van zijn vrouwe (die hij overigens ook vijf maal daags uitbesteedde aan zijn ridders en aan zijn persoonlijke bisschop, die vrouwe dus) én met het schrijven van revolutionaire pamfletten. Die pamfletten gingen er bij het rapaille dat de Landdrost wilde verstoten van zijn onrechtmatig verkregen troon in als *koek de dinant*. Ze werden verspreid via kleitabletten en op boekrollen, via reizende troubadours en per postduif, ja, zelfs via *internet* en *smartphone*. Niemand die er het fijne

van begreep, maar passages over ‘het failliet van het kleinburgerlijke’ en ‘de triomf van de zwengel over de mengkraan’ lieten de revolutionair angehauchte boeven niet onberoerd.

De Zwengelaere trad meer en meer in de openbaarheid, iets wat de Landdrost zeer mishaagde. Deze liet een congres organiseren door de Katholieke Universiteit van Leuven, een congres dat helemaal was gewijd aan de ‘Zwengelse dwaalleer in het licht der eeuwen’ en dat de universitaire geschiedenis zal ingaan als een affront zonder weerga.

Al was het wel leuk om te zien hoe De Zwengelaere, gehuld in het uniform van Landdrost, de verzen van Martialis voordroeg.

Uiteindelijk móést het wel tot een botsing komen, tussen de Landdrost en De Zwengelaere.

Dit gebeurde op een dag waarop de Landdrost een hotel zou openen in een van de vele steden die onder zijn bewind kreunden. Hij had het hotel ‘Bij de Landdrost’ willen dopen. Maar de handlangers van De Zwengelaere hadden de nacht van tevoren een bord van eigen makelij aan de gevel van het hotel bevestigd, zodat de Landdrost een bord onthulde waarop ‘Hotel New Flandres’ stond.

Nu waren de rapen gaar.

Er ontspon zich een jaren durende machtsstrijd, waarin verschillende partijen zich mengden. Philip graaf van Wevelghem, Benno de Benarde en de soesoehan van de Gentse universiteit Hans Van de Woestijne Te Voren traden in debat met zowel het wereldlijk gezag, vertegenwoordigd (nog steeds) door de Landdrost, als met de opstandelingen, die zich hadden geschaard achter de rechttop staande vlaggenstok van De Zwengelaere.

Landdrost Marc(el) liet zijn tegenstander meermalen vastzetten, maar hij durfde niet te kiezen voor de definitieve, laatste stap. De beul hoefde noch een strop aan te leggen, noch zijn zwaard te slijpen. Veel verder dan een keer geselen kwam hij niet, maar toen bleek dat De Zwengelaere dit prettig vond, was de lol er snel vanaf.

Het land dreigde nu helemaal ten onder te gaan vanwege de almaar durende machtsstrijd tussen twee mannen, een machtsstrijd die beiden niet leken te kunnen (of te willen?) beslechten. Zoals altijd is er dan iemand die de knoop doorhakt en die de verantwoordelijkheid neemt. Iemand die de impasse doorbreekt en het volk terugleidt, nee, niet naar het beloofde land, maar wel naar *pais en vree*.

Die iemand, dames en heren, was ik. Ben ik, moet ik zeggen.

Want misschien heeft u zich ondertussen al eens afgevraagd: 'Wie schrijft dit en vooral, waarom?' Welnu, dat ben ik dus, en om verantwoording af te leggen.

Toen de debatten tussen Landdrost en Prins te hoog opliepen, ben ik op een dag met een klein leger opstandelingen richting hoofdstad gereisd, en heb daar de macht overgenomen.

Het was geen staatsgreep. Oh nee. Ik weet eerlijk gezegd niet precies wat het dan wel was. Maar toen we bij de poorten van het Landdrostelijk paleis kwamen, verpulverden die bij de minste of geringste aanraking. Dat gold eigenlijk voor alles en iedereen wat of die we in het paleis aanraakten. Niets leek nog enige stevigheid te bezitten. De deuren, de tussenmuren, de meubels, ja zelfs de gezagsgetrouwe garde van de Landdrost, alles verging tot stof als je er zelfs maar een vinger naar uitstak.

Het was bizar. Uiteindelijk kwamen we in de vertrekken van de Landdrost. Die troffen we aan op zijn troon, die ook de troon van Koning Herman was geweest en daarom nooit zou vergaan. Hij keek ons aan, maar we zagen dat zijn blik leeg was, ongeveer zoals een gedicht van Claude van den Berge. In zijn hand hield hij een boek: *Poëzie voor Dummies*. Het was duidelijk nog niet gelezen. Omdat ik mijn rijk niet wilde funderen op geweld en willekeur (dat kan altijd nog), heb ik de Landdrost laten gaan. Niet zomaar ergens heen, nee, ik heb hem verkocht aan het klooster van Bremsius, waar hij nu eenvoudige werkzaamheden in de stal verricht. Als hij de koeien melkt, is hij gelukkig. Bremsius schreef mij: 'Dan trekt er een waas van geluk over zijn getekende gelaat. De landdrost is een koe.' De Zwengelaere hebben we na veel gedoe gevonden in *Hotel New Flandres*, waar hij zijn veile relatie met zijn vrouw had voortgezet. Het personeel spreekt er nog schande van, met een ondertoon van jaloezie en geilheid – dat wel. Ik heb De Zwengelaere laten vierdelen, om de resten daarna door zeven olifanten te laten vertrappelen.

Grapje.

Ik heb hem verkocht aan de Tiroler Filmindustrie, waar hij nu als Lodewijk der Swaffelaer een tweede carrière viert. Zijn vrouw is Minister van Emancipatie in mijn regering. Zo'n talent moet je niet naar het buitenland laten vertrekken. Zijn heeft een mooie, intieme, zuivere relatie met Koenraedt de Goede uit Gent. Het is een genot om die twee samen te zien. Zo innig. Zo... liefdevol.

Nooit heb ik iemand laten executeren of in het openbaar mishandelen. Nu ja, de advocaat De Sjachernois heb ik – omdat ik hem niet mocht – op een plein laten geselen. Één keertje maar. Niet al te lang. Dat moet kunnen en ik verwacht er, als ik te zijner tijd aanklop bij Sint Petrus, niet al te veel moeilijkheden van.

Zo is het land teruggekeerd naar de situatie die onder Koning Herman heerste. Rust en welvaart maken mijn volk tevreden. Hoewel... soms bespeur ik, maar nu op die vreemde vergaarbak die internet heet, de eerste tekenen van een beginnende revolutie... Dichters en schrijvers organiseren zich, niet zoals vroeger, in de goede oude tijd, nee, dat gaat allemaal heel anders zoals ik laatst in een essay las:

'Gedichten schrijven is, in een neokapitalistische samenleving aan het begin van de 21ste eeuw, een ideologische daad bij uitstek. Wie dat doet, moet zich met 21ste-eeuwse argumenten legitimeren. Waarom kiest iemand anno 2011 voor poëzie om zich te uiten? Je kunt via Facebook, Skype, Twitter en sms heel makkelijk je ervaringen verwoorden en delen met een gemeenschap van mensen. Waarom dan nog de omweg van de poëzie nemen? Wat is daar de relevantie van? Er bestaan initiatieven die reflectie aanmoedigen. Zo begon het Vlaams Fonds voor de Letteren in 2008 met een reeks Gedichtendagessays, waarin voorname Vlaamse dichters een pleidooi voor poëzie neerschrijven. Maar zo'n initiatief is van bovenaf gestuurd en fungeert daardoor misschien wel als een excuus voor de blijde familie om er niet zelf mee bezig hoeven te zijn. De jonge poëzie dartelt onverstoorbaar verder in de eigen niche, die zij gelaten aanvaardt.'

Nu, dan weet ik genoeg. Als de wetenschappers denken dat er geen... orde is, dan staat de revolutie voor de deur. Die zogenaamd ongeorganiseerde dichters zullen het me nog heel moeilijk maken. En nee, ik ben niet van plan om ze hun gang te laten gaan. Democratie is een mooi ding, maar de mensen hier zijn daar niet meer aan gewend, aan democratie.

Democratie is iets voor andere mensen. Daar geloven ze hier niet (meer) in.

Die hele blijde familie zal me zo meteen opeten en als ik geluk heb niet opknopen. Misschien is het daarom... tijd om de bakens te verzetten.

Als ik eens begin met de herinvoering van de doodstraf en de schrijver van het essay laat ont-

hoofden? Dat zal me een reuring geven. Vervolgens gesel ik die blijde dichters. Eens kijken of ik er wat melancholie in kan rammen. Wat moet ik verder doen? Zal ik mijn lijfwacht optrommelen en dood en verderf laten zaaien?

Of dat allemaal helpt? Ik vrees van niet, niet meer. Het is te laat.

Ik heb de harde hand nooit laten neerdalen op mijn volk en daarom is alles om mij heen nu net zo molm als het was om de Landdrost. Het is te laat. Het verval heeft zich in mijn rijk genesteld, en woekert nu als een gezwel voort.

En ik zie ze wel, hoor... de saletjonkers... de bou-
doirnimfen... de kelderratten... ik hoor ze, ook... ze

tikken tegen het raam... ze spreken met te zoetgevooisde stem... ze spetteren in mijn zwembad... Maar ik kom niet meer van ze af. Prins Ingèle, Jonkvrouwe Maria van Tielt, Kabouter Barwouts-waerder, Comptessa Le Docteur en diaken Phierens... om over die kaperskapitein, kom, hoe heet hij ook weer, maar te zwijgen...

Was ik maar jong gestorven, net als Koning Herman. Mijn regeerperiode had de geschiedenis in kunnen gaan als voorbeeldig. *Sela*. In de verte hoor ik hoe iemand de haan van een revolver spant. Ze komen. Ze komen me halen. Mijn beklagenswaardige volk... wat nu? ■

Verslag dat op verfilming wacht

Een komen en gaan. Mensen stormen naar binnen en druipen uitgeblust weer af. Het vergt veel energie om van een lege winkelkar een volle winkelkar te maken. Niemand heeft oog voor de kortgeknipte moeder van een eeneiige tweeling, die een volgestouwde plooi-box en drie door het gewicht vervaarlijk doorhangende kartonnen dozen in de kofferbak van een pompeuze 4x4 zet. Merk: Volvo.

Voor de verfilming van dit minutieus neergeschreven verslag van zaterdagochtend 2 april 2011 dat begint om 10.14 u op de parking van de supermarkt Carrefour te Sint-Denijs-Westrem, kan het net zo goed een BMW, een Mercedes of zelfs een Hyundai zijn. Elk merk is inwisselbaar. Net zoals alle andere hierna genoemde merken ingewisseld kunnen worden voor een merk dat meer geld veilt heeft om in beeld te komen.

Het mag iedereen ontgaan dat een zak Lay's Sensations Red Sweet Paprika uit de plooi-box van de kortgeknipte moeder valt, op het asfalt blijft liggen en openspat als de 4x4 erover rijdt; waar niemand naast kan kijken, zijn de bomen van kerels die voor de automatische schuifdeuren van de supermarkt hebben postgevat. Allemaal dragen ze dezelfde kleding: een zware zwarte jas – met bovenaan de linkermouw het embleem van Securitas – die een kogelvrij vest moet verbergen, een zwarte broek waaraan handboeien, een matras en een walkie talkie bengelen en stevige combatshoes. Ze staan in gevechtshouding: benen licht gespreid, de handen gespannen om het speelgoed aan hun heupen, de monden nors, de ogen monsterend.

Een liefvallig ogend omaatje voor wie je gerust een nieuwjaarsbrief op rijm zou willen schrijven, al ben je zelf drieëndertig jaar oud, stapt nietsvermoedend op hen af. Haar witgrijze haren heeft ze in een knot op haar hoofd gebonden. Ze gaat erg goed gekleed, al zou je haar outfit ook als 'te jong voor haar leeftijd' kunnen omschrijven. Een karmozijnrode trenchcoat, een zijden Picasso sjaal in pastel en een rok met sprookjesachtige print van E5-mode en schoenen van Hush Puppies in taupe zou je eerder verwachten bij een dame van veertig.

Om 10.14 u doet één boom van een kerel een stap naar voren.

'Mevrouw-tje,' zegt de man van Securitas tegen het omaatje. Zijn stem klinkt nog enigszins vriendelijk. Als het omaatje niet meteen reageert, herhaalt hij bitser en luider: 'Mevrouw-tje!' Wanneer ze hem dan nog negeert, neemt hij haar vrij ruw bij de arm.

'Wat heeft dit te betekenen,' vraagt het omaatje zich verbouwereerd af. 'Wilt u alstublieft niet met uw... Au, dat doet behoorlijk pijn.'

'Het spijt me ontzettend, mevrouw-tje,' zegt de man van Securitas terwijl hij de arm van het omaatje loslaat, 'maar ik vrees dat ik u even staande dienen te houden.'

'Wat zegt u daar allemaal, jongeman? Met mijn rechteroor hoor ik niet meer al te best, u kunt beter tegen mijn linkeroor praten.

De man van Securitas doet duidelijk tegen zijn zin een stap opzij. 'Dat ik u tegen moet houden.'

'Mij tegenhouden? Waarom?'

'Instructies van hogerhand. U hoeft het dus alderminst persoonlijk te nemen, maar wij mogen u vandaag onder geen beding toegang verlenen.'

'Geen toegang verlenen? Wat zegt u daar allemaal, jongeman? Ik ben maar tot mijn twaalfde naar school geweest, daarna moest ik helpen op de boerderij. Bonen toppen, aardappelen rooien, koeien melken, de ganse hutsekluts. Ik was al in de weer nog voor de haan had gekraaid. Zwaar werk, op zo'n boerderij, dat kunt u zich niet voorstellen. Ik heb het gedaan tot mijn...'

'Mevrouw-tje, ik ben helemaal niet in uw levensverhaal geïnteresseerd. U mag boerin geweest zijn, helikopterpiloot of gerechtsdeurwaarder, het enige...'

'Gerechtsdeurwaarder! U zou het niet verwachten van iemand die maar tot zijn twaalfde, maar dat had ik nog graag gedaan, binnenvallen bij wildvreemden en hun inboedel meenemen. En zien of dat er niet iets tussenzit dat ik zelf goed zou kunnen gebruiken. Lijkt me heerlijk. Dat u dat zomaar heeft geraden!'

‘Fijn voor u. Maar, het enige wat mij interesseert, is het feit dat ik u niet binnen mag laten.’

‘Hoezo? Is er een privéfeest aan de gang?’

‘Neen, geen privéfeest, maar toch komt u er niet in.’

‘Als ik moet betalen voordat ik binnen mag,’ zegt het omaatje en ze neemt resoluut haar handtas van haar schouder.

‘Doet u geen moeite, mevrouw. Carrefour is een supermarkt, geen pretpark, geen dierentuin, geen museum en al zeker geen stedelijk zwembad waar u eerst moet betalen voordat u binnen mag.’

Het omaatje schudt niet-begrijpend het hoofd en draait zich half weg van de man van Securitas. Door die beweging merkt ze een langbenige kortgerokte blondine met vleeskleurige panty's op die, met uitzondering van de kleuter in het stoeltje, een leeg winkelwagentje voortduwt. Naast haar een man met hemdje van Lacoste die driftig op zijn iPhone tokkelt. Het gelukzalige gezinnetje is duidelijk niet van plan welk product dan ook van N°1, het huismerk van Carrefour, te kopen. De mannen van Securitas leggen hen geen strobreed in de weg om de supermarkt binnen te gaan. Meteen keert het omaatje zich terug naar de man.

‘Waarom laten u en uw vrienden dat gezin daar wel door?’

‘Dat weet u zelf maar al te goed.’

‘Als ik het wist, dan...’

‘Omdat wij hen van hogerhand wel mogen doorlaten,’ mengt een tweede man van Securitas zich in het gesprek.

‘Alweer van hogerhand. Ik zou wel eens een woordje willen wisselen met die hogere hand waarover jullie het hebben,’ zegt het omaatje en ze maakt aanstalten om de mannen van Securitas te passeren. Die laten dat echter niet zomaar gebeuren, ze houden haar met een snelle armbeweging tegen.

‘Dat kunnen we niet toelaten,’ zegt de eerste man van Securitas.

‘Waarom kan dat nu weer niet,’ zegt het omaatje verbolgen.

‘Nogmaals: omdat u niet binnen mag. Van hogerhand.’ Dat is de tweede man van Securitas.

‘Jullie houden zich graag schuil achter die hogere hand. Zeg me nu maar gewoon waarom ik niet binnen mag.’

‘Nogmaals: dat weet u zelf maar al te goed. Hou u dus niet van de domme.’

‘Het is niet omdat ik niet zo lang naar school ben geweest, dat u mij zomaar dom moet noemen. Als ik niet binnen mag, haal die hogere hand dan maar eens naar buiten.’

‘Voor een situatie als deze mogen wij hem absoluut niet storen.’

‘Dan haal ik hem zelf wel.’

En weer probeert het omaatje de twee mannen van Securitas te verschalken. Maar ook nu zijn ze haar te vlug af; de eerste man van Securitas neemt haar ruw bij de arm, de tweede man van Securitas omklemmt hardhandig de knot op haar hoofd waardoor die danig uit model geraakt. Uiteindelijk tilt de eerste man van Securitas het omaatje zelfs even op om haar een paar meter verder opnieuw neer te zetten. Het omaatje verliest daarbij het evenwicht en valt op het asfalt. Op minder dan een meter van haar komt een donkergrijze Seat Ibiza knerpend tot stilstand. Wanneer de bestuurder, een jongeman met joggingbroek van Adidas om de benen, pet van Nike op het hoofd en All Stars aan de voeten, zijn deur opent en uitstapt, weerklinken luid pompende bassen, waarin een beetje muzikkenner meteen ‘Bonzai Channel One’ van Thunderball herkent.

‘Kunt ge niet uitkijken, mens,’ vloekt de jongeman in het rechteroor van het omaatje, dat ondertussen moeizaam overeind is gekrabbeld.

‘Jongeman, oh, jongeman, u moet mij helpen,’ puft het omaatje hoopvol en ze probeert de jongeman aan te klampen. Die slaat echter haar grijpende armen weg.

‘Laat mij met rust, oud krankzinnig wijf.’

‘Wat zegt u? Ik ben zo goed als doof aan mijn rechteroor, u moet in mijn linkeroor praten.’

‘Ik zal me haasten.’

‘Die bruut daar heeft mijn heup bijna gebroken,’ zegt het omaatje en ze slaat met haar handtas naar de eerste man van Securitas die echter net te ver staat om geraakt te worden.

‘Mevrouw, valt u alstublieft onze klanten niet lastig,’ komt de tweede man van Securitas tussenbeide.

‘Onze klanten? Onze klanten! Ik ben ook een klant,’ roept het omaatje verbolgen uit. ‘En een goede klant ook. U zou mijn klantenkaart eens moeten bekijken. Ik durf ervoor te wedden dat ik het hoogste puntenaantal heb van iedereen die hier komt winkelen.’

‘Ge kunt die punten ook ruilen, madam,’ zegt de jongeman. ‘Maar dat weet ge niet zeker. Net zoals dat ge precies niet weet dat uw soort hier nooit moet komen winkelen tijdens het weekend.’

‘Hoe bedoelt u,’ vraagt het omaatje.

‘Mevrouwetje, welke dag zijn we vandaag,’ vraagt de eerste man van Securitas.

‘Zaterdag,’ klinkt het uit vele monden.

Ondertussen is een aantal kijklustigen rond het omaatje, de eerste en de tweede man van Securitas en de jongeman samengetroeft.

‘Oké,’ zegt het omaatje, en ze blaast eens goed uit, duidelijk aangedaan door alle recent opgelopen emotie. ‘Vandaag mag ik niet binnen, maar morgen wel.’

‘Volgens mij komt gij er morgen sowieso niet in,’ zegt een tienermeisje dat we nog net een Stimorol in de mond zien stoppen waar ze tijdens de verdere duur van dit verslag ostentatief op zal staan kauwen.

‘Hoezo,’ vraagt het omaatje.

‘Morgen is het zondag, hé,’ zegt de jongeman van de Seat Ibiza en hij geeft een high five aan een man met een flink uit de kluiten gewassen bierbuik, waarna hij een vette knipoog aan het tienermeisje geeft.

‘Dat we vandaag zaterdag zijn, is dat nu echt zo’n groot probleem,’ vraagt het omaatje.

‘Ja,’ zegt de tweede man van Securitas beslist.

‘Dat mens is ook traag van begrip,’ zegt de man met de flink uit de kluiten gewassen bierbuik. En hij tikt eens tegen zijn voorhoofd.

‘En dement ook, veronderstel ik,’ zegt het kauwgomkauwende tienermeisje. De jongeman van de Seat Ibiza fluit bewonderend.

‘Het enige dat er aan mij scheelt, is dat ik aan één oor niet meer goed hoor. Voor de rest functioneer ik nog prima,’ zegt het omaatje.

‘Dat zoudt ge anders niet zeggen,’ zegt de jongeman van de Seat Ibiza.

De gemoederen raken meer en meer verhit.

‘Als gij zo’n goede klant zijt als ge beweert,’ vervolgt de jongeman van de Seat Ibiza, ‘dan zoudt ge toch moeten weten dat gij en alle andere gepensioneerden op zaterdag niet welkom zijn bij de Carrefour.’

‘Voor één keer kan dat toch geen kwaad,’ zegt het

omaatje.

‘Ik ken dat, ene keer, madam, voor dat ge het weet, is het hier weer niks anders dan miserie,’ zegt een zevenentwintigjarige vrachtwagen-chauffeur met een zwaar Gents accent.

‘Ellenlange wachtrijen aan de kassa’s om bij het begin te beginnen,’ zegt de moeder van het kauwgomkauwende tienermeisje.

‘Ah, ge weet het,’ beaamt de jongeman van de Seat Ibiza die ervaren genoeg is om te weten dat moeders te vriend gehouden moeten worden.

‘En wat hebben ze dan bij? Vierhonderd gram beenham en droge koeken voor bij de koffie,’ zegt de man met de flink uit de kluiten gewassen bierbuik.

‘Terwijl ze die beenham en die koeken op eender welke andere dag in de week kunnen kopen,’ zegt de moeder van het kauwgomkauwende tienermeisje.

‘En dan zwijgen we nog over het feit dat ze altijd willen betalen met gepast muntgeld dat in zo’n onooglijke kleine portefeuille zit die ze pas na een keer of vijftien proberen open gepeuterd krijgen,’ zegt de vrachtwagenchauffeur.

‘Ge moogt al van geluk spreken als ze daarna niet aan de kassierster vragen om hen te helpen,’ zegt de moeder van het kauwgomkauwende tienermeisje.

‘Want ze hebben tien tegen één hunne bril niet bij,’ zegt het kauwgomkauwende tienermeisje.

‘Alsof dat ge zonder bril het verschil niet kunt zien tussen zo’n ros centje en een muntstuk van twee euro,’ zegt de jongeman van de Seat Ibiza.

‘Bij mij smijten ze altijd wel wat centen op de grond. Het is alsof ze het express doen,’ zegt de man met de flink uit de kluiten gewassen bierbuik.

Omdat iedereen het omaatje eens goed haar vet wil geven, wordt er steeds meer getrokken en geduwd, zodanig zelfs dat het omaatje stilaan dreigt te worden gemolesteerd. Uiteindelijk dringen de mannen van Securitas zich niet zonder de hulp van hun matrak door de menigte en weten ze het omaatje te ontzetten. Terwijl de mannen van Securitas en het omaatje zich van de joelende menigte verwijderen, horen we op de achtergrond zinnen als: ‘Hun kar in het midden van het gangpad laten staan.’ – ‘Met uw kar er vandoor gaan.’ – ‘Zonder zich te excuseren tegen uw schenen rijden.’

‘Waar staat uw auto, mevrouwetje,’ vraagt de eerste man van Securitas behulpzaam. ■

Sven Cooremans

septemberverklaring van Minister betr. zijn liefde voor Winnie de koe

Winnie weet hoe zeewind waait
wanneer Minister haar weimoedig
richting spraygestoelte draait.

Minister streelt haar veehals,
neemt er nota als schietgrage inktvisheld
van Winnie's malse boezemveld. Het is september
en geluk heeft alles om een deelstaat te zijn.

Winnie voelt hoe aaien gretig graaien wordt.

Zijn melklijnen zwijmelgeest begraven in begroting
zuigt Minister haar in evenwicht. Regeren in septemberlicht.
Haar onderbuikse honingrijk doet brandend investeren
in een minimale levering van energieke tederheid

aan kansarmoe in wintertijd.
Hoe Winnie lopend schijt heeft
aan zijn kansverwarmend ballenbad.

In overleg met middenveld verbreedt hij zijn verlangen,
bruist Minister zijn vertrouwen in zijn hoofdpijnstad,
verliest zich in haar kronkelende konkelfoezen
federale (kill your darlings) lieskring(schat).

Winnie hoort hoe grasland scheurt
in 't holst van het verklaarde, telt in magen af
zijn korte ademstoten tot hij yellt dat niemand
sneller schieten kan dan inktvisheld. Copernicus
indachtig verkoopt Winnie hem een wenteltrap
in hemelsfeer. Als in een polletieke landschapklucht
valt Minister uit septemberlucht, zijn motie
onder koe besluitend.

Minister weet hoe zeewind waait
als Winnie zijn verklaring in haar richting draait
en zegenend de woorden sprayt:

Ik regen op u. Ik dank u.

Patrick Conrad

Verbeeldingen

Patrick Conrad (°1945) is bekend als dichter, scenarioschrijver, auteur van romans en hij was medestichter van het spraakmakende dichtersgenootschap *The Pink Poets* dat zich uitleefde in de al even befaamde club Vecu in Antwerpen. Gerrit Kool hield van achter de toog zijn artistiek volkje streng in het oog. Hij ontving de Arkprijs van het Vrije Woord in 1969 (voor zijn bundel *Mercantile Marine Engineering*). Hij publiceerde een 13-tal poëziebundels (de meest recente: *De tranen van Mary Pickford* in 1991 en *Annalen* in 1998). Hij schreef ook romans (o.a. *De kleine dood van Kasper Q*, *Slachtvee*, *Leven en werk van Marcel Van Acker*) en essays over Hugues C. Pernath en Hugo Claus (*Getande raadsels*, 2009). De laatste jaren verschenen een achttal thrillers: de meest recente heten *De Aap van God* (2001) en *Starr* (2006), waarvoor hij de *Diamanten Kogel* (voor beste thriller van België en Nederland) ontving. Hij won nog de Poëzieprijs van de Provincie Antwerpen (1976) en van *De Vlaamse Gids* (1971).

Patrick Conrad is echter een allround-kunstenaar en uit zich ook op picturaal gebied. Hij schreef film-scripts en regisseerde o.a. de films *Slijk* (1972), *Slachtvee* (1979), *l'Agenda d'Agenor*, *Parlez-moi d'amour* (Grote Prijs Video Réalité, Brussel), *Mascara* (1987). Voor de film over *Permeke* ontving hij in 1985 de publieksprijs van het festival van Nyon en de Prix Femina. Met *DadaTristesse* won hij in 1986 de Prijs Bert Leysen voor beste Belgische televisiefilm.

Patrick Conrad heeft tussendoor nooit opgehouden met tekenen en schilderen. Het waren steeds figuratieve tekeningen in zwart-wit (cfr. Beardsley) en kleurtekeningen en schilderijen. Toen we hem vroegen om een groteske te schrijven, was dat niet op het geschikte moment, want hij was druk bezig aan een nieuwe thriller. Maar korte tijd later kregen we het aanbod om enkele van zijn recente, kleurrijke 'verbeeldingen' te reproduceren, omdat ze (vindt hij zelf) toch aan de groteske geest beantwoorden. We geven hem gelijk.

Patrick Conrad – *Le Royaume Uni (Tea for two)*, oil on canvas, 200 x 160

Patrick Conrad – Remember Spyder Kelly – 130 cm x 97 cm – olie op doek

Patrick Conrad – Woman in love – 110 cm x 81 cm – olie op doek

Patrick Conrad – She won't come – 110 cm x 73 cm – olie op doek

John Terra en de Belgische doodstraf

Op donderdag 13 juni 1996 bevond de Maasmechelse charmezanger John Terra (°1951 als Johnny Terwinge) zich van 15.22 u tot 16.19 u in taverne De Pachthof, Dokter De Cockstraat 1, Gijzegem. Om 16.30 u werd hij, voor een photoshoot en een soundcheck, verwacht in de Oktoberhallen te Wieze, daar 2,8 kilometer vandaan. Hier in Gijzegem zou de artiest eerst worden geïnterviewd voor het Belgische entertainmentmagazine Dag Allemaal.

Terra was een kleine tien minuten vroeger ter plaatse dan afgesproken. Hij bestelde een toast cannibale, in de hoop deze nog voor het interview integraal te verslinden. De geroosterde bruine boterham bood aanvankelijk verzet, de préparé, de zwarte peper en de schijfjes augurk gaven sein tot overgave.

De freelance journalist Jo Neerinx (°Halle, 1979) arriveerde pas om 15.44 u en wist zich jammer genoeg, zoals wel vaker tegenwoordig, tamelijk geagiteerd. Toen hij vanmorgen de redactievergadering op de Brandekensweg 2 in Schelle achter zich liet, had hoofdredactrice Ilse Beyers hem slechts matig laconiek nageroepen: doe nog eens een Lexje! Waarmee ze doelde op Neerinx' enige echt noemenswaardige journalistieke succes tot dusver: een zeer uitgebreid en buitengewoon geïnspireerd artikel omtrent het overlijden van de steractrice Ivonne Lex, nu weer geleden van eind januari. Dat John Terra hem nu meteen weer uit de nood zou helpen, viel niet te verwachten. Terra's meest recente wapenfeit was zijn deelname als producer aan het Eurosongfestival te Oslo, nu exact twee weken geleden.

Het door Terra geschreven liedje Liefde is een kaartspel vertolkt door Lisa del Bo, kreeg maar 22 punten en strandde als zodanig op plaats 16 in de ranglijst.

Toen hij de deur van de taverne opendeed, werd Jo meteen gegrepen door de eetgeur die daar hing,

bijzonderlijk de geur van kervel. Die deed hem onwillekeurig terugdenken aan de eetkamer van zijn grootmoeder langs moeders kant - geen aangename associatie.

Maar op de radio speelde Cambodja van Kim Wilde, dat vond hij niet slecht, en ook de aanblik van de levensliedzanger John Terra, aan het enige tafeltje bij het raam, viel eigenlijk mee. Zoals vaak, ook wanneer hij niet optrad, droeg de podiumkunstenaar een blauwe jeans, een pastelkleurig okeren hemd met manchetten, een bordeaux stropdas en daarover een donkergrijs veston. Het credo van elke charmezanger ging hem wonderwel goed af: **wanneer je in dit beroep niet ook maar een béétje weg hebt van Elvis, dan ben je kansloos.** Deze woorden zouden de tekst vormen voor het artikel annex interview van Neerinx voor het familieblad.

DA: Je verwachtte erg veel van het Eurosongfestival. Hoe groot is nu de teleurstelling?

JT: Dat valt wel mee. Ierland heeft gewonnen en dat vind ik terecht. Maar dat neemt niet weg dat ik nog altijd erg trots ben op mijn werk met Lisa del Bo. De strijkers, de blazers, het ietwat nostalgische achtergrondkoor. We hebben absoluut ons allerbeste beentje voorgezet.

DA: Waar liep het dan verkeerd? Er is nogal wat heisa geweest over de liedjestekst. Zo zingt Lisa tot tweemaal toe: ik wil en zal je krijgen, je aan mijn degen rijgen.

JT (lacht): Ik dacht dat we tegenwoordig heel wat brutalere dingen gewoon waren, niet? Maar er is ook flink wat verkeerd gelopen op organisatorisch gebied. Een keer kreeg Holland punten, maar had men in plaats van 'Holland' verstaan 'Poland'. Zo is Nederland op de achtste plaats geëindigd in plaats van op de zevende plaats. Maar goed, dat is nu opgelost, want voortaan zal men niet meer 'Holland' zeggen, maar 'The Netherlands.'

Heel even werd het interview stilgelegd. Al ging het gesprek wel voort, off the record zoals dat heet.

-Weet je ... er is iets met een collega van mij ...

En zo kwam Neerinckx een razende primeur aan de weet. De alom geliefde zanger Robert Esseldeurs, beter gekend als Danny Fabry, alsook zijn eveneens zingende echtgenote Conny zaten, althans volgens Terra, opgezadeld met, wat hij noemde, een zeer ernstig 'puberende' zoon; een alledaags en wat gênant familieprobleem, waarmee alle vaders en moeders ooit wel te maken krijgen. In zijn soort was dit geval echter uniek, en het succes van Fabry's gouden hits als Kom aan de telefoon, Angelina, Blijf je bij mij en vooral De telefoon huult mee, dreigde hiermee opeens in een totaal onverwacht maar behoorlijk lelijk daglicht te komen staan.

Waarover ging het? Al sinds een geruime tijd, zo bekende John voorzichtig, was het voor Danny Fabry Junior, van beroep wezenlijk automonteur, een gewoonte om op zijn blitse affiches overal te lande het toevoegsel 'Junior' in dermate kleine lettertjes af te drukken dat hij het enthousiaste publiek slinks om de tuin leidde: keer op keer verwachtte dat zich abusievelijk aan Juniors vader. En na Juniors escapade als minderjarige in de pornofilm Heet om te zien (1992) vond pa Fabry het welletjes geworden. Eergisteren werd de balorige zoon er op een geheim proces door assisenadvocaat Jef Vermassen toe gedwongen zijn bedrieglijke praktijken stop te zetten.

-Ik moet er vandoor, zei Terra dan plotseling, niet zonder in zijn stem een grote onrust te verraden.

-Nog twee vraagjes voor het blad, probeerde Jo Neerinckx.

-Goed dan...

DA: Je had aangekondigd dat je nooit meer zelf wil optreden. Maar nu ga je het toch weer doen. En onlangs stond je toch ook weer op de planken van Tien om te zien.

JT: Dat moest ik doen, namelijk omdat er bij VTM stemmen opgaan om het programma af te voeren.

Dat zou voor gans zingend Vlaanderen een doodsteek zijn. Dus daar moeten we tegen vechten...

Onwillekeurig voelde Terra een tomaat door zijn maag zinken.

DA: Nog één laatste vraag: in de Oktoberhallen zal je ongetwijfeld ook weer jouw grootste hit spelen, De dag dat het zonlicht niet meer scheen. Op een ogenblik zing je: zo stond ik helemaal alleen, en toen bloeiden zelfs de bloemen niet meer - waar komen, in de tweede helft van dat couplet, die exotisch echoënde oe-klanken vandaan? Waaruit genereren zij die ongewone nadruk, waaraan dat stukje tekst zoveel droefenis ontleent?

Uitgerekend op dit moment gaf Neerinckx' gsm luidruchtig de beltoon Hopeloos ten beste. Op het schermpje las hij de naam van zijn hoofdredactrice. Met tegenzin nam hij op.

Terra liet Neerinckx betijen in diens professionele agendapunten. Tussen het studiemateriaal van de journalist vond hij een krant van die bewuste dertiende juni - Het Laatste Nieuws, met een paar stevig omgevouwen oren. Zonder hier goed bij na te denken, sloeg hij het dagblad open. Hij kwam meteen bij de bladzijden betreffende de Belgische showbizz, en vanzelf botste zijn blik op zijn oogappel, de bijna pijnlijk aantrekkelijke Lisa del Bo, nog nazinderend van haar avontuur te Oslo. En ja: de jonge brunette met haar reëenogen en haar brede, lachende mond poseerde naast hem, haar geestelijke vader. Aimabel liet ze haar beide blanke handen op zijn schouders rusten. Een verlegen glimlach constateerde de wel tevreden John Terra bij zichzelf.

-Het zit wel goed zo, mompelde hij bijna hardop.

Hij wilde de krant, die hij veel te langdurig in zijn handen had gehouden, weer neerleggen, toen Neerinckx hem de voorpagina aanwees.

-Bizar toch eigenlijk, sprak Jo met een rare glimlach. Pas sinds vandaag is in België de doodstraf afgeschaft, lees ik hier...

-O ja?

-Zo laat pas. We zijn het laatste land in Europa!

Neerinckx mocht dan wel een reporter voor de Belgische muzikewereld zijn, ook sociale vraagstukken hielden hem bezig. De doodstraf... Wat een schril contrast met daarbuiten dat landschap in volle lente.

-Voor of tegen? opperde hij polsend.

-Tegen natuurlijk, antwoordde Terra, en drukte resoluut een vinger op het tafelblad.

Duizelig zuchtend liet Neerinckx zich achterover zakken in zijn met velours beklede verandameubeltje. De doodstraf, in hemelsnaam...

-Natuurlijk is die afschaffing, zo begon hij, maar een zuiver formeel gegeven. De allerlaatste keer dat in België een echte executie plaatsgreep, was in het jaar 1918, dus bijna een eeuw terug. Militaire executies uiteraard niet meegerekend.

-Je weet er heel wat vanaf, zei Terra ietwat verward.

-Het allerlaatste slachtoffer van de Belgische doodstraf, ging Neerinckx weer voort, was een noodlottige ziel genaamd Emiel Verfaillie, een soldaat in een regiment dat instond voor zware artillerie. Omdat hij met die wapens dagdagelijks moest omgaan, misvormde zich zijn blik op de wereld. Op een verlofmoment van het front weg, beraamde hij een misdadig plan, dat een bepaald nefaste kruising vormde tussen enerzijds een zucht naar passie, anderzijds een passie voor geld, om het zo uit te drukken.

-Sowieso de twee grootste motieven voor fatale misdaden, probeerde Terra.

-De man had een rijke vriendin en sprak met haar af op het domein van een tuinbouwer geheten Seru Florimont. Buiten de stadsmuren woedde de oorlog maar daar had onze Emiel dus niet genoeg aan: hij doodde zijn geliefde ter plekke, als een soort spitsroedeloper voor Landru.

-Landru?

-Maar die Emiel Verfaillie zat dus, zoals gezegd, in het Belgisch leger, dus hij verscheen voor de krijgsraad. Daar werd hij meteen ter dood veroordeeld.

Het wapen om hem die straf te bezorgen, was niet eens in de directe omgeving aanwezig. Koning Albert I liet vanuit Frankrijk met lede ogen – dura lex, sed lex – een guillotine overkomen. Daarmee werd Verfaillie tenslotte onthoofd, middenin het strijdgewoel rond Veurne.

-Ongewoon, stamelde John.

-Dus De dag dat het zonlicht niet meer scheen, zei Jo Neerinckx, was een grijze 27ste maart. In een laatste krampachtige poging om de Eerste Wereldoorlog te winnen, bestookten de Duitsers de Westvlaamse streek met alles wat ze nog in huis hadden aan geweervuur, aan granaten, obussen en andere projectielen, en aan bijtende gassen, zuren, gifdampen, dolle honden, handgemaakte katapulten – alles om bij de geallieerden de indruk te wekken dat de Groote Oorlog nog niet ten einde was.

-Maar...

-Onder een modderkleurig lentezonlicht droogden langzaam maar zeker, voor het vierde jaar op rij, de helse poelen op, voor het morbide carnaval van grachten, putten en half onderaardse bloedfonteinen aan de Yzer. Schamele zandzakmuurtjes en voortdurend inslaande splintergranaten waren jaar na jaar het decor voor kadavers van ratten, gebeenten van muilezels en rechtopstaand gestorven trekpaarden. Verzonken rotte houten wegeltjes leidden naar kale, uitgestrekte horizons van priemende lansen en bajonetten. Een executie daarbinnen, de Oorlog daarbuiten. Rechtsgeldigheid volgens het protocol voor de eenling, de massamoord der kanonnen voor ieder daarbuiten.

-Ik moet er vandoor, mijn fotograaf verwacht mij nu echt dringend!

-Permanente onderkoeling en honger en ontbering. Infernale nattigheid tot in de botten, gangreen, huidblaren, open brandwonden en immer te betreuren duizenden, duizenden en nog eens duizenden doden. Al hoefde de stad zelf onder die militaire bewegingen niet eens te lijden, toch werden enkele waardevolle historische monumenten gebombardeerd. Koning Albert I en koningin Elisabeth kwamen geregeld het slagveld over-

schouwen, namelijk vanop de Sint-Niklaastoren. Literaire schrijvers kwamen in Veurne werken met de oorlog als thema en zelfs Marie Curie kon nog tezamen met haar dochter de werking van de röntgentechnieken demonstreren in het College van de stad, dat was ingericht als ziekenhuis. Gewonde soldaten konden dankzij deze revolutionaire ontwikkeling in de geneeskunde hun bijdrage leveren. Niet ver van de stad, in een ingestort veldhospitaal, overleed de Vlaamse kunstenaar Joe English. Ken je Georges Simenon?

-De detectiveschrijver?

-Precies,- die zou deze stad, veel later natuurlijk pas, nog model laten staan voor De burgemeester van Veurne.

-Oké...

-Goed, ik moet er nu zelf ook dringend vandoor!

De twee mannen stonden, om een of andere reden uitgeteld, met veel moeite weer op van hun zitjes.

Dan wandelden zij schouder aan schouder de deur uit, het zonnetje in. Op de oprit van de taverne drukten onze helden elkaar de hand - mocht er op dat ogenblik, o lezers, een fotograaf aanwezig zijn geweest om dit afscheid voor ons te vereeuwigen, dan zou het eindresultaat daarvan opmerkelijk veel weg hebben gehad van de meest beroemde platenhoes van 1975: die van de langspeler Wish You Were Here van het Britse psychedelische rockfenomeen Pink Floyd.

De journalist, Jo Neerinckx, schoot ter plekke even in brand; een dunne, blauwe vlam aan zijn linkse elleboog. Hoe kon dit zijn? John Terra wees hem het euvel aan, maar Jo haalde zijn schouders op. ■

Gerhard Bernardus Burgers

Angst is een ander woord

AFSCHEIDSZEE

wanneer ik de leegte voel van teveel
zingt het ribbenkoor in Afrika
en de wind is vrij van zand
luister goed, zij zingen vogelvrij

meisje uit ruwe bast geboren
leeg zijn je jammerschuren daar
je land is dor en de oceaan
verandert telkens weer van kleur

en de vele gaten tussen ons
scheuren verder open dan ik dacht
was het niet in deze jaren
dat men jullie redding had voorzien

zwart nu, kleurt de afscheidzee
waarop witte zeilen schimmen zijn
laatste vloeken van een volk
waaien door 't gedroomde ochtendrood

AANGEMEERD

aangemeerd waar geen golf
geen teken van de overkant
niets dan dauw over land
uitgespreid, mij welkom heet

grenzeloos verlangen wordt
beteugeld door terughoudendheid
angst is een ander woord
voor extreme breekbaarheid

een vlaag verlaat als wind
een groet vaart tot strand
waar ontvangen tot danken werd
een streling kon nooit zachter zijn

Jan-Paul Rosenberg

Gedichten

HENDRIK DE LAATSTE – *A NATION OF WIMPS*

Na het vuurpeloton in het bezoekerscentrum keurt het keurkorps
de dagen lijken op elkaar als sterren vanaf de aarde, de degens
kruisen overdonderend ons pad.

Na de pauze geen bevelen, bevrijd
blaakt het landschap, harteloos groen
staak ik het vuren, houd me schuil
tot waar de kaart me verraadt.

De nederlaag ten spijt
zijn wij de binnenzeeën veel verplicht, nooit bang,
zolang er maar publiek bij is, te sterven, want, klapvee,
er vielen namen hoog te houden, vergeet de woorden

van de leiders die het ons verboden te dromen terwijl
wij vochten als hanen, fokten als hazen & waakten
over de roomblanke schaduw van hun bovenlaag.

RUIN OF THE LEGEND 4 VERS 1:32

Ze bouwen maar door aan die blinde
vlekken in de bodem, niets is zeker
vergeleken met de omtrek
die je inneemt, thans

zoals het bloed waarvan je droomt
je licht laat bewegen
naar het westen

staat uit het water een kerk op, koralen
ijs- en hemelkleurig schuim
op je kanalen.

AVONDVULLEND EDUCATORIUM VAN GOEDE SMAAK

Anchorman verdubbelt de waarheid
door tussen zijn geslacht en dat
in de spiegel te staan als was hij
de eerste & laatste man

op aarde laat hij zijn vrouwen onder water
bevallen & schenkt ze na afloop een warm
& hartelijk applaus.

Voelt u wat ik bedoel? Hij is de toermalijn
de slechte billenschilder – *high definition*
darkness zoemt als een soundbite
boven zijn gevallen.

‘Het draait om het beeld,’ borrelt mannetjesmaker
vanonder de borsten van de wapenfabrikant.

OPERATIE KOALA – EEN EVACUATIE

Het reddingsplan leek onberispelijk
gelikt maar mededingingsautoriteiten
bleken onvermurwbaar, geen zin

een schuldige te bombarderen, moord
is een vorm van aandacht, compleet aan zondebokken
onderhevig buigt ons opperhoofd dit woud

te laag om onderdoor te lopen kraakt
waar het vlees het zwakst is, wij rubriceren
witte rook

markeert de vluchtweg, niemand
vlucht, want vluchten betekent: terug
naar de slaapstad, nee liever dan toch
de vloek van de luchtbrug de akoestiek

van de avond, bereid
ons uit te roepen tot geboortegrond.

Piet Brak

Impressies

ZULMA RAVEEL

Ze staat er naast hem,
verbannen naar een vierkant
met zebraogen,
aan zee achter een
witte voile.

Ze filtert zijn geheugen
en wil hem een vreemde
oorveeg geven,
en hoe hij dan op het
puntje van zijn stoel gezeten
naar haar luistert,
en kleuren kiest.

Ze kijkt zich volledig suf
tot er een vraag komt:
'gaan we nu eten?'

HOPPER

De zon vormt schijn op het raam,
ervoor een vrouw met een blos wind
op haar wang.
De lucht is nooit helemaal blauw,
de stilte nooit helemaal zichtbaar.

Men wacht vergeefs op herinneringen,
op een beweging in het landschap,
naast kijken naar kleuren op het canvas.

Je beklimt het vermoeden van een paradijs,
dat daarna volmaakt ontbreekt.

Het licht verdwijnt tussen wimpers,
waggelt weg als een gans.

Seger Weijs

Eigen lot

KALVERLIEFDE

Op de bank (onwennig koekeloerend naar de televisie) aten we knokkels.

En toen het op een moegezworven moment zover was dat de bekoring enkel nog in onbezorgdheid moest worden omgezet,

liet ik mij theatraal vallen in de uitgestrekte armen van haar opzet,

legde mijn hand delicaat in haar warme meisjesnek (waarbij het lange, nattige haar over mijn vingers viel),

en verzoon een spannend zomerverhaal om haar wolkendek te testen.

Om te controleren of ik droom en werkelijkheid nog wel uit elkaar kon houden, wreef ze mijn schouderbladen in eerste instantie in met nepgoud en vervolgens met algenslierten.

Bij de commotie die dit in de première teweegbracht, moest ik zelf ook ineens een lachje onderdrukken,

doch wist onmiddellijk hierna mijn aangeboren vernuft weer aan te scherpen.

Om haar gunstig te stemmen, liet ik de zege aan haar,

en nam intussen de gelegenheid te baat om mijn eigen lot langs alle kanten te belichten in een keurig geïnspecteerde dichtbundel.

TRIËST

Zich nestelend in de doorgroefde huiselijkheid van mijn zoldervertrek, taterde ze honderduit over al haar in doffe nevelen gehulde verwachtingspatronen.

Dit nam uiteraard slechts enkele minuten (wie weet nog minder) in beslag, doch in mijn herinnering leek het minstens een eeuwigheid of twee.

Toen we vervolgens dagdromend de Dalí-achtige steegjes van de verdronken binnenstad aandeden, gaf ik haar nietsvermoedend 't startschot voor een van haar beruchte tropische buien door me terloops af te vragen waar haar bekrompen kruistocht in leggings eigenlijk toe diende.

Verbolgen spuwde ze deze muizenis regelrecht in de spleten van mijn zoveelste kale reis, en gaf ze me zo te kennen dat ik de strijdbijl louter aan mezelf te wijten had.

Haar geen enkele blik waardig gunnend, tuurde ik toen de overzijde van de poel des verderfs af, waar gejatte fietsen vermoeid naar hun eigen weerkaatsing knipoogden, en een bastaardhond dolgelukkig zijn baasjes gedachten uitliet.

Jammer genoeg zag ik dus niet hoe ze mijn waarheidsserum liefvallig wegmoffelde in een van mijn eigen gedichten.

Gérard Leonard van den Eerenbeemt

en erna weer iets anders

Zij wil niet weten
hoe de dingen liever
heten, heeft ruzie met

het gas en ritsen kunnen
haar niet velen zoals zij
daar zit op haar erf in de

schaduw van de koningslinde
is zij mij vertrouwd als Pablo's
plassend vrouwspersoon

steunend op haar lavastroom
en helemaal niet van verf maar
stevig in haar eigen vlees,

ingetogen mooie met het opschonend
vermogen van schaars gekleed gematigd
vrolijk zichzelf

ontlastend
in weer en wind

kijk maar eens goed naar
die driehoekige plakjes verf
in de schaduw van het bootje, zegt hij!

een gewelddadige uiting van muurtooi, vindt
hij; na-aap voor langslapers in een
tijd dat het kurkeil nog in was!

zo schilder je geen water, dat is
doodliggen op beven!

Maar ik vind het mooi, zegt zij met een
dwarsnekje en ineens een rug voor
de 200 meter vlinderslag

ze bleven zo nog een tijdje volhouden
wat zij dachten, dat daar geschilderd
was tijdens hun kort oponthoud

tussen de twee losse eindjes hier

Als in mei, met alle raampjes
open, met weinig vaart in drukke
straten een auto zijn luide
decibellen schiet, dan is daar
onwijs of niet een bestuurder
op zoek naar een toevallige
vrijage

en als dan later vluchtig ge-
kuis, onthaard, deze wagen,
betrekkelijk onschuldig weer in
de garage staat, dan ligt, van
haar zoekend handje afgewend,
naast zijn vastlief in voorge-
wende sluimer een tevreden

gauwdief,
die geen mens bedriegt.

Hij heette
en zij heette ook.

Ze deden het met elkaar
en erna weer iets anders,

verloren elkaar stilaan uit
het oog, nooit meer

uit het hart.

In het wachthuis ben je veilig

Irrelevante futiliteiten opslaan was May gewoon aangeboren. Een doorgaans vervelende gave, op het randje van ergerlijk zelfs, omdat haar afwijking meteen ook inhield dat wat wel belangrijk was, de vergetelheid inging met de eerstvolgende, argeloze ademtocht.

Objectum-seksueel was zo'n woord dat haar vandaag opnieuw te binnen schoot. Ze had de term ooit gelezen, zowat een jaar geleden, in een artikel over een vrouw met een wel heel bizar liefdesleven. Want hoe anders omschrijf je een uit de hand gelopen passie voor een Mossberg 500 hagelgeweer? Met een beetje geluk kon het koppel het ooit nog schoppen tot kampioen kleiduifschieten (een soort van hoogtepunt, zo je wil), maar hun 'relatie' bleef, hoe je het ook draait of keert, bijzonder vreemd. Het jachtgeweer had bovendien nog andere absurde concurrenten in de vorm van een stuk Berlijnse muur en een hek dat bewaard werd in de slaapkamer. Wat de vrouw daar precies met die dingen uitvoerde, kon - of wou - May zich niet meer herinneren.

Op één of andere manier vond ze het woord wel zo intrigerend dat ze het opborg in haar hoofd en vandaag, nu zij hier al dagen en nachten op dezelfde bank zat en er zich op een vreemde manier aan ging hechten, stond het haar plots weer helder voor de geest. Als in een automatisme streelden haar vingertoppen de koude stalen zitting van haar bank. Dit wachthuisje aan de bushalte waar zij elkaar gevonden hadden, was trouwens niet meteen het best onderhouden exemplaar dat ze kon treffen, maar de bekraste en beplakte kunststofwanden met graffiti gaven haar een gevoel van geborgenheid en dat was het enige wat ze op dit moment echt nodig had. Alleen de winter strooide roet in het eten; de kou beet zich gemeen vast in haar botten. Het was intriest, maar wel de waarheid dat ze zich hier bijna thuis begon te voelen; al bij al was haar wachthuis comfortabel, het was veilig zitten op haar bank.

En misschien was het ook wel die gedachte die Vic overviel, op het moment dat hij voor de

zoveelste keer in zijn taxi passeerde. May hoorde stilaan bij de haveloze bushalte en werd een deel van de buurt; ze ging er als het ware vrijwel in op. Ze zag hoe hij vertraagde en laag over zijn stuur ging hangen. Uiteindelijk reed hij zo langzaam dat ze zelfs de kleurrijke tatoeages op zijn handen kon zien. Waren het haar knalrode enkellaarsjes die vanaf de eerste dag zijn aandacht hadden getrokken? Ook vandaag zwiepte er één uitdagend boven de kasseien, een intrigerend benenspel van een kaal meisje dat je vanop afstand nog geen twintig zou schatten. Ze was er 's morgens als Vic zijn eerste caféïneshot nog moest krijgen en lag 's nachts onder een plaid ineengerold op de bank wanneer hij met de laatste bezopen nachtbraker passeerde. Ze was er de klok rond, en dat al zowat drie dagen aan een stuk. Aan haar voeten stond een grote rood-witblauw gestreepte boodschappentas.

May deed heel erg haar best om de jonge taxi-chauffeur niet te zien. Op zich geen sinecure, want opvallen deed hij, in zijn knaloranje rijdend misbaksel met logo op de portieren. Met de dag werd de kans dat ze elkaar zouden ontmoeten groter, ook al wou May liefst compleet van de aardbodem verdwijnen.

Vandaag raakte hun persoonlijk territorium opnieuw slechts zijdelings: hij reed voorbij in zijn schreeuwerige Toyota, zij zat op haar bank. En net op het moment dat hun paden weer zouden scheiden, scheurde een politiepatrouille met loeiende sirenes voorbij, zwiepte een laars een boodschappentas omver en huppelden conservenblikken en andere voedingswaren vrolijk over de kasseien van deze godvergeten havenbuurt.

Vic duwde bruusk het rempedaal van zijn taxi in - meende hij iets geraakt te hebben? - en hield stil. In plaats van over zijn stuur te observeren hoe het frêle meisje door de knieën ging en alles rustig van voor zijn wielen begon te plukken, trok hij zijn handrem op en stapte uit.

'Zo', zei hij; zijn laatste sigaret zat nog in zijn stem. 'En jij bent nu die griet die wacht op de bus die nooit komt.'

Ze rechtte haar rug en keek hem uiterlijk onbewogen aan. Enkel het litteken dat onder zijn rechteroog vertrok en van daaruit een ruime boog maakte over zijn wang, verstoorde het perfecte plaatje. Nu hij voluit lachte, leek de verweerde witte streep een stevige komma; ja, zelfs een wenkende vinger.

‘Mijn taxi is comfortabel, warm en leeg. Wat denk je?’

Ze schudde beslist het hoofd, ging verder met het plukken van haar boodschappen en liep toen opnieuw richting bank. Hij volgde haar met knakworstjes in beide handen en mikte ze nonchalant de tas in.

De straat voor het bushok was breed en verlaten. De lege magazijnen met hun gapende poorten en de bouwvallige huizen stonden in een soort niemandsland, een vergeten strook tussen plaatsen waar het krioelde van bruisend leven. May voelde zich helemaal veilig in deze buurt die 's nachts opgeëist werd door travestieten en vrijbuiters. Leven en laten leven hing als een bevrijdend motto onzichtbaar in de lucht.

‘Wacht je op hier op iemand?’

Stilte.

‘Word je vandaag misschien nog afgehaald?’

‘M'n pa.’ Haar stem klonk schor.

Met zijn getatoeëerde handen streek Vic het haar uit zijn ogen en hij monsterde het meisje dat voor hem stond. Hij vond haar een tikkeltje excentriek ongetwijfeld; ze voelde zich een verkleumd klein vogeltje. Hij krabde zich onbeschaamd in zijn kruis, de vochtige plek op zijn boxershorts veroorzaakte een irritant soort jeuk.

‘Als je beschutting nodig hebt of een plek om te slapen, kan ik je wel uit de nood helpen,’ hoorde hij zichzelf zeggen. Het aanbod kwam automatisch, het leek alsof hij er niet eens over hoefde na te denken.

‘Ik heet Vic.’

‘Nel,’ zei May.

Het litteken wenkte opnieuw. Ze wist wat hij bedoelde, want ze had hem al een paar keer een eindje verder een huis zien ingaan. Vanop de straat leek het een leegstaand pand; op de plaats van ramen en deuren zaten bekladde en beplakte houten panelen. Wat hij daar uitvrat, wist ze niet en tot op de dag van vandaag kon het haar eigenlijk ook niks schelen. Voorlopig voelde ze zich niet geroepen om op zijn aanbod in te gaan. Ze kon het nog wel een tijdje rooien in dat wacht-

huisje van haar. Ze glimlachte stuurs en begon langs hem weg te kijken. Haar ogen volgden de vrachtwagens met de teruggapende chauffeurs. Na een poosje droop hij af; de Toyota toeterde een vrolijk afscheid.

Van in het wachthuis had May zicht op de ingang van het metrostation aan de overkant van de straat. Er was zelden iemand te zien. Alle economische bedrijvigheid in de buurt was stilgeval- len. Aan de horizon daarachter lagen de heu- vels, spookachtige silhouetten van verouderde industrie met silo's, dreigende schouwen naast de messcherpe contouren van hypermoderne wolkenkrabbers. Het klassieke gerechtsgebouw met zijn zuilen leek per vergissing daartussen ge- plant en blonk bijna wit in de zon. De weerkaat- sing van het licht deed pijn aan May's ogen.

Het schrijnende gevoel katapulteerde haar en- kele dagen terug in de tijd, naar het kapsalon waar ze langsliep, luttele ogenblikken voor ze die bank van haar adopteerde. Toen ze uiteindelijk, nog verblind door de spots boven de wastafel, voor de spiegel ging zitten, wist ze precies wat ze wou; wassen was zelfs niet nodig geweest. De man keek niet vreemd op toen ze zei wat ze in gedachten had: met zijn vingers controleerde hij de vorm van haar schedel en ging hij onder- zoekend langs haar oren.

‘Kan jij wel hebben’, mompelde hij en het leek alsof het hem werkelijk ook iets kon schelen: ‘Je gezicht is gaaf en regelmatig genoeg.’ Even later zag ze de lange haren in plakkerige strengen op de grond schuiven. Toen hij de klus afmaakte met zijn tondeuse, voelde ze zich vreemd genoeg rustig worden. In het spichtige, kale meisje in de spiegel herkende ze wie ze altijd al had willen zijn: ze was niet kwetsbaar, eerder ongenaak- baar. Haar kale hoofd was een soort van blikse- mafleider voor het verdriet in haar ogen.

Ongenaakbaar of niet, intussen zat de kou wel hebbiger onder haar kleren en in haar lijf. Mis- schien moest ze zich de binnenstad in wagen om een muts te kopen. Zouden ze al op zoek zijn naar haar? Met elk politievoertuig dat passeerde, sloeg een panische schrik haar om het hart. Ze zag er nu wel heel anders uit, maar Vic was niet de enige die vragen kon stellen. Tot hiertoe had ze gewoon geluk gehad. En dus, concludeerde ze ongemakkelijk, was het huis verderop zo oninter- essant nog niet. Een verkenningstocht redde haar bovendien voor even uit de meedogenloze klau-

wen van de kou en dat besef alleen al, stuurde haar met de overvolle boodschappentas klotsend tegen haar benen de straat op.

Elk voorbijrijdend voertuig daverde zich op de kasseien een weg door haar ingewanden. Chauffeurs toeterden en ze was opgelucht toen ze eindelijk voor het huis stond. Hard duwen was niet eens nodig, want de houten plank schoot met een klap achterover, zodat ze bijna letterlijk met de deur in huis viel.

De puinhoop binnen was compleet. Het leek alsof iemand de woning met een sloophamer te lijf was gegaan. Ze stapte over het puin van ingevallen muren, zocht doorgangen onder resten van afgeknakte deurposten; het bezetsel hing op sommige plaatsen als een angstaanjagende mobile naar beneden. Aan muren zaten nog restanten van het vroegere behang, een soort van overspannen vrolijke bloemenorgie waar een nuchter mens met behoefte aan rust en vrede compleet horendol van zou worden. Een eindje verderop was een gang die opnieuw werd afgesloten door een houten plank en toen ze die met veel moeite opzij geschoven kreeg, sneed het verroeste deurbeslag zich gemeen in twee vingers van haar rechterhand; het bloed maakte in dunne straaltjes een spoor op de grond.

Ze kwam terecht in een geïmproviseerde slaapkamer, een ruimte die duidelijk werd gebruikt, want het puin was weggeveegd en op de grond lagen twee matrassen heel precies tegen elkaar geschoven. In de hoek lag een stapel dekens. Er stond een open ladekast tegen de muur.

May trok aan de handgrepen en dook zo Vics leven binnen. De inhoud van de kast was chaotisch en een ranzige geur sloeg haar in het gezicht. Er lag een ongeopende enveloppe van een laboratorium, een gescheurde verpakking durex pleasuremax tingle (leeg), sokken, sommige in paren gevouwen, andere los door elkaar. Het was onduidelijk of ze gewassen of gedragen waren. In de lade daaronder lagen boxershorts in alle soorten kleuren en stijlen, twee opgerolde truien, een vliegertje gevouwen van een doktersvoorschrift, een potje vaseline, losse theelichtjes, een fluo gele aansteker met reclame van een of ander bouwbedrijf, vloeitjes om sigaretten te rollen, omslagen vol foto's, ook polaroids. Onderaan in de kast in een beduimd doosje met het opschrift 'Tank and Tray Kodak' vond ze een vreemdsoortige metalen thermometer, daarnaast

ook een viewer voor dia's en leeg fotopapier.

Een trapje rechts van de ladekast leidde opnieuw naar een deur - recent geschilderd, je kon de verf nog ruiken - en die bood onverwacht weerstand. Ze zat op slot en een voorwerp waarmee ze de deurpost kon forceren, zag May niet meteen liggen. Terug in haar wachthuis zou ze nadenken over een oplossing voor dit raadsel, want hier langer blijven rondhangen durfde ze niet. Wat als Vic plots opdook? Ze wierp nog een laatste blik in de laden en griste met haar bebloede hand willekeurig twee pakketjes foto's mee.

Met enige tegenzin zocht ze de uitgang op. Ze gaf het niet graag toe maar het huis leek inderdaad een veilig alternatief voor haar bushalte; het was er warmer ook. Vraag was natuurlijk of ze Vic erbij zou moeten nemen als ze er logeerde. Hij sliep er alvast niet systematisch; dat zou ze gezien hebben de voorbije nachten. Hij wipte er binnen en buiten. Op eventueel gezelschap had ze niet gelet.

De winterzon scheen uitbundig toen ze weer buitenkwam en de plank weer voor het gat schoof. Tegen de muur achter de bushalte rees de schaduw op van het torentje een eind verderop. Haar verblijfplaats kreeg op die manier iets koninklijks, zelfs iets luxueus. Haar klein paleis, dacht ze, de strook kasseien met haar hakken trotserend. Door en doorkoud ijspaleis, als ze echt eerlijk moest zijn.

Schel en agressief getoeter van de oranje Toyota schakelde haar hart een paar versnellingen hoger, maar vastberaden en met een air van onverschilligheid keek ze de andere kant op. Onwillekeurig gleed ze met haar vingers over de omslagen in de rechterzak van haar leren jack.

Het voelde vertrouwd, de achterwand van het wachthuisje die tegen haar ruggenwervels kleefde, maar de kou vrat aan haar tenen en vingers als een niet te negeren pijn die zich voortplantte over haar hele lichaam. Ze rolde zich in een bolletje. De wind schuurde haar gezicht en haar oren klopten. Ze had geen zin in worstjes in blik of crackers. Ze had de laatste dagen met moeite iets gegeten. Niet dat ze het vergat. Ze kon gewoon niets binnenkrijgen. In de verte loeiden flauw de sirenes van een patrouille. Straks zou ze een blikje cola openmaken, maar voorlopig maakte het idee alleen al haar misse-

lijk. Haar rechterslaap klopte scherp en hevig. Ze staarde voor zich uit naar het metrostation en zag hoe langzaam maar zeker de ingang plaats maakte voor een witte vlek; de omgeving bleef in beeld, maar het punt waarop ze zich focuste, verdween onherroepelijk. Zo'n twintig minuten duurde het, leerde de ervaring en dan pas nam een gruwelijke hoofdpijn het over. Het bonken in haar hoofd zocht het ritme van de hortende ademhaling uit haar herinnering.

Hier wil ze helemaal niet zijn, in deze witte steriele ziekenhuiskamer. Ze kijkt naar haar nagels en niet naar de man in bed. Ze luistert naar het zenuwachtige tikken van haar hakken op de vloer en niet naar zijn ijlen. De norse verpleegster laat het dienblad met dampende thee en wit brood in folie zonder iets te zeggen op zijn kamer achter. Haar opdracht is duidelijk, ook al werd de vraag niet expliciet gesteld. Zonder hulp zal hij immers helemaal niets eten.

Een helse pijn brak het droombeeld bruusk af. Ze was blijkbaar in een korte slaap van de bank afgedonderd. Terwijl ze overeind krabbelde, voelde ze hoe een arm onder haar oksel doorging en haar rug ondersteunde. Ze zag niet meteen wie het was. Verdomde migraine-aanval ook. In de periferie van haar beeld schemerde oranje koetswerk. Ze werd de warmte ingeduwde. Ondergaan was de enige optie. Ze schokte mee toen het voertuig zich in beweging zette en een eindje verder stopten ze weer. Toen het portier openging, gutste waterachtige kots uit haar lijf, op haar broek; gal spatte op het dashboard.

'Merdel', hoorde ze; Vic vloekte: 'Ik zou de politie waarschuwen als ik niet met zekerheid wist dat je tot over je oren in de shit zat.' Hij haakte, ondanks de kleverige troep op haar kleren, zijn armen rond haar en droeg haar het huis binnen. De witte mist trok op; het wenkende litteken hing boven haar gezicht. Ze zag confronterend dichtbij de poriën in zijn neus, zijn vochtige lippen, de haartjes op zijn oorlellen. Even later lag ze uitgeteld op het malse matras. Hij schoof de omslagen met de foto's die half uit haar zakken waren gegleden een eind verder weg op de vloer. May zag niet of hij beseftte dat het zijn omslagen waren. Ze zag ook de meisjes op de foto's niet; ze zaten in haar wachthuis, eenzaam en alleen op haar bank. Close-ups van krullen, piercings; en-

kellaarsjes, knalrode. Ze lagen ook op zijn matras. Meisjes met puntige of ronde borsten, wild rossig schaamhaar, getrimde toestanden. Heel erg jong doorgaans; ze keken niet altijd recht in de lens. Bij sommigen kreeg je de indruk dat ze onder invloed waren. May was niet de eerste die de harde witte lijn op zijn gezicht bleef strelen. Hij duwde haar hand niet weg en liet haar begaan. Zachtjes beet hij op haar vingers.

Even later stond hij op en opende de deur met zijn sleutelbos. De kamer waar hij haar binnenbracht, zou zich in een doorsnee bewoond huis kunnen bevinden; het leek May een nirwana, een veilig nest waaruit ze niet weer wilde vertrekken; een kleine knusse anomalie met een glanzende vloer en ouderwetse lambrisering; overal lagen felgekleurde kussens. Centraal in de kamer stond uitnodigend een hoog kingsize bed met gedraaide poten; een veelkleurige spreij in patchwork hing tot op de grond. Boven een frivool ouderwets buffetkastje in notelarenhout hing een uitvergrote foto aan een haakje. Ongemak overviel May bij het bekijken van het beeld. Het was onduidelijk waar de foto genomen was. Mogelijk hier in het kraakpand, want het beeld toonde gekreukte en gescheurde posters en een smerige matras met een nog groezeliger dekbed. Afval op de grond. Het magere kereltje dat centraal stond, leek boven alles fragiel. Het feit dat hij niet eens een slipje droeg, maakte hem nog kwetsbaarder. Een man met ontbloot bovenlijf hield zijn arm om het kind geslagen, maar vreemd genoeg leek het gebaar niet te beschermen of te koesteren. Bijna hebbertig scheen hij zijn bezit bij zich te willen houden, gewoon binnen handbereik.

Soms kunnen vaders niet anders dan niet van hun kinderen houden, bedacht May; ze slikte en onwillekeurig gleed ze met haar hand over haar hoofd. Ze voelde stoppels. Haar ogen kleefden vast aan de foto en gleden van de jongen naar Vic, van de vader naar de zoon, van de foto naar de taxichauffeur naast haar; hij rook naar sigaretten en zoet zweet. Hongerig zochten haar ogen gelijkenissen.

Ondertussen had Vic geplette supermarktsandwiches uit haar tas gehaald en hij peuterde met zijn zakmes het deksel van een doosje smeerkaas.

'Behalve jij, Nel, is er nog nooit eerder iemand in deze kamer geweest,' zei hij en het klonk alsof het de waarheid was; hij nam haar in zijn armen en

voerde haar kleine besmeerde partjes. Als gebio-logeerd volgde hij May's tong die steeds opnieuw over haar gesprongen lippen gleed. Hij liet haar voorzichtig nippen van een blikje frisdrank. De suiker kikkerde haar op en terwijl ze Vic liet begaan, werd ze zich pijnlijk bewust van het contrast met wat er zich een paar dagen tevoren had afgespeeld. Dit warme nest leek in niets op de kilte van de ziekenhuiskamer waar ze haar vader had bezocht. De centrale verwarming draaide op volle toeren en toch kreeg May er kip-penvel. Het masker van het beademingsapparaat had ze de zieke man op zijn kale kop geschoven. Zijn zurige adem die met horten en stoten uit de grote holte met afgebrokkelde tanden ontsnapte, was niet te harden en al even onverdraaglijk als de onophoudelijke stroom verwijten die ze in de loop van de voorbije jaren had geslikt. Zich ver-weren had ze nooit geleerd. Gefixeerd staarde ze naar die blauwige strepen van lippen; haar hart bonkte in haar lijf. Met de vreselijkste woorden had deze man haar met de grond gelijk gemaakt. Hij zou het opnieuw doen, besepte ze; het was nooit anders geweest en het zou nooit anders zijn. Even had ze nog gearzeld het dienblad naast hem te laten staan, binnen oogbereik, als een tantaluskwelling. Zijn stakerige armen waren vastgemaakt met lederen riempjes aan de kader van het bed. In deze toestand leek hij een slachtoffer.

May kroop weg in Vics oksel; ze sloot haar ogen en zag griezelig scherp hoe ze te lang de eerste boterham in de ziekenhuisthee had gesopt. De kleverige prop ging vlotjes in dat grote zwarte gat. De speekseldraden aan zijn lippen deden haar haast kotsen. Slikken deed hij niet. Was hij eigenlijk wel bij bewustzijn? Bij de tweede snede brood dacht ze aan al die keren dat zij als klein meisje uren alleen aan tafel zat; tot de laatste hap, koud en niet meer te vreten, tergend lang-zaam door haar slokdarm schoof, millimeter voor millimeter. Nog altijd slikte hij niet. Met de derde boterham - ze morste kwistig en ongegeneerd met de hete thee - snoerde zij hem voor een keer de mond. De vreemde sensatie van rust deed haar rillen van puur genot.

Vandaag lag ze zelf in een bed in een bouwvallig huis en ze wentelde zich in geborgenheid in de armen van een vreemde.

Vic zette het blikje opnieuw tegen haar lippen en tilde haar hoofd op met zijn arm.

'Vertrouw me,' fluisterde hij en hij kustte één voor één haar wenkbrauwen; met zijn lippen maakte hij haar neus nat en hij streelde haar wangen.

May bleef staren naar de foto aan de muur. Ze slaagde er niet in zich los te maken van het beeld. Ze voelde hoe Vic haar gezicht en hals bespeelde met zijn vingertoppen en ze genoot. Of de vierde boterham die ze in het ziekenhuis had gesopt, de man voorgoed het zwijgen had opgelegd, kon haar op dit moment niet meer schelen. De thee liep morsig langs zijn kin, zat in de plooiën van zijn nek, maakte kleverige kringen op zijn ouderwetse pyjama en het kussen. Ze zou, als het ooit zover kwam, de gevolgen dragen. Rustig had ze haar leren jack aangetrokken; de gele lijn op de linoleum vloerbedekking wees de weg naar buiten. Ze liep gewoon langs het bureau van de hoofdverpleegster, gleed ontspannen naar beneden met de supersnelle lift. Aan het onthaal knikte de dame vriendelijk. Toen de glazen schuif-deur van het ziekenhuis zich achter haar sloot, keek ze niet meer om. Buiten haalde ze opgelucht adem. De vrieskou deed haar deugd.

Vic maakte met zijn warme handen ritmische cirkels over haar rug. De trage beweging gomde de hortende en stotende ademhaling voor even uit haar herinnering. Het bonken van haar slapen kalmeerde. Ze keek naar het litteken, heel dicht-bij. Ze wou niet bang zijn, want Vic was gehavend en beschadigd, net als zij. Twee gekwetste zielen, samen in een perfecte kamer in niemandsland. Ze liet zich door hem toedekken en voelde hoe hij mee onder de dekens kroop. Hij trok haar le-peltje, haar graatmagere billen tegen zijn geslacht en hij streelde haar buik met zijn volle hand. Ze ontspande zich en liet zijn warmte toe in haar lijf. Zijn getatoëerde handen lagen als een bikini op haar borsten.

May stelde zich geen vragen, verdrong de ge-dachte dat Vic misschien alleen de geur opsnoof van een alweer nieuw meisje uit het wachthuis; misschien was ze voor hem louter een gelukkig toeval, een bevallige passant met stille verwach-tingen die hem niets uitmaakten. Ook hij hoefde op zijn beurt alleen te wachten. Ze liet hem met zijn voeten resoluut haar rode enkellaarzen uit-duwen; haar broek ging vlot naar beneden. De kanten boordjes van haar slipje waren vochtig.

Ze draaide zich helemaal naar hem toe en voelde dat ook hij ondertussen de sluiting van zijn jeans had losgemaakt. Het duurde niet lang voor haar onderlichaam zich gulzig rond hem vastzoog. In hun ritmisch bewegen verloor ze op geen enkel moment oogcontact. Gek eigenlijk hoe een man in opperste extase lijkt op iemand die sterft in gewelddadige omstandigheden; het hoofd op precies dezelfde manier naar achteren gebogen, de

ogen wegdraaiend, de mond halfopen. Ze kreunde en met wijdopen mond likte ze nat over de schuurpapieren stoppels op zijn kin, als wou ze hem helemaal opvreten. Het litteken op zijn wang wenkte niet meer nu hij haar stevig vastgreep bij haar heupen en zijn handen hongerig hun weg verderzetten naar haar tepels. De witte, verharde lijn onder zijn oog liep loodrecht naar beneden als een welgemeende middelvinger. ■

Eric Colman

De ingenieur

De lucht begint nu zoet te geuren omdat de avond valt, de klimplanten hebben de hitte opgeslagen en wasemen ze weer uit in een troostend parfum voor al wie moe is van het proberen. Al heel de dag schijnt hier zand in de lucht te hangen, zoals in de woestijn, maar het moet een indruk zijn. Dat, ofwel een voorbode van wat deze stad te wachten staat.

Het is een gemeenschap van moedige mensen, eenvoudig weliswaar, maar daarom niet dom, en ze leven graag. Misschien zou ik wel jaloers op ze kunnen zijn, als ik niet de hogere opdracht had, om mijn kennis in dienst te stellen van hun welzijn. Nu al hou ik van hen alsof ze mijn kinderen waren. Ze kijken ook zo.

Vandaag heb ik met vier mensen gesproken; eerst de burgemeester, omdat die de belangrijkste man van de stad is. Het was duidelijk dat hij vooral wilde weten of ik te goeder trouw was, voor hij toeliet dat ik met experts praatte. Hij toonde de stad, de muren aan de zuidkant en de bergflanken aan de noordkant en legde uit hoe de burgers leefden. Het viel me op dat hij hen als landbouwers beschouwde, hoewel ze dat al ruim een generatie niet meer waren. Niet de vooruitgang, maar de droogte had hen omgeschoold tot handelaars, smeden en bouwvakkers. Voor de burgemeester bleef de stad een grote boerenfamilie, die wachtte op betere tijden. 'Wij worden op de proef gesteld, meneer Vilders', zei hij deze ochtend, terwijl we de velden aan de oostelijke zijde overschouwden. Lage, stugge boompjes en struiken waren de enige gewassen die al vele jaren de zon verdroegen. Of zij op de proef werden gesteld betwijfelde ik. Het veronderstelde een persoon of een kracht die zich met zulke onzin wilde bezighouden. Ik hield het zelf op een kwestie van klimaat. Dat wist ik wel zeker, om eerlijk te zijn.

Ik scheen hem toch voldoende van mijn goede wil en interesse overtuigd te hebben, want hij bracht

me tot bij de veiligheidsadviseur, een lange man met een paardenstaart en een droevige blik. Hij drukte me een hand die het gevoel gaf dat ik aan boord kwam van een zinkend schip en dat ik welkom was.

'U komt de situatie bekijken?'

'Dank zij uw burgemeester heb ik al een eerste indruk. U kunt me ongetwijfeld helpen om de infrastructuur in kaart te brengen.'

'De infrastructuur?'

'Hoe de stad in elkaar steekt. Hoe ze gebouwd is.'

'Ik begrijp het woord infrastructuur, meneer Vilders.'

Hij toonde de ijzeren brug, een trots gevaarte dat een kloof overspande, waardoor een machtige rivier hoorde te stromen. Naast de rivier, nog hooguit vijftien meter breed, stonden grote plassen, waarin kinderen speelden. De veiligheidsadviseur slenterde de brug op met zijn handen in zijn zakken en gaf op lome wijze uitleg, over de diepte van de rivier, haar breedte en debiet, vandaag, vorig jaar en de jaren daarvoor. Hij was gedocumenteerd, maar beschouwde zijn informatie als nutteloos, behalve misschien voor wie graag trieste verhalen hoorde.

'Het is nu eenmaal zo', zei hij, toen we op de reling van de brug leunden en de lichtbruine kloof daar beneden bekeken, 'dat water naar beneden komt, eerst uit de lucht, dan de berg af en zo de vallei in, en dat er onderweg water verdwijnt. Het verdampt en het trekt de grond in. Bij droogte is dus het laagste punt er het ergst aan toe.'

'Hoe is het met de riolen gesteld?', wilde ik weten.

'Ze zijn nauwelijks dertien jaar oud, in uitstekende staat, en voorzien op het honderdvoudige van wat ze te verwerken krijgen. We hebben geurhinder, omdat we alleen afvalwater afvoeren.'

'Kunnen ze zware regens aan? Houden ze het als de rivier overstroomt?'

De man, op zijn voorarmen geleund, keek opzij en lachte schamper.

'Meneer houdt van een grapje', zei hij. 'Ze zul-

len nooit de helft krijgen van wat ze aankunnen. Maakt u zich geen zorgen over de riolen. Een ri- vier hebben we nodig.'

Op mijn aandringen stelde hij me toch voor aan de stedenbouwkundig architect, die verbaasd was, maar zijn trots nauwelijks kon verbergen.

'Ze zijn mijn levenswerk', vertrouwde hij me toe. 'Ze zijn nog als nieuw. Natuurlijk', moest hij dadelijk toegeven, 'hebben ze nooit afdoende gewerkt. We hebben geen water, ziet u. Maar dat is een domme opmerking, u bent immers van ver gekomen om iets aan de droogte te verhelpen.

Toen we alle zes de enorme collectoren hadden gezien, leeg op een laag modder na die met gebarsten korsten bedekt was, legde hij een hand op mijn pols.

'Dit bouwwerk verdient beter, meneer Vilders. Het is als een jong lichaam dat leegbloedt. We hopen op uw kennis om deze situatie te veranderen.'

Ik had nu genoeg informatie om mij een beeld te vormen van de stad en haar vermogen om water te incasseren, en verontschuldigde mij. Te voet trok ik de helling op aan de noordkant van de stad. Eerst kwam ik een kleine kerk tegen met tegen de flank van de berg het kerkhof, en al gauw was er geen teken van beschaving meer te zien op mijn weg, behalve een paadje voor boeren en hun vee. Na een beklimming van een klein uur ging ik zitten op een rots tussen de braamstruiken en dronk van mijn veldfles. Ik wiste het zweet van mijn voorhoofd en hals en overschouwde de stad. Ze zag er niet reddeloos verloren uit: buiten de brede bedding van de rivier, die begon te barsten, en de dorre velden, was er behoorlijk wat groen te zien, en bedrijvigheid die wees op een gezond volk. Ik werd loom van de warmte en de vermoeidheid en zou misschien ingedommeld zijn, als ik niet het geluid van bellen had waargenomen. Ik ging op mijn rots staan en zag hogerop een kudde schapen grazen. De herder zag me staan en kwam in mijn richting. Hij baande zich een weg tussen de struiken met zijn stok en zwaaide met zijn vrije arm. Toen hij vlakbij was, zag ik een verveerd maar vriendelijk gezicht, dat gastvrij lachte.

'Verontschuldig mij, maar bent u de ingenieur van hogherhand die de stad komt inspecteren? U bent niet van hier, dat zie ik aan uw kleren.'

'Dat klopt', zei ik, en ik wees naar mijn rots als uitnodiging om samen te gaan zitten.

Hij hield een afwerende hand omhoog.

'Ik moet dadelijk terug naar de kudde. Zo lang ik geen hond heb, moet ik ze zelf bij elkaar houden. Het lukt wel, je leert elke dag bij. Tot voor twee jaar was ik veearts, maar geef me nog een jaar en ik ben een volleeerde schaapherder. Ziet u die schuur met het groene dak, bijna tegen de zuidelijke stadsmuur? Die is nog van mijn vader geweest. Hij was de laatste boer van de stad. De rivier reikte ooit tot vlak bij de schuur. Er lag een ponton, dat hij gebruikte om zijn koeien naar de overkant te brengen. Hij heeft er eens in één keer twaalf koeien verloren, zo woest stond de rivier. Zo ziet u maar, het is altijd wat. Maar als u ons weer een rivier kunt bezorgen, geachte heer, het zou veel betekenen voor onze stad.'

De toestand gaf me wel te denken, moest ik erkennen, terwijl ik op mijn eentje weer de berg afdaalde. Deze mensen hadden recht op mijn uiterste inzet, maar ik hoopte dat ze ook het belang van hun eigen medewerking begrepen. Veel mankracht zou er nodig zijn, gedurende jaren, en veel vertrouwen in het project dat ik voor hen zou uitwerken. In grote lijnen had ik het al uitgewerkt terwijl ik de stad beneden mij zag.

Daarstraks viel mij een aangename verrassing te beurt. Ik was van plan een hotel te zoeken en daar de maaltijd te gebruiken, zoals ik meestal doe, en waarvoor het ministerie mij ook vergoedt. Toen ik echter weer bij de burgemeester kwam voor enkele concrete afspraken, bood hij mij een stoel aan in de schaduw op zijn binnenplein, en schonk hij koude witte wijn in twee hoge glazen. Ik mocht me wassen en omkleden en zijn woonst als de mijne beschouwen zo lang ik in de stad verbleef.

Hij wees naar het open raam en zei dat daarbinnen een maaltijd werd bereid en dat ik welkom was als ik geen andere plannen had.

Aan de lange tafel in de schaduw van een oude perenboom zaten minstens twintig mensen, niet alleen familie van de burgemeester, maar ook een aantal hogere burgers. Ik herkende de veiligheidsadviseur, maar maakte ook kennis met de schepen van openbare werken en een vooraanstaand jurist van de financiële dienst. Toch werd het tot mijn opluchting geen werkvergadering. Er waren vele kinderen die me tekeningen brachten,

waarop een rivier, bootjes en eenden afgebeeld waren. De dames uit de keuken lachten me toe alsof ze me al lang van ver kenden en blij waren dat ik eindelijk op bezoek was gekomen. In het bijzonder trof mij de schoonheid van de dochter van de burgemeester, een grappige, intelligente vrouw van dertig met het prachtigste glanzend blonde haar dat ik ooit gezien heb. Ze reikte mij druiven aan (ik dacht onwillekeurig aan de rijkelijke schilderijen van de oude meesters) en had de grote ogen van iemand die iemand jarenlang gemist had. Zij gaf mij het gevoel dat ik uniek was, en ik slaagde er met moeite in om niet ontroerd te raken door zoveel affectie en te blijven beseffen dat ik hier was om belangrijke, maar toch zuiver professionele redenen.

De levendige gesprekken brachten mij al snel in een sfeer die mijn eerste indruk bevestigde: dit waren goede mensen, en voor hen zou ik graag tot het uiterste gaan, als ze mijn bescheiden talent en enorme ervaring naar waarde wisten te schatten. De schepen voor openbare werken en de financieel expert namen me na de maaltijd mee om de tuin te laten zien, maar het was duidelijk dat ze de bakens van onze samenwerking vandaag al zouden uitzetten. Ik dacht dat een positief woord over hun verwezenlijkingen beter zou werken om het ijs te breken dan een streng oordeel, en ik begon bij de rioleringswerken. Het kostte mij ten andere geen moeite om dit project alle lof toe te zwaaien: het was vakwerk en het kon perfect dienen als basis voor mijn plannen.

Het viel me vandaag op, begon ik, 'dat de riolering heel oordeelkundig is aangelegd.

Hier kunnen we mee verder, mijne heren. Om ze te ontlasten bij hevige regenval, zou ik echter willen benadrukken, dat afvloeiingskanalen nodig zijn. Water dat van de bergflanken aan de noordzijde naar beneden komt, mag eigenlijk het rioleringsnet niet bereiken. Laat ik het zo stellen: de riolen dienen voor afvalwater en voor de rivier zelf, wanneer die buiten zijn oevers treedt. Water uit de bergen kanaliseren we niet in de stad, maar ervoor.' Ik wees naar de bergflank en tekende mijn kanalen in de lucht, in de richting van de valleien links en rechts van de stad. De schepen voor openbare werken knikte begrijpend terwijl hij een sigaar opstak.

'Het doet ons altijd plezier te horen dat ons werk niet voor niets is geweest', zei hij. 'U moet weten

dat het meer dan tien jaar al ons belastingsgeld heeft opgeslorpt. De architect heeft de budgetten ruim overschreden en ik druk me zacht uit.' In mijn ooghoek zag ik dat de financieel expert een veelbetekenende blik in zijn richting stuurde. Toch bleef ik bij mijn mening dat dit goed bestede middelen waren geweest.

'Naar mijn gevoel heeft hij geen kosten gespaard, maar ook geen geld verspild', nuanceerde ik. 'Als we de rivier met betonnen dijken indammen, kunnen de riolen zonder meer blijven. Ze zijn ruim genoeg berekend.'

'De samenwerking met de architect is enigszins verzuurd geraakt', zei de financieel expert eerlijk. 'De relaties zijn wat belast geraakt doordat hij enkele jaren de schoonzoon van de burgemeester is geweest.'

De mannen, die aan weerskanten naast mij stonden, draaiden zich nu naar me toe, zodat we min of meer in een driehoek kwamen te staan. Ik begreep dat ze iets ter sprake brachten dat meer problemen opleverde dan welke praktische kwestie ook. De opmerking van de financieel expert verbaasde me.

'Ik heb vandaag met de architect gepraat', zei ik. 'Hij is minstens even oud als de burgemeester zelf, maar tegelijk is hij zijn schoonzoon?'

'Dat klopt', zei de schepen. 'Dat is nu allemaal voorbij. De architect heeft veel van zijn uitstraling verloren natuurlijk, omdat zijn prestigeproject nooit heeft gewerkt.'

'Tot nog toe', preciseerde ik.

'Het heeft nooit gewerkt. Dat zien de mensen, en je kan ze geen ongelijk geven. Hij is trouwens tien jaar jonger dan de burgemeester, maar hij is de laatste tijd nogal verouderd.'

'Dan is de dochter van de burgemeester weer alleen?', vroeg ik. Dadelijk verweet ik mezelf deze onbeholpen vraag, die niets met het onderwerp te maken had, maar ik kon ze niet herroepen. De schepen schopte naar een kever die op een takje was geklommen en antwoordde:

'Sinds vorige week mag ik haar mijn verloofde noemen.'

'Dan moet ik u van harte gelukwensen', zei ik. 'Ze is wondermooi. Ze is erg mooi.' Nu viel er een stilte, die we aangrepen om terug naar de tafel te gaan, waar de mensen dicht bij elkaar waren gaan zitten. Ik nam weer plaats naast de burgemeester en zag dat zijn dochter mij weer recht in

de ogen keek, terwijl ze met haar hand door haar haren streek. De burgemeester hief zijn glas en zei:

‘Dat onze samenwerking zo mooi mag blijven als ze begonnen is. Een dronk op de heer Vilders.’

Aan de andere kant van de tafel zag ik de lange veiligheidsadviseur enkele woorden wisselen met de financieel expert en de schepen. De laatste tekende met zijn vinger de afvloeïingskanalen die ik op de bergflank had geschetst. Het duurde enige tijd voor de veiligheidsman zich verhieft en vroeg:

‘Klopt het verhaal van de afvloeïingskanalen?’

‘Dat is de eerste stap’, bevestigde ik. ‘De riolen mogen geenszins verzadigd raken met water dat al voor de stad gevallen is.’

Hij ademde diep en leunde op de tafel.

‘En betonnen dijken? Naast een rivier die droog staat?’

‘Op korte termijn lijkt dit onlogisch’, wierp ik tegen, ‘maar wij werken niet aan het probleem van

vandaag, maar aan dat van morgen. Het probleem van morgen’, onderstreepte ik, ‘moet ons vandaag al bezighouden.’ Gelukkig zag ik, dat behalve de veiligheidsadviseur iedereen mijn mening deelde. ‘Ik ga hier niet over één nacht ijs’, verklaarde ik. ‘Uw stad wordt mijn veertiende project. Ik weet waarover ik spreek. Maar nu zou ik mij graag verontschuldigen. Ik zou enkele schetsen willen maken, zodat we morgen al materiaal hebben voor onze eerste vergadering.’

Ondertussen geurt de lucht naar kamperfoelie en wordt het rustig op het erf. Het was een lange maar leerzame dag, en ik voel mij vermoeid. Terwijl ik mijn manchetten losknoop kijk ik in de spiegel en zie dat achter mij, over een hoge stoel uit de achttiende eeuw, het prachtige blonde haar hangt van de dochter van de burgemeester. ■

Bart Diephuis

Kantelen

Je bent een snerend doetje. Je hebt het idee dat je het allemaal goed doet, maar die zelfgenoegzaamheid zou al waarschuwing genoeg moeten zijn geweest. Je werkt, je reist, je sport, natuurlijk, maar niets overdreven. Je let op je dieet, maar je gunt jezelf soms een wijntje bij het eten, want wat goed is voor de Fransen, zal jou geen kwaad doen, toch? Je kijkt links-rechts-links bij het oversteken, net zoals je moeder het je leerde, je zoekt geen ruzie, je wacht een half uur met zwemmen na het eten; je doet alles goed. Dan hoeft er niks te gebeuren, zou je denken. Niks ergs. Dat verwacht je.

En daar ga je dus de mist in.

Want opeens: een hoest, met bloed erbij, en voor je het weet loopt je leven op zijn eind, kantelt het zijn hoofd zoals jij zelf ook doet bij het lopen, maakt je leven als een vliegtuig abrupt een laatste bocht en stevent het op de grond af. Met allemaal verschrikte gezichten achter de kleine raampjes. Nou ja, een dergelijke analogie dan toch.

Je bent nog niet eens veertig.

De kuren slaan niet aan en dan bedenk je dat je weg wilt, weg naar een plek met goed weer, lekker eten en uitzicht op mooie dingen. Mooie dingen die het leven, hoe schraal ook, zin geven en de hemel verlichten net wanneer alles donker lijkt te worden. Oftewel kunst en vrouwen. Oftewel Italië. Eerst dacht je nog aan Spanje, maar de ranke vrouwen van Noord-Italië winnen. Lippizaners vergeleken met hun collega's, de stokkige werkpaarden in Spanje. Zeker, je hebt in Spanje ook prachtige vrouwen ontmoet, je hebt gevreeën met schepsels die zalig de diepste slaap verstoorde, maar je hebt er evenzoveel gezien die, harig als biologielerares-sen uit De Peel, monobrauwisch en kurkdroog door het leven gingen. Vrouwen zoals je ze in Italië niet zag, die in Italië het daglicht schuwden, die in Italië door hun broers werden binnengehouden, angstval-lig maar liefdevol.

Je bent niet origineel. Je besluit tot Venetië.

Men neemt voor jou contact op met het Careggi ziekenhuis. Dottore Massimo Serpelinì ontvangt per fax je medische gegevens, informeert per mail vriendelijk precies wanneer je verwacht in Venetië

te verblijven en zegt minzaam toe in geval van nood voor je beschikbaar te zijn.

Je verblijft in een duur hotel op het Lido, in een hotel met palmen bij de ingang, en je bezoekt in het begin elke dag het wonderschone Peggy Guggenheim Museum. Je hebt er een aantal favorieten. Bijvoorbeeld Max Ernsts 'La Toilette de la Mariée' waarbij je vooral het Droste-effect waardeert. De combinatie van ligging, architectuur, indeling en collectie maakt een bezoek aan het Guggenheim in jouw ogen tot een veranderende ervaring. Hoeveel dingen, levend of dood, konden een dergelijke claim maken, laat staan waarmaken? Het is goed geweest te komen.

Je zit vaak in een mintkleurige stoel van hard plastic bij de deur naast de museumwinkel. Op een verhoging en met uitzicht op een binnenplaats annex tuin. Je vermoedt dat je hier dagen zo kunt zitten. Tevreden drink je je cappuccino uit, het koekje onaangeroerd op het schoteltje.

Als je aan je ziekte denkt, geef je ze altijd een vrouwennaam. Steeds een andere en niet eens per se een naam die voor jou betekenis heeft. Een stevige hoofdpijn: Ik haat Judith vanuit de grond van m'n hart. Een bloedige zakdoek: Wat Katharina me nu weer aandoet. Als je bleekjes aan het ontbijt zit: Is Iris weer bezig? Je weet het: Je zou vrouwen niet zo moeten haten. Het leven is te kort. Er kruipt een grimmige lach over je lippen.

Een lange blondine met het haar in een knot komt het trappetje op vanuit de tuin. Je bekijkt haar van top tot teen, ongegeneerd zoals toeristen zich soms toestaan; ze is misschien begin dertig, lang, zeker 1 meter 80, en ze draagt een halfdoorzichtige, witte jurk met kleine rode vruchtjes of bloemetjes erop – je bent op deze afstand niet zeker – en witte, open schoenen met een forse hak. Ze loopt langs je. Vruchtjes. Haar armen en benen zijn bleekwit met sporadisch een voorzichtige sproet, een patroon dat ook in haar gezicht de boventoon voert. De verveeldheid straalt er vanaf. Je weet dat ze cellulitis moet hebben (soms is een geklede vrouw nu een-maal beter), maar je weet ook dat het je niet zou storen (soms is een naakte

vrouw nu eenmaal beter).

Je bent een snerend doetje.

Je stelt je voor dat je haar aanspreekt. Hoe ze uit Krakow blijkt te komen en er een punt van maakt je uit te leggen dat je dat niet op z'n Duits moet uit-spreken. Ze zal Krakow zeggen, met nadruk, als jij Krakau zegt, met nadruk. Hoe je er achter komt dat ze altijd uit onhandigheid met deuren slaat en nooit haar mond helemaal gesloten heeft. Je stelt je voor dat je het snel uitmaakt omdat ze niet kan pijpen of vanwege haar twaalf tenen. Je stelt je voor dat je haar niet vertelt dat je gauw zult doodgaan, omdat je niet op haar gezicht wilt lezen dat het haar niets kan schelen.

Het valt je nu op dat haar gezicht er moe uitziert, ze heeft tijdens je dagdroom al drie keer onbeschaamd gegaapt. Krakow mag dan een fraaie stad zijn, manieren leerde je er blijkbaar niet. Ze doet je denken aan een geslagen hond. Je moet ophouden teveel in je hoofd te leven.

Je denkt dat het verslechteren begint, als je 's nachts zwetend wakker wordt van het springen van je hart, dat serieus lijkt te stuiteren, dat duwt en trekt. Je ademt zwaar en je denkt dat het mis is. Je belt de receptie en zij bellen op hun beurt het ziekenhuis. Het stuiteren neemt bijna meteen af, maar het zweten blijft. Ook het blaasbalgen van je longen houdt aan. Je had iemand mee moeten vragen, je broer, een goede vriend. Het was onverstandig helemaal alleen te gaan.

Dottore Serpelini stapt een half uur later kwiek de hotelkamer binnen, zet zijn tas op de stoel in de hal bij het meubel waarop een kleine tv staat, en loopt vervolgens door tot aan je bed, waar je op de lakens ligt.

Dottore Serpelini is een magere man, dun en pezig, met grijs haar en een ingevallen gezicht met borstelige wenkbrauwen. Hij heeft smalle lippen en donkerbruine, bijna zwarte ogen, die dicht bij elkaar staan.

'I came-a with-a helicopter,' zegt hij breedlachend en in zangerig Engels.

Hij vraagt je je hemd uit te doen.

(Dottore Serpelini woont al zijn gehele leven in Venetië. Zelfs toen hij medicijnen had gestudeerd in Verona was hij hier blijven wonen. Hij is al over de zeventig en geldt, ondanks zijn idiote privé-leven, als een autoriteit. Dat hij verkoos elk week-

end in het gezelschap van minderjarige lichtekooien door te brengen, deed aan zijn toewijding niets af. Dottore Serpelini was een zeer bekwame arts, slechts weinigen stierven onder zijn handen, en als hij hierin zijn kleine verzetje had, wie waren de Venetianen dan om hem dit te ontzeggen? Men kneep rustig een oogje toe. Sommigen gingen zelfs zo ver hun hoed aan te tikken in groet. Dat er vorig jaar met Carnaval zo'n jong meisje in een avond vol seks en bondage het leven had gelaten onder het bezwete lijf van de dokter, was evenmin een geheim. Noch dat die arme Serpelini naakt de gang op was gerend en bespottelijk met een Carnavalsmasker in z'n hand tegen de receptionist had geschreeuwd: 'Het was teveel! Mijn zaad heeft haar vermoord!' Moest hij hierom veracht worden? Maakte dit hem soms tot een minder goede dokter? Nee, dan wist men van andere artsen wel veel ergere dingen.)

Hij zegt je je weer aan te kleden.

'Is het zover?' vraag je. 'Is het afgelopen?'

Hij wuift zo overdreven van 'nee' dat je tot in het diepste van je binnenste onpasselijk wordt.

Je zit ingenieus in twee dekens gewikkeld in een lage stoel in het midden van de kamer als je uit een lichte, koortsige slaap wordt gewekt door een geluid. Door de openstaande balkondeuren klinkt duidelijk een sirene. Acqua alta, hoog water. Je sluit je ogen weer.

Je hebt goede en slechte dagen. Je zweet in dekens gewikkeld en je zweet in dunne lakens gepakt. Je zweet onder douches van het koudste water. Je zweet boven kommetjes met verrukkelijk citroenijs. Soms hoest je bloed op. Je sneert niet meer.

Je luistert soms naar muziek van Janá ek. Je houdt van een zacht pianostuk van hem, dat 'smrt' heet, wat dood betekent in het Tsjechisch. Dat vind je een mooi beeld; de dood als woord zonder klinikers.

Op een dag – je weet niet welke – word je wakker en vraag je: 'Wat zijn de openingstijden van het Dogenpaleis?' Je vraagt het zonder op te kijken en aan niemand in het bijzonder.

Die middag neem je een watertaxi en sta je een uur in de rij op het plein. De zon brandt op je onge-

schermde schedel. Desondanks ril je voortdurend. Koortsig en ademloos strompel je na een uur de trappen op. Bij elke stap voel je hoe je lichaam protesteert. Je houdt je hoofd nog meer gekanteld dan anders, zweet plakt de haren in je nek aan elkaar. Mensen kijken je aan, maar niemand zegt of doet iets. Ze laten je begaan. Ook zieke mensen mogen kunst willen zien, denken ze. Misschien wel juist zieke mensen?

Nog een paar passen en dan ben je er. De zaal die je zoekt, de zaal met Jeroen Bosch' vierluik 'De Gang naar het Paradijs en de Hel', en het is hier dat je ten slotte je laatste kracht verliest en valt. Terwijl je valt hoor je niets meer. Niet geleidelijk of langzaam erger wordend, maar opeens hoor je niets meer. Wat wel geleidelijk en traag wegvalt, is de herinnering aan geluid, je kunt je steeds minder geluid herinneren. Eerst kun je je niet meer herinneren of je bij het binnengaan van de zaal nog wel iets gehoord had. Daarna twijfel je of het op de boot naar het paleis ook al niet zo was geweest. En vanochtend? Was je toen ook al doof? Waarom was je dat dan niet opgevallen? Waarom kun je je dat niet herinneren?

Een suppoost trekt je half overeind, zet je met je

rug tegen de wand. Zweet doordenkt je kleren en je maakt een donkere plek op de muur. Ze brengen je naar het ziekenhuis. Ze geven je pijnstillers en koortsremmers, dienen vocht toe en laten een zoutoplossing lopen via een infuus. Niemand praat tegen je. Het wordt nacht voordat je bijkomt.

Je ontslaat jezelf de volgende dag. De dokter heb je niet gezien. Je sleept jezelf naar een terras en blijft daar zitten totdat de avond valt, dan neem je een watertaxi terug naar je hotel. Een hotel met palmen bij de ingang. Je overweegt jezelf halverwege het centrum en het Lido overboord te gooien, of misschien pas bij het aanmeren. In het donker zouden ze je misschien niet eens zien ondergaan. Jij, die alles goed doet. Je zou het kunnen doen, maar doet het niet. Je kijkt over de reling, terug over het schuimende water. Je ziet een streng van verlichte boeien op het water, als een drijvende slinger, een verdwaalde Chinese draak.

Je doet het niet. ■

Luc C. Martens

Heengaan

AS

voor Arthur G.

hij vertrok zonder vreemde munten
zonder koffer, zonder pijn
verlaten het lichaam dat hem
in alle continenten bracht

hij stapte uit zijn roze wangen
uit zijn besneeuwde hoofd
dat pas bemind werd toen
de seconden langer duurden

de glimlach afgelegd, de glazen leeg
van zon uit grote kastelen
vertrokken zonder papieren
op het koude gras zijn grijs pak

BLOEM

voor Fleur E.

vandaag schreeuwt de lavendel grijs
veel te vroeg de koude winter
het gras onbegrijpend stil
de dood oneerlijk, hard en wit

je mag eindelijk rusten bloem
de lange ongelijke strijd verlaten
weg van de vergiftigde bodem
die jou niet groeien liet

nu jij zwijgt weten we niet
wat te zeggen tegen de klimop
we leggen onze laatste woorden
in de witte rozen van november

Steven Graauwmans

In een olifant een gaatje prikken

ZOALS

Zoals de varkens

de juiste schoenen &
een gestreken hemd,
aftelbare horloges &
de geilste maîtresses

Op het feest stelt hij geen vragen
(spaart de roddel)
Zijn vrienden lijken echt
(spaart het mes in hun rug)

‘Iedereen klaar voor de vlekken?’
als een watermerk onzichtbaar
al het gefluister dat aanzet
al het glas dat barst

Iedereen zoekt
een treffende schuld,
maar eigen bloed
is moeilijk drinken.

DOCHTERS SMEKEN GOD

Dochters smeken gods zegen
af: de beweging is zoek
want ook al zoekt de zeis hun richting uit

Ze liegen hun buiken & grijze haren
aan vaders graf:
het antwoord op de stilte in hun pyjama,
het bloed dat zonder kloppen
een laatste keer hun aders spoelt

Nog één sprookje
voor het slapengaan:
hoe een klein jongetje
wilde paarden temt in brons
De laso slaat om zijn nek
hij valt van het paard,
tekent het met zijn vingers
in de lucht weer na

Met papieren vleugels plooiën dochters
hun handen om een nieuwe man
die ziek wordt

OP HET EILAND

Op het eiland zonder voorschrift
blijft haar mond zonder zoenen,
leeft de wind enkel van de vogels –
kamers blijven leeg

Het spookschip ligt al jaren op het strand,
Het zout sloopt de huizen aan de kant

Hier slapen kinderen zonder verhaal
want langs de branding dwalen heksen
Hier hoeft het land geen uitleg:
golven breken de nood aan fantasie:
enkel vissershandsen dragen het geheim –
hoe de vis te doden

Wie mee huilt met de wind
schuilt zich in de golven

DE VRAAG

De vraag naar het verhaal
bevangt haar met de wrevel van haar geboorte

*het smalle licht
kamerdeuren die openzwaaien
roestige stellingen*

Ze antwoordt snel, loopt de trap op
tot ze niet verder kan: de nooddeur
is gesloten, de spanning in haar buik –
ze zoekt het mes

*ze snijdt
uit het portret
haar jonge ogen*

Vanaf dan kan de vrager
nooit meer slapen
Bij gevaar op reclame
verklaren ze hem gek

Hans Wap

Al wat ik zie

EUROSHOPPER

een stad vol gekken en jij
de dronkaard die van de brandtrap viel
en jij met je boodschappentas
vol huismerken van goedkope supermarkten

kap de klimop die deze oude boom verstikt
het circus is de stad uit

je kijkt me aan alsof ik met plastic bestek
uit blik eet

de manke muilezel
die tegen het blinde paard aanloopt
de zomernacht die licht bleef
noordelijk en warm en toch aan zee

geef me een plakje van je cake
champagne uit je navel
en zeg nog één keer
nog één keer hoe je heet

LANDSCHAP

al lopende laat ik mijn ogen
over het landschap dwalen

een koe, een schaap, de bloesem
van een boom

al wat ik zie
hangt onder grijze wolken

slechts het schrikdraad
staat zwakjes onder stroom

HET WOORD IS MAAR KORT WEGGEWEEST

ik moet een foto uit de la halen
om te zien hoe mijn ouders er uit zagen

een paar maanden nadat mijn vader stierf
werd ik zelf vader
het woord is maar kort weggeveest

terug naar het ouderlijk huis
kan je niet

soms heel even dwaal je af
naar momenten
waarin je de weg kwijt raakt
de tijd met je op de loop gaat

je bent zeven
daarna achterin de klas
dan vijftien na schooltijd
in het poortje naar de tuin
met je eerste vriendin

je betast haar
alsof je het leven zoekt
en hebt een helder vermoeden
wat je te wachten staat

HET LEVEN IS GEEN LOLLETJE

de eerste tachtig jaar zijn het moeilijkste
daarna loopt het van een leien dakje
je drinkt je infuus leeg zonder je te verslikken
knipoogt naar de nachtzuster
en begeeft je schoorvoetend naar de minibar

het is hier geen ziekenhuis
zegt de hotelier de volgende ochtend

u maakte avances bij de nachtportier
stond de halve nacht luidruchtig te zingen
in de douche
en verschijnt vervolgens om 2.00 uur
in de ontbijtzaal

daar eist u dat wij een ontbijt serveren
tegen de huisregels in
u hebt zich over de narcose beklagd
en zei dat u midden in de operatie ontwaakte
pijnlijk vinden wij dat
wij raden u aan een ander hotel te nemen

wel zijn we bereid
uw organen in te nemen
in ruil voor roereieren met zalm
vergezeld van een drietal glazen prosecco

Raf Heyndrickx

Als ik vanavond sterven zou

ALS ALLES IS GEZEGD

Dag, ik ga dan
zegt ze fijntjes
en terwijl knoopt ze de eindjes
van haar bruine veters dicht.
Zal je mij dan niet vergeten?
kijkt ze.
Nee, zeg ik
nee, niet licht.

Want ik heb de letters van je lippen
aan een gouden touw geregen
Al de zinnen die we kregen
vol van stijl en zo genegen
in een houten kist gelegd

Waren dat je laatste woorden
en is alles nu gezegd?

Ik dacht het niet...

HET DAGLICHT TAANT

Teder is de nacht
die mij te rusten legt
en mij
- het pleit door lot beslecht -
voorgoed de ogen sluit
Terwijl het daglicht taant
en bleek de maan verglanst
rest mij de trieste taak
van afscheid nemen

Ik wil dat alles is gezegd
voordat mijn zieke hoofd
nog enkel waanzin woekert
Daarom, mijn vriend,
weet dat hij komt
de tijd dat ik het leven laat,
jouw hand niet meer de mijne drukken zal
maar ze zal vouwen in verweer

Ik laat het leven
behoud mijn eer

Aforismen

Gerd de Ley

Gebrek aan angst is goed voor de sluitspieren.

Eerlijkheid wordt altijd zwaarder belast.

De meeste zakenlieden verwarren verlies met vermindering van winst.

Een optimist tegen een pessimist: 'Ik ben bang dat ik goed nieuws voor je heb.'

Ik sta achter je, zei hij. Toen wist ik dat ik er niet goed voor stond.

Pessimisten zijn de enigen die blij zijn als ze ongelijk blijken te hebben.

In discussies wint de optimist. In de geschiedenis verliest hij meestal.

Hij werd lid van de AA om zijn lever te verbeteren.

Iemand die zegt dat hij Playboy koopt voor de interviews, kijkt waarschijnlijk ook naar pornofilms voor het verhaaltje.

Wie een vrouw slaat kwetst de mensheid.

De vraag is: waar eindigt assertiviteit en begint agressie?

Oorlogperiode: heel de tijd wonden.

Het leven is een korte periode tussen twee stadia van incontinentie.

Begin van een futuristisch-absurdistische roman: 'Na zijn zelfmoord voelde de depressieve man zich stukken beter.'

Guy Commerman

He who has not lived, does not deserve to die.

Never wish your enemies dead, but tease them as long as they live.

Gierik, Spring 1995

The civilized cannibal to the traveller:
'Pleased to meat you!'

He who economises on schools will spend more on jails.

Simple - difficult to explain.

Plus sign - the crucifix of capitalism.
Gierik, September 1990

Master key - nightmare for crusaders.

Deus-ex-machina - God falling out of a plane.

When someone says, 'You are my sunshine', then switch off the lights.

Gierik, Spring 1993

When the ventriloquist wanted to whistle, he farted.

In april verscheen *The Ultimate Dictionary of Wit and Wisdom*: 17.000 ernstige en humoristische definities met citaten van o.a. vele Vlaamse auteurs zoals Gerd DE LEY en Guy COMMERMEN. Uitgeverij Beautiful Books, Londen.

Onze abonnees in het voetlicht 111

Van Albert HAGENAARS verscheen bij Uitgeverij Pendopo, Yogyakarta de dichtbundel *Palawija* (derde oogst): 68 pp., prijs: 12,50 euro. Bestellen via 44.40.21.825 (ABN-Amro) t.n.v. Albert Hagenaars.

Bij Uitgeverij Kleinood & Grootzeer verscheen de nieuwe dichtbundel van Richard FOQUÉ *Te laat het landschap*. De voorstelling geschiedde in Galerie De Zwarte Panter eind maart en Gerd SEGERS verzorgde de introductie.

Uitgeverij De Bezige Bij publiceerde de nieuwe roman *Aankomen in Bali* van Ingrid VANDER VEKEN. Marion Bloem leidde het boek in op 4 maart in Galerie De Zwarte Panter te Antwerpen.

In het filosofiehuis Het Zoekend Hert/The searching dear aan de Koninklijkelaan 43 te Berchem kondigt Eddy STRAUVEN een reeks lezingen aan over 'Streven naar het ware leven'. Raadpleeg: www.hetzoekendhert.be voor het hele aanlokkelijke programma. Prijs per lezing: 7 euro.

Op 12 maart werd de nieuwe bundel *Over en weer / de part et d'autre* van Marleen DE CRÉE, vertaling Marc Dugardin, een tweetalig met grafiek geïllustreerd boekproject met houtsnede van Goedele Peeters voorgesteld in Leuven. Het is een uitgave van uitgeverij P. Bestellen: info@uitgeverij-P.be.

Bij uitgeverij Kleinood & Grootzeer verscheen de nieuwe bundel *Omwegen* van Wim VAN TIL, bezieler van het Poëziecentrum Nederland.

Op zondag 10 april werd de nieuwe dichtbundel *Een verticale horizon* van Piet BRAK in Sint-Niklaas voorgesteld. Het is een bibliofiele uitgave met grafiek van Jan Pieter Cornelis en Valérie De Ravet.

Van Thierry DELEU verscheen bij Uitgeverij Demer de nieuwe verzamelbundel *Strandjutter*. Het voorwoord is van Mark MEEKERS. Prijs: 18 euro.

Bij uitgeverij Lannoo verscheen recent *De Toogfilosoof*, wijsheden voor elke dag (herinner u de dagelijkse *Man bijt hond* na het nieuws op één) van Gerd DE LEY. Prijs: 12,95 euro, 160 pp.

In april verscheen *The Ultimate Dictionary of Wit and Wisdom*: 17.000 ernstige en humoristische definities met citaten van o.a. vele Vlaamse auteurs zoals Gerd DE LEY en Guy COMMERMEN. Uitgeverij Beautiful Books, Londen.

Van Reinout VERBEKE verscheen de eerste dichtbundel *De achterkant van flatgebouwen* met een fullcd op basis van de gedichten. Uitgeverij De Bezige Bij, prijs: 19,95 euro.

De Literaire Kring Hugo RAES viert dit jaar zijn vijfjarig bestaan. Lidgeld: 15 euro.

Van Kees HERMIS verscheen bij uitgeverij Kleinood&Grootzeer zijn nieuwe dichtbundel *Tijderland*, die op 12 december 2010 werd voorgesteld.

Van ons redactielid René HOOYBERGHS verscheen bij uitgeverij C. de Vries-Brouwers, Antwerpen/Rotterdam de nieuwe dichtbundel *Stamboom*, die op donderdag 19 mei in galerie de Zwarte Panter in Antwerpen werd voorgesteld.

Van VITALSKI verscheen recent de auto-biografie *Ik Slaap Als Een Croissant* (uitg. Zorro) en op 8 juni beleeft een toneelstuk over alles de première. Zie ook: Vitalskiblog.blogspot.com.

Chrétien BREUKERS heet u welkom op het weblog van *De Contrabas*. Van hem verscheen i.s.m. met Frank POLLET *Ik ben niet gek, ik ben een gedicht*: een bloemlezing van 11 x 11 dichters/gedichten.

Van Hendrik CARETTE verscheen bij het PoëzieCentrum te Gent de nieuwe dichtbundel *Een zeemeermin aan de monding van het Zwin*, die op 7 mei in de bovenzaal van het Toreken op de Gentse Vrijdagmarkt werd voorgesteld. ■

KUNSTENCENTRUM BERKENVELD

CENTRUM VOOR BEELDDE EN TOEGEPASTE KUNSTEN

Diensten Toegepaste Kunst Grafische vormgeving
Interieuradvies
Beursstanden
Tentoonstellingen

Diensten Beeldende Kunst Galerie

Berkenveldplein 16 2610 Wilrijk

G: 32 (0)476 242 991 T: 32 (0)3 830 15 50

M: info@berkenveld.be www.berkenveld.be

Schuttershofstraat 2

2000 Antwerpen

Tel 03 227 02 28

Fax 03 227 02 29

Medewerkers zomernummer 111

BETTY ANTIERENS – schreef de romans *De Weg naar Oran* en *Katarakt*.

PIET BRAK – publiceerde een zestal gedichtenbundels, won in 1988 met Rorschach de Yang Poëzieprijs. Recent verscheen de bundel *Een verticale horizon* (2011).

CHRETIEN BREUKERS – dichter, redacteur van de Contrabasreeks (zie ook weblog). Hij publiceerde een zestal gedichtenbundels, waarvan recent *Het is niet anders* (2010) en *Gysbert Japier bezoekt het Drielandenpunt* (2009), hij redigeerde ook verschillende verzamelbundels. Recent: *Ik ben niet gek (ik ben een gedicht)*, een bloemlezing i.s.m. Jan Pollet (2010).

MANU BRUYNSERAEDE – auteur en performer, studeerde Germaanse filologie en richtte met o.a. Vitalski het avantgardistisch theater-rockensemble *Circus Bulderdrang* op, vertaalde werk van Edgar Allan Poe, reisde met theatergezelschap van Jan Fabre, regisseerde twee toneelstukken in Hamburg, nadien optreden met Vitalski in anarchistische happenings van *De Ysfabrik*. Hij publiceerde vier boeken, vertaalt nu Charles Bukowski's poëzie en stelt ook tentoon.

GERARD BERNARDUS BURGERS – woont afgelegen in de bossen met zijn gezin en voelt zich daar prima, debuteerde in *Gierik & NVT* en werkt aan een poëziebundel.

HENDRIK CARETTE – (° Brugge, 1946) werkt in Brussel, is dichter, criticus, essayist. Hij vertaalde Michaux en Dotremont in het Nederlands, schijft columns voor *Meervoud*, *Ons Brussel* en *Poëziekrant*. Hij publiceerde verschillende dichtbundels, werd in bloemlezingen opgenomen en vertaald in het Duits, Catalaans, Fries en Servo-Kroatisch. Recent verschenen: *Een zeemeermin aan de monding van het Zwin*.

ERIC COLMAN – (°Antwerpen, 1969) studeerde Germaanse filologie, is journalist, opvoeder-preventieadviseur en debuteerde met een verhaal in *Gierik & NVT*.

GUY COMMERMANN – medestichter *Gierik & NVT*, publiceerde een tiental gedichtenbundels en proza en poëzie in *Deus ex Machina*, *Septentrion*, *Weirdo's*, *Schoon Schip*, *Opspraak*, *De Brakke Hond*, *Raster*, *Archipel*, *Sources...*, plastisch kunstenaar (circa 100 persoonlijke en groepstentoonstellingen): onderscheidingen in Jeune Peinture Belge, Europaprijs stad Oostende, Prijs stad Knokke, Prijs Madame Bollinger; eerste Schaapprijs 1984.

PATRICK CONRAD – zie pagina 37

SVEN COOREMANS – studeerde wijsbegeerte, is leadsinger van Nederlandstalige rockgroep ludo, zaalvoetbalspits, gedichten van hem verschenen in o.a. *De Brakke Hond*, *Deus ex Machina*, *Gierik & NVT*, ontving aanmoedigings-subsidie van VFL, debuteerde met de bundel *Myeline*.

GERD DE LEY – Acteur, schrijver van toneelstukken, dichter en aforist. Oprichter van Theater *Paljas*. Hij speelde in diverse theaterstukken, televisieseries (o.a. als toogfilosoof in *Man bijt hond* en in *De Ronde*).

DIDI DE PARIS – (°1957) is een bevlogen auteur en dichter. Van hem verschenen verhalenbundels en romans zoals o.a. *Maladie d'Amour*, *Hors d'oeuvre* en *Voyeur*.

FIKRY EL AZZOUZI – publiceerde een verhaal in de bundel *De nullen*. Vorig jaar verscheen zijn debuutroman *Het schapenfeest*, Hij schrijft ook artikels voor *KifKif*. Hij heeft een tweede roman in voorbereiding.

STEVEN GRAAUWMANS – (°1972) is architect en copywriter. Hij publiceerde in o.a. *De Revisor*, *De Brakke Hond*, *Passionate*, *Krakatau* en *Gierik & NVT*. Van hem verscheen de bundel *Uitzicht lotto* in de Windroosreeks.

ILSE HEYNDRICKX – schreef vanaf freelance voor *Gazet van Antwerpen*, vanaf toen ook leerkracht Nederlands in hoger secundair onderwijs, debuteerde met een verhaal in *Gierik & NVT*.

RAF HEYNDRICKX – debuteert met poëzie in *Gierik & NVT*.

POL HOSTE – (°Lokeren, 1947) is licentiaat Germaanse filologie, sinds 1994 is hij zelfstandig schrijver, publiceerde in vele literaire tijdschriften, is ook toneelschrijver, ontving de Cultuurprijs van de Stad Gent, de Dirk Martensprijs en de Arkprijs van het Vrije Woord. Publiceerde een 12-tal boeken. Recent o.a. *Een dag in maart*, *Carnet III* en *De verzwegen Boon* (2010).

JAN LAUWEREYNS – werkt en woont in Japan en geeft les aan de Kyushu universiteit. Hij publiceerde een tiental eigenzinnige boeken en dichtbundels zoals o.a. *Anophelia! De mug leeft*, *Monkey business*, *Hemelsblauw*. Dit jaar schreef hij in opdracht van het VFL voor de jaarlijkse Gedichtendag *De smaak van het geluid van het hart*.

DELPHINE LECOMPTE – woont in Brugge, boven haar voordeur staat een opgezet konijn met een fles Baileys. Ze publiceerde in diverse Vlaamse en Nederlandse literaire tijdschriften, o.a. in *Gierik & NVT*. Haar eerste bundel *De dieren in mij* werd lovend ontvangen, ze ontving vorig jaar de C. Buddinghprijs voor poëzie.

LUC C. MARTENS – debuteerde met drie gedichten in *Gierik & NVT*, nadien volgden publicaties in *Schoon Schip*, *De Blauwe Engel*, *Opspraak*, *Beeldspraak*, er verschenen gedichten in verzamelbundels en hij kreeg enkele poëtische onderscheidingen.

DAPHNE O'REAR – (°Dublin, 1964) debuteerde 24 jaar geleden in *Gierik*, is net terug uit Australië waar ze werkt als illustratrice (vooral kinderboeken) cartooniste en fotomodellencoach.

JAN-PAUL ROSENBERG – (°1969, Leiden) debuteerde in 2009 in de tijdschriften *Meander*, *Tzum* en *Deus ex Machina* en bij uitgeverij P, hij treedt eveneens op als performer met Hans Plomp en Frank Starik.

DAVID TROCH – (°1977, Bonheiden) is dichter, auteur en regisseur. Hij publiceerde o.a. in *De Brakke Hond*, *Deus ex Machina*, *Poëziekrant* en *Gierik & NVT*. Hij publiceerde tevens de verhalenbundel *tot de sterren gericht* en de poëziebundel *liefde is een stinkdier maar de geur went wel*, later verscheen de dichtbundel *ontkroond*, sinds 2009 zetelt hij in de redactie van *Kluger Hans*, hij is tevens performer, in 2010 werd hij ambassadeur van de Poëzie van Gent.

GERARD LEONARD VAN DEN EERENBEEMT – is kunstschilder van voornamelijk abstracte werken, stelde ettelijke keren tentoon in binnen- en buitenland, woont in Frankrijk. Hij schrijft tevens poëzie, die reeds in *Gierik & NVT* te lezen was.

VITALSKI – Vanaf 1994 richtte hij Circus Bulderdrang op, daarna volgden nog allerlei groepen zoals De Ysfabrik, vanaf 1999 vele voorstellingen die het midden houden tussen comedy en vertellende conference. De voorstellingen met *Mijn Leven Met Leterme* schiepen furore, redcent toert hij rond met *De gelaarsde kat*. Hij werkt ook samen met kindertheater Froe Froe. Ook duikt hij regelmatig in televisieshows op. Begin 2011 haalt hij zijn rijbewijs. Op 26 januari wordt hij gehuldigd als Nachtburgemeester van Antwerpen. Hij publiceerde enkele romans, recent: *Ik Slaap Als Een Croissant*.

HANS WAP – is plastisch kunstenaar en dichter, hij publiceerde gedichten in talrijke Nederlandse en Vlaamse literaire tijdschriften zoals *De Tweede Ronde*, *Podium*, *Maatstaf*, *Gierik & NVT*... Recent verscheen van hem de dichtbundel *De laatste lemming*, een pleidooi voor open grenzen.

SEGER WEYTS – debuteert met poëzie in *Gierik & NVT*.

Stichters: Guy Commerman & Erik van Malder

nr 111 - 29ste jaargang – nr 2, zomer 2011

Redactiesecretaris: Guy Commerman
Kruishofstraat 144/98, 2020 Antwerpen
e-mail: guycommerman@skynet.be

Administratie en Abonnementen: Paul Goedtkindt
Koninklijkelaan 80, 2600 Berchem
e-mail: paul.goedtkindt@skynet.be

Redactieleden:

Betty Antierens, Frans Boenders, Kathy De Nève, Dirk Derom,
René Hooyberghs, Jan Lampo, Lenny Peeters, Tin Vankerkom,
Wim van Rooy, Marc Zwijsen, Tim Wouters, Guy Commeman,
Erik van Malder,
Ereleden: Jan Gloudemans, Emiel Willekens.

Ad hoc-redactie nr 111: Guy Commerman

Vormgeving:

Kunstencentrum Berkenveld (afdeling vormgeving)
Berkenveldplein 16, 2610 Wilrijk
tel: 03 830 15 50 & gsm: 0476 242 991
e-mail: info@berkenveld.be - www.berkenveld.be
Drukkerij:
EPO, Lange Pastoorstraat 25-27, 2600 Antwerpen

Prijs abonnementen:

- België: 25 euro / jaargang (4 nummers) incl. portokosten
- Europese unie: 35 euro, inclusief port
- Andere landen: 40 euro, inclusief port
- Steunend lid: 50 euro, erelid: 75 euro

Losse nummers:

- België: 7 euro
- Europese unie: 11 euro, inclusief port
- Andere landen: 12 euro, inclusief port

Betaling:

- België: rek.nr. 068-2237695-29 van Gierik & NVT
- Buitenland: IBAN BE26-0682-2376-9529
- BIC-code GKCC BE BB

Inzendingen:

Bij voorkeur per e-mail (word): gierik.nvt@hotmail.com of redactieadres (platte tekst, 4 exemplaren).

Poëzie: max. 10 gedichten, proza: max. 15.000 lettertekens, alleen niet eerder en niet elders gepubliceerde kopij.

De auteur is verantwoordelijk voor zijn inzending, hij behoudt het copyright en ontvangt bij publicatie een gratis bewijs-exemplaar. Tenzij de auteur het vooraf verbiedt, mag zijn inzending op de website van Gierik & NVT verschijnen. Auteurs, medewerkers die wij i.v.m. auteursrechten niet hebben kunnen bereiken of achterhalen kunnen de redactie contacteren.

Overname van teksten uit Gierik & NVT is toegelaten mits bronvermelding en voorafgaand akkoord van de uitgever.

Advertenties & sponsoring:

Tarieven te verkrijgen + aanvraag documenten:
Paul Goedtkindt (administratieadres)

Verantwoordelijke uitgever:

Guy Commerman, Kruishofstraat 144/98, 2020 Antwerpen

www.gierik-nvt.be

e-mail: gierik.nvt@hotmail.com

Beschermcomité:

bestaat uit meerdere leden die hun morele en daadwerkelijke steun toezegden en hun intellectueel, creatief en maatschappelijk gewicht in de waardenschaal leggen om het tijdschrift Gierik & Nieuw Vlaams Tijdschrift mede in stand te houden. De huidige lijst kan op eigen verzoek worden uitgebreid.

In willekeurige volgorde: Frans Redant (dramaturg), Ludo Abicht (vrije denker, filosoof, Arkprijs van het Vrije Woord), Gilbert Verstraelen (districtshoofd Merksem), Jos Vander Velpen (advocaat, voorzitter Liga Rechten van de Mens), Peter Benoy (ex-Theaterdirecteur Zuidpool), Lucienne Stassaert (vertaalster, auteur, Arkprijs van het Vrije Woord), Rik Hancké (toneelregisseur, acteur), Monika De Coninck (voorzitter OCMW Antwerpen), Freek Neyrinck (zette het figurentheater op de wereldkaart), Willy Claes (Minister van Staat), Philippe Lemahieu (bedrijfsleider en cultuurminnaar), Stefan Boel (bedrijfsleider en cultuurminnaar), Eric Brogniet (dichter, directeur Maison de la Poésie, Namen), Walter Groener (Fakkeltheater), Victor Vroomkoning (NL, dichter), Chrétien Breukers (NL, dichter), Bart F. M. Droog (NL, dichter-performer, redacteur literair internettijdschrift Rottend Staal), Wim Meewis (auteur, kunsthistoricus), Thierry Deleu (auteur), Lionel Deflo (auteur, ex-hoofredacteur Kreatief), Silvain Loccufier (erector VUB), Roger Peeters (ere-inspecteur-generaal basisonderwijs).

Steunende leden: Suzanne Binnemans, Marcella Baete, Gilbert Verstraelen, Eddy Strauven, Geert Stadeus, Silvain Salamon, Inge Karlberg, Dirk Pauwels + 31 anonieme schenkers.

Ereleden: Jan Bosmans, Bruno De Locht, Anouchka Van Dun, 1 anonyms.

Gierik & Nieuw Vlaams Tijdschrift is verkrijgbaar in:

Antwerpen:

Dierckxsens-Avermaete, Melkmarkt 17
Standaard Boekhandel, Huidevettersstraat 1-3
De Groene Waterman, Wolstraat 7 (2 Gieriksterren)

Gent:

Boekhandel Limerick, Kon. Elisabethlaan 142
Poëziecentrum, Vrijdagmarkt 36
Nieuwscentrum Walry, Zwijnaardsesteenweg 6

Brugge:

Boekhandel De Reyghere, Markt 12 (2 Gieriksterren)
Boekhandel De Reyghere, Moerkerksesteenweg 186

Hasselt:

Markies van Carrabas, Minderbroederstraat 9-11

Kortrijk:

Boekhandel Theoria, O.L. Vrouwestraat 22

Mechelen:

Boekhandel Forum, D; Bucherystraat 10

Roeselare:

Boekhandel Hernieuwen, Noordstraat 100

Sint-Niklaas:

Boekhandel 't Oneindige Verhaal, Nieuwstraat 17

Tienen:

Boekhandel Plato, Peperstraat 22

Met de steun van de Provincie Antwerpen, Dexia, talrijke auteurs en meceneassen en Antwerpen.Boekenstad